

VAN DINE

SZÖRNY A TÓBAN

96_f

11.436

41a

OSZK

A Z A T H E N A E U M
DETEKTIV ÉS KALANDOR REGÉNYEI

FOTO: FOX.

For King

450. ✓

SZÖRNY A TÓBAN

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Yriss Glibet

VAN DINE

SZÖRNY A TÓBAN

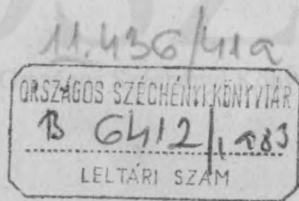
FORDÍTOTTA

GARAMI ANDOR

ATHENAEUM

IRODALMI ÉS NYOMDAI R.-T. KIADÁSA, BUDAPEST

I. FEJEZET.

A tragédia.

(Augusztus 11-én, szombaton éjjel 11 óra 45 perckor.)

Az a sötét és borzalmas bűncselekmény, amely »Szörny-gyilkosság« néven vált ismeretessé, mindig emlékeztetni fog a legforróbb nyárra, amelyet New-yorkban átéltem.

Philo Vance, aki távol állt az eset természetfeletti bonyodalmaitól és éppen ezért tudta megoldani a problémát tiszta észszerű alapon, úgy tervezte, hogy ezen az augusztuson halászatra rándul át Norvégiába. Hirtelenül támadt szeszélye azonban elhatározásának megváltozására készítette s így Amerikában maradt. Amióta a francia és olasz Rivierát elárasztották a háború utáni újgazdag amerikaiak, letett arról a szokásáról, hogy a nyarat a Földközi-tenger mellett töltse, hanem lazacra és pisztrángra járt horgászni Bergenhus vizeihez. E különös év júliusának végén azonban ismét feléledt érdeklődése a Meander-töredék iránt, amelyet ennek a századnak elején fedezett fel Egyiptomban és elhatározta, hogy lefordítja ezt.

Csak hogy a tudományos kutatási váagnak ezt a szeretetét ismét megzavarta egy olyan gyilkossági rejtély, amelyhez hasonlóan Philo Vance talán még sohasem vett részt. Így a Meander-fordítás ismét

sutba került e bonyodalmas bűnügy miatt. Én különben is meg vagyok győződve arról, hogy a bűnügyi kutatás sokkal közelebb áll Philo Vance szívéhez, mint a tudományos feladatok, amelyekre pedig minduntalan vállalkozott. Legnagyobb szellemi felüdülését mindig a bűnügyi problémákban találta.

Nem sokkal a harvardi egyetemi évek után megkért, hogy legyek a titkára. Annyira szerettem és csodáltam őt, hogy kiváltam apám cégéből, a Van Dine Davis et Van Dine-ből és elvállaltam azt a munkakört, amelyet kijelölt számomra. Sohasem bántam meg ezt az elhatározásomat, mert a vele való együttműködésemnek köszönhetem, hogy megírhattam azokat a különféle bűnügyi nyomozásokat, amelyekben résztvett. Ezekbe a nyomozásokba pedig úgy került, hogy szoros barátságot tartott fenn Markhammel, aki négy esztendő óta Newyork állam kerületi ügyésze volt.

Valamennyi eset közül, amelyet megírtam, egyik sem volt olyan izgalmas, titokzatos és minden észszerű gondolkodásnak ellentmondó, mint a »Szörnygyilkosság« esete. Olyan bűncselekmény volt ez, amelyről úgylátszott, hogy felülmúlja az ember minden tudományos ismeretét, és amely belebonyolította a rendőrséget és a nyomozókat a mondák sötét és valószínűtlen világába.

A sárkányok, szörnyek mindig jelentős szerepet játszottak a primitív vallások elképzeléseiben. És most Newyork városában, a huszadik században a rendőrség belegabalyodott egy olyan bűnügy nyomozásába, amely ismét felelevenítette azoknak a homályos és elfelejtett időknek sötét emlékét, amikor a föld babonás gyermekei még hittek ilyen gonosz szörnyetegekben és azokban a megtorló rémségekben, amelyekkel ezek a szörnyek az embert sujtották.

Az emberiség etnológiai emlékeinek legsötétebb fejezetei támadtak fel a modern Manhattan felhőkarcolóinak közelében. Még komoly tudósok is kerestek valami élettani magyarázatot azokra a furcsa jelenségekre, amelyek úgy felzaklatták az országot a Sanford Montague rejtélyes és megfoghatatlan halálát követő napokban. A történelem előtti idők szörnyetegeinek ez a késői leszármazottja rendkívüli és borzalmas események előidézője lett, tudományos kutatások tárgya, amellyel szembe kellett néznie a rendőrségnek és a kerületi ügyészi hivatalnak.

Még Ernest Heathet, a gyilkossági csoport gyakorlatias gondolkodású és keményszívű felügyelőjét is zavarba hozták ennek az esetnek titokzatos és előre nem sejtett fordulatai. Már az előzetes nyomozás során is — mert kezdetben semmi sem mutatott gyilkosságra — baljóslatú és érthetetlen jelenségeket észlelt a képzelődésekre különben egyáltalán nem hajlamos felügyelő. Ha nem támadtak volna aggályai, amikor kihívták a tragikus esethez, a hatóságoknak talán sohasem kellett volna foglalkozniuk a szörnygyilkossal.

Heath felügyelő volt az első rendőrtisztviselő, aki megjelent a büntett színhelyén, bár akkor még senki sem sejtette, hogy itt bűncselekmény történt; ő azonban mindjárt kifejezést adott megmagyarázhatatlan aggodalmainak Markham és Vance előtt.

Augusztus 11-én éjjél tájban lehetett. Vance vacsorára látta vendégül Markhamet 38. uccabeli lakásának tetőkertjén. Az estét különféle témák csendes megvitatásával töltöttük hármasan. A fullasztó meleg következtében egyre szaporodtak a hallgatás időszakai. Mozdulatlanul állt a sűrű, meleg levegő és a fák, amelyek a tetőkert köveiből nőttek ki, olyan merevek voltak, mintha csak festették

volna őket. Előzőleg órákig szakadt az eső és csak tíz óra tájban állt el, de utána nehéz, lélekzetfojtó pára telepedett a város fölé.

Vance éppen a második üveg pezsgőt bontotta fel, amikor a tetőkert ajtajában megjelent Currie, Vance inasa, kezében a hordozható telefonnal.

— Markham urat keresik sürgősen — jelentette — és én, szíves engedelmmel, mindjárt magammal hoztam a telefont... Heath felügyelő vár a vonalon, uram.

Markham kissé meglepetten tekintett fel, de azután bólintott és a készülék után nyúlt. Rövid ideig beszélt a felügyelővel, de amikor visszahelyezte a hallgatót, úgy ráncolta a homlokát, mint akinek valami nem tetszik.

— Különös, — jegyezte meg — de rávall a felügyelőre. Valami miatt aggályoskodik és szeretne velem beszélni. Azt mondja lakásomon tudta meg, hogy itt vagyok... Utasítottam, hogy jöjjön ide. Remélem, nem veszi rossznéven, Vance.

— Ellenkezőleg — nyujtotta el a szót Vance és még mélyebbre csúszott a fonott karosszékekbe. — Ugyis olyan régen láttam a derék felügyelőt... Currie, — kiáltotta — hozzon skót whiskyt és szódát. Heath felügyelő rögtön megérkezik. — Azután visszafordult Markhamhez. — Remélem nincs semmi baj?... Lehet, hogy a nagy hőség miatt hallucinál a felügyelő.

Markham a fejét ingatta.

— Valami nagyobb dolognak kellett történnie, hogy Heath kizökkent nyugalmaiból — válaszolta. — Mindenesetre kellő időben meg fogjuk hallani a rossz hírt.

Tizenkét perccel később az inas jelentette, hogy a felügyelő megérkezett. Heath hatalmas zsebkendővel szárítgatta homlokát, amikor kilépett a tető-

kertre. Miután kissé szórakozottan üdvözölt bennünket valósággal belezuhant az egyik székbe és jókorát húzott a whiskys pohárból, amellyel Vance megkínálta.

— Egyenesen Inwoodból jövök, ügyész úr, — magyarázta a felügyelő Markhamnak — egy pasas eltűnt. Megmondom önnek az igazat, nagyon nem tetszik nekem a dolog.

Markham rosszalóan nézett rá.

— Tapasztalt valami rendkívülit?

— Nem... Semmit... — A felügyelő láthatóan zavarba jött. — Hiszen éppen ez a pokoli! Minden rendben van, semmi szokatlan. És mégis... — hangja leereszkedett és poharát szájához emelte.

Vance hamiskáson mosolygott.

— Attól tartok, Markham, — jegyezte meg — hogy barátunk napszúrást kapott.

Heath erős koccanással tette le poharát.

— Ha azt hiszi, Vance úr, hogy felfújom a dolgot, talán igaza van — vágott vissza a felügyelő.

Vance felhúzta szemöldökét.

— Nos, halljuk az esetet!

Heath előbb mogorva pillantást vetett rá, de azután elmosolyodott.

— Hát elmondhatom... Azután nevensenek ki, ahogyan jól esik. Hallgasson ide, ügyész úr, — fordult Markhamhez — ma este körülbelül háromnegyed tizenegykor telefonértesítés jött a gyilkossági csoporthoz. Egy pasas, aki magát Lelandnak nevezte, közölte velem, hogy tragédia történt az inwoodi régi Stamm-kastélyban és legjobb lesz, ha azonnal kiszállunk...

— Inwood a legtökéletesebb hely bűncselekmény elkövetésére — vetette közbe Vance. — Ott van a legrégebbi kastély a környéken, legalább száz évvel ezelőtt épült. Ma már valóságos anakroniz-

mus, de — szavamra — tele van bűnügyi lehetőségekkel.

Heath ravaszul hunyorgatott Vance-re.

— Pontosan ugyanezt éreztem én is, amikor kimentem oda. Mindenesetre megkérdeztem azt a bizonyos Lelandot, mi történt és miért kell kimenem. Azt válaszolta, hogy egy Montague nevű férfi beleugrott a kastély parkjának tavába és nem került többé elő...

— Csak nem a régi Sárkány Tóról van szó? — állt fel Vance és kedvelt *Régie* cigarettája után nyúlt.

— De igen, — válaszolta Heath — bár ezt a nevet azelőtt sohasem hallottam, csak ott kint ma este... Egyébként a telefonba azt feleltem Lelandnak, hogy az eset nem az én hatáskörömbe tartozik, de ő erősködött, hogy a dolog nagyon komolynak látszik és minél hamarabb jövök, annál jobb. Olyan különösen csengett a hangja, hogy — kimentem. Tökéletesen jól beszélt angolul, kiejtése sem volt idegenszerű, mégis arra gondoltam, hogy nem lehet amerikai. Megkérdeztem azt is, miért éppen ő hívott fel, ha valami történt a Stamm-kastélyban. Erre azt felelte, hogy régi barátja a családnak és szemtanuja volt a tragédiának. Azt is közölte velem, hogy maga Stamm nincsen olyan állapotban, hogy telefonálhasson... Többet nem tudtam kivenni belőle, de mert olyan különösen beszélt, gondolkodóba ejtett a dolog.

— Azt látom... — mormolta Markham elégedetlenül. — Szóval kiment?

— Igen, kimentem — bólintott Heath. — Magam mellé vettem Henesseyt, Burket, Snitkint és beugrottunk egy rendőrségi kocsiba.

— És mit találtak?

— Semmit sem találtunk, uram, — válaszolta Heath mérgesen — csak azt, amiről a telefonértesí-

tést kaptam. A kastély ura vikendező társaságot látott vendégül és az egyik vendég, az a Montague nevű, rábeszélte a társaságot, hogy menjenek fürödni a tóba. Valószínűleg mindnyájan italosak lehettek, mert csakugyan lementek a tóhoz és trikót húztak magukra...

— Egy pillanatra, — vágott közbe Vance — Leland is részeg volt?

— Ő nem, — rázta fejét a felügyelő — ő volt a társaság legjózanabb tagja. Valami furcsát azonban rajta is észleltem. Láthatóan nagyon megkönnyebbült, amikor kérkeztünk. Rögtön félrevont és figyelmeztetett, hogy jól tartsam nyitva a szemem. Természetesen megkérdeztem tőle, mire céloz, de hogy úgy mondjam, kitért a megokolás elől és csak annyit mondott, hogy sok különös dolog történt és nincs kizárva, hogy még az éjszaka folyamán is történni fog.

— Azt hiszem, sejtem, mire célzott, — bólintott Vance könnyedén — a városnak ahhoz a részéhez sok furcsa mende-monda fűződik, vénasszonyos mesék és babonák, amelyek még a régi indián telepesektől maradtak fenn.

— Elég az hozzá — Heath ügyet sem vetett Vance közbevetésére, mert nem tulajdonított annak fontosságot — a társaság levonult a tóhoz, a Montague nevű úr kísétált az ugróléc végére, szép lendületet vett és nyomtalanul elmerült a vízben...

— Honnan tudják olyan biztosan a többiek, hogy csakugyan nem jött elő? — kérdezte Markham. — A nagy eső után vaksötétség uralkodhatott, hiszen még most is felhős az égbolt.

— A tó kellően meg van világítva, — magyarázta Heath — tucatjával állnak lámpák a parton köröskörül.

— Helyes. Folytassa. — Markham türelmetlenül nyúlt pezsgős pohara után. — Mi történt még? Heath kényelmetlenül feszengett.

— Semmi több — hangzott válasza. — A férfiak utána ugrottak és próbálták megtalálni, de mintegy tíz percnyi kutatás után feladták a reményt. Leland mesélte nekem, hogy végül is jobbnak látták, ha visszatérnek a házba és értesítik a hatóságokat. Így is történt, ő hívta fel a gyilkossági csoportot és vázolta a történeteket.

— Valóban különös az eljárása, — tünődött Markham — mert az eset nem látszik bűnügynek.

— Én is különösnek találtam, — helyeselt Heath — de még sok egyéb különöset is megállapítottam.

— Ah! — Vance sűrű füstkarikákat eregetett. — Ugy látszik a régi Newyorknak az a regényes tája féltékenyen őrizi hírnevét. Miféle különös észleleteket tett még, kedves felügyelőm?

Heath megint zavartan feszengett.

— Mindenekelőtt Stamm tökrészeg volt és egy a szomszédságból hívott orvos fáradozott azon, hogy eszméletre térítse. Stamm húga, aki csinos huszonöt év körüli leány, hisztérikus rohamokkal küzdött és ötpercenként esett egyik ájulásból a másikba. A többiek — négyen vagy öten — erősen mentegéződtek, hogy ők ártatlanok a történetekben. Ezalatt a Leland nevű fickó, mint vércse járkált fel és alá, szemöldökét felhúzta, sötét képén olyan vigyorgás ült, mint aki sokkal többet tud az elmondottaknál. Végül be kell számolnom az ártatlanképű inasról is, aki olyan nesztelenül tesz-vesz, mint valami szellem...

— Szép... szép, — bólintott Vance türelmetlenül — mindez roppant rejtelmes... Persze szél zúgott a fák között, bagoly huhogott a messzeség-

ben, a padló nyikorgott a padláson, az ajtók csikorogtak, azután koppanás hallatszott, nemde, kedves felügyelőm? . . . Ajánlom, igyon még egy pohárral ebből a kitűnő whiskyből. (Vance gúnyorosan beszélt, de én láttam, hogy feszült érdeklődés villog félig lehúnyt szemében és hangjának rejtett remegése is elárulta nekem, hogy sokkal többre értékeli a felügyelő elbeszélését, mint ahogyan modorából következett volna.)

Vártam, hogy a felügyelő visszautasítja Vance gúnyolódását, helyett azonban gondolkodva csóválta a fejét.

— Eltalálta, Vance úr. A felszínen semmi sem látszott. Mégis valami mégsem volt ott rendben, ahogyan ön szokta mondani.

Markham nem tudta tovább türtőztetni magát.

— Én a dologban semmi különöset nem látok, — mondta — egy ember beugrik a tóba, hogy megfürdjék, beleveri fejét a tó fenekébe és elmerül. És maga sem állapított meg olyasmit, ami eltérne a szokott körülményektől. Nem először történik meg ilyesmi részeg emberrel s azután jön egy hisztérikus asszony, aki rendkívülinek fújja fel az ilyen közönséges balesetet. Az csak természetes, hogy a társaság többi tagja igyekszik kivonni magát az esetből. Ami pedig Lelandot illeti: bizonyára valami fontoskodó alak, aki drámát csinál ebből a teljesen egyszerű balesetből. Az inasok pedig általában ellenszenvesek előttek. Bárhogyan is nézem ezt az ügyet, én nem tudok benne mást látni, mint közönséges balesetet. Az ilyesmi pedig egyáltalában nem tartozik a gyilkossági csoport hatáskörébe. A gyilkosság gondolatát teljesen ki kell zárni Montague elmerülésével kapcsolatban. Ő maga ajánlotta a fürdést — eléggé elfogadható ajánlat ilyen tikkasztó éjszakán, mint a mai — és vízbeugrását, majd pedig azt a körül-

ményt, hogy többé nem jött elő, semmiképpen sem lehet összefüggésbe hozni mások bűnös szándékaival.

Heath vállát vonogatta és vastag fekete szivarra gyujtott.

— Ugyanezeket hajtogattam magamnak is az elmúlt óra folyamán, — makacskodott — de a Stammházban még sincsen minden rendjén, uram.

Markham megnedvesítette az ajkát és tünődve tekintett a felügyelőre.

— Talált még más feltűnőt is? — kérdezte rövid szünet után.

Heath nem válaszolt azonnal. Valami motoszkált az agyában. Nekem úgy tűnt fel, mintha latolgatná feltevéseinek valószínűségét. Azután hirtelen felugrott és felszabadultan vette ki szivarját a szájából.

— Sehogyan sem tetszenek nekem ott azok a halak! — bökte ki.

— Halak? — ismételte a szót Markham csodálkozva. — Miféle halak?

Heath megint habozott és idegesen rágta szivarja végét.

— Azt hiszem, én válaszolhatok a kérdésre, Markham — szólt közbe Vance. — Stamm Rudolf Amerika egyik leghíresebb akváriumának tulajdonosa. Csodálatos gyűjteménye van trópusi halakból, egészen különleges és alig ismert fajtákból. Évek óta ez a bogara s minduntalan expedíciókat vezet az Amazonhoz, Sziámba, Indiába, Paraguayba, Braziliába és a Bermudákra. Járt Kínában is, átkutatta az Orinokót. Körülbelül egy évvel ezelőtt sokat írtak a lapok libériai és kongói utazásáról...

— Annyi bizonyos, hogy sok furcsa látnivaló található nála, — toldotta meg Heath — némelyik hal olyan, mint valami tengeri szörny, amely még nem fejlődött ki teljesen.

— Formájuk és színezetük mindenesetre nagyon szép — jegyezte meg Vance halvány mosollyal.

— De ez még nem minden, — folytatta a felügyelő, aki figyelemre sem méltatta Vance esztétikai lelkesedését — ennek a Stammnek óriási gyíkjai, sőt aligátorbíbije is vannak...

— Továbbá teknősbékái, kígyói...

— Szavamra, kígyói is! — a felügyelő elfintorította az arcát — de még mennyi... össze-vissza tekeregnek egy nagy medencében...

— Igen, — bólintott Vance és Markhamre nézett — tudom, hogy Stammnek van egy akváriuma tele hüllőkkel.

Markham felsóhajtott és egy pillanatig tanulmányozta a felügyelőt.

— Lehetséges, — jegyezte meg végül érdektelen hangon — hogy Montague csupán megtréfálta vendégtársait. Honnan tudják, hogy nem úszott-e át a víz alatt a tó túlsó partjára, ahol azután elbujt? Elég sötét volt ahhoz, hogy a többiek nem láthatták?

— Igen, elég sötét volt, — válaszolta a felügyelő — a parti lámpák fénye nem világítja be teljesen a tavat. Ezt a feltevést mégis mellőznünk kell. Eleinte magam is erre gondoltam, ezért köröskörül alaposan átvizsgáltam a terepet. Csakhogy a tó túlsó oldalán éles, legalább száz láb magas sziklák meredeznek. A tó felső végénél, ahol a folyó kiöblösödik, széles gát van, de erre aligha kúszhat fel ember, azonkívül a fény odáig elhat és így ott a társaság tagjai okvetlenül meglátták volna. A tó alsó végénél pedig, ahol a víz megint összeszűkül, szintén hatalmas cementfal van, ez is legalább húsz láb magas s ennek alja ugyancsak sziklás. Senki sem merészné arra venni útját, hacsak az illető nincs meghabarodva. A tónak azon a részén, amely a legközelebb van a házhoz és ahová az ugrólécet is elhelyezték, duzzasztófal emel-

kedik. Erre már fel lehet kapaszkodni, viszont a fény ezt is teljesen megvilágítja.

— Sehol nincs más hely, ahol Montague kiúszhatott a vízből, anélkül, hogy bárki is megláthatta volna?

— Egy hely volna, de ott sem úszott ki. A gát végénél van egy alacsony, körülbelül ötven láb széles szabad partrész. Ide már nem világítanak a lámpák, úgyhogy ott bárki észrevétlenül kiúszhatik.

— Nos, itt a titok magyarázata.

— Sajnos nem, Markham úr — jelentette ki Heath nyomatékka — Henesseyvel együtt tüzetesen átvizsgáltam azt a területet, ahol lábnyomokat kerestem. Amint tudják, egész este zuhogott az eső s a föld erősen átázott, tehát lábnyomokat feltétlenül találnunk kellett volna. Csakhogy ez a terület teljesen síma volt. Sőt Henesseyvel a parttól kissé távolabbi üres térséget is átvizsgáltam abban a feltevésben, hogy a pasas talán felmászott az egyik parti sziklára és átugrotta a tó pusztza földszegélyét. De a legcsekélyebb nyomot sem találtuk.

— Szóval ennyi az egész, — szólt Markham — majd megtalálják a holttestet, ha átkutatják a tavat... Adott erre utasítást?

— Ma éjszaka még nem. Ha éjszaka csónakból kotorgattuk volna a vizet, nem sok eredménnyel járt volna, de holnap reggel lesz rá gondom, hogy megtörténjék a víz alapos átkutatása.

— Helyes, — határozott Markham türelmetlenül — úgy látom, ma éjszakára nincs is más tennivaló. Amint a holttestet megtalálják, hatósági orvosszakértő vizsgálja meg és minden bizonnyal meg fogja állapítani, hogy a szerencsétlen Montague koponyatörést szenvedett, így kiderül, hogy mégis csak egyszerű balesetről van szó.

Hangja határozott volt, de Heath mégsem hagyta

magát. Még sohasem láttam a felügyelőt ilyen macskának.

— Lehet, hogy igaza van, ügyész úr, — berzenkedett tovább — de nekem más a véleményem és azzal a céllal jöttem ide, hogy megkérjem, legyen szíves, jöjjön ki és tartson vizsgálatot.

Volt valami Heath hangjában, ami hatott Markhamre, mert nem válaszolt azonnal, hanem ismét vizsgálgatni kezdte a felügyelőt. Végül is megkérdezte :

— Milyen intézkedéseket tett eddig?

— Az igazat megvallva, semmi lényegeset, — közölte a felügyelő — erre nem volt időm. Természetesen felírtam a vendégek nevét és lakcímét. Továbbá mindegyiket kihallgattam a szokásos módon. Csupán Stammel nem tudtam beszélni, mert eszméletlenül feküdt és az orvos megtiltotta, hogy bemenjek hozzá. Időm javarészét azzal töltöttem, hogy körüljártam a tavat, hátha felfedezek valamit. De amint már említettem, semmit sem találtam, azt azonban megállapítottam, hogy Montague nem üzött tréfát barátaival. Azután visszatértem a házba és felhívtam önt. A három detektívet, akit magammal vittem, hátrahagytam a helyszínen. Végül mindenkivel közöltem, hogy addig nem mehetnek haza, amíg vissza nem térek, azután iderobogtam ...

Markham még mindig habozott és mereven nézett a felügyelő arcába.

— Szóval meggyőződése, hogy ott valami nincsen rendjén?

— Ez nem feltétlen meggyőződése, — felelte Heath — csupán nem vagyok kibékülve egyes jelenségekkel. Kusza szálak fűzik ott össze az embereket. Mindegyik féltékeny a másokra. Több férfinak van kapcsolata ugyanavval a nővel és senki sem látszott megilletődöttnek amiatt, hogy Montague elmerült

a vízben, kivéve Stamm fiatal hűgát. Sőt úgy tñnt fel nekem, mintha átkozottul tetszene nekik az eset. De még Stamm kisasszony sem mutat túlságos kétségbeesést Montague miatt. Nem tudom pontosan kifejezni, hogy mit gondolok, de nekem úgy tñnt fel, mintha valami másért aggódna, ami azonban összefűggésben áll az elmerűléssel.

— Még mindig nem látom, milyen elfogadható okkal tudja alátámasztani aggályait — kötötte magát Markham. — Gondolom, legjobb lesz, ha bevárjuk, mit hoz a reggel...

— Mindenesetre — Heath nem vette észre Markham félre nem érthető visszautasító magatartását, hanem ismét megtöltötte poharát és új szivarra gyujtott.

A kerületi ügyész és a felűgyelő közti beszélgetés alatt Vance hátradőlt székében és tñnődve szemlélte a két férfit. Néha egy-egy kortyot szűrcsölt pezsgőjéből és kényelmesen fűstölgetett. Az alig észrevehető remegés, ahogy cigarettáját tartotta, elárulta nekem, milyen mélységesen érdekli őt mindaz, amit Heath elmondott.

Végűl is elnyomta cigarettáját, letette poharát és hirtelen felállt.

— Drága öreg Markhamem, — mondta kissé nyujtva a szavakat — gabalyodjunk bele egy kicsit mi is a felűgyelő úrral ebbe a rejtélybe. Mi veszteség érhet bennűnket, hiszen ez már úgyis agyoncsapott éjszaka. Egy kis izgalom talán elviselhetőbbé teszi ezt a pokoli forrószágot. Hadd jusson nekűnk is abból a sötét atmoszférából, amely úgy megbizsergette felűgyelőnk vérét.

Markham kissé csodálkozva nézett rá.

— Talán csak nem akar kimenni a Stammkastélyba?

— De igen, — Vance elnyomott egy bujkáló

ásítást — felette érdekel engem Stamm halgyűjteménye. Hiszen tudja, hogy valamikor én is amatőr haltenyésztő voltam, de anyagiak hiánya miatt csupán a színes pikkelyű Betta Splendens-szel és a Cambodia, vagyis a sziámi harcos halak gyűjtésével foglalkozhattam.

Markham néhány pillanatig némán tanulmányozta barátját. Jól ismerte Vancet és tudta, hogy sokkal komolyabb alapokon nyugszik az a szándéka, hogy résztvegyen a felügyelő nyomozásában, mint Stamm halainak megtekintése. Azt is tudta, hogy Vancet semmiféle rábeszéléssel nem lehet eltéríteni szándékától, ha valami iránt feltámadt az érdeklődése.

Markham tehát felállt. Rápillantott órájára s vállát vont.

— Éjfél elmúlt — jegyezte meg kelletlenül. — Ennél alkalmasabb időt képzelni sem lehet halak meglátogatására... A felügyelő kocsiján megyünk ki, vagy az ön autójával?

— Mindenképpen az enyémmel. Majd követjük a felügyelőt. — Vance csöngetett Curiért, hogy hozza kalapját és botját.

II. FEJEZET.

Megdöbbentő vád.

(Vasárnap, augusztus tizenkettedikén éjjel félegy órakor.)

Néhány perccel később a Broadwayn robogtunk. Heath felügyelő haladt előttünk kis rendőrségi kocsijában, míg Markham, Vance és én, Vance Hispano Suizájában követtük őt. Amikor elértük a Dyckman-utcat, nyugatra fordultunk a Payson-körútra, onnan

pedig a meredeken kanyargó Bolton-útra. Amikor felértünk az út legmagasabb pontjára, széles magánútra hajtottunk be, amelynek bejáratánál két magas, négyszögletes kőoszlop állt. Megkerültünk egy örökzöld facsoportot, míg végül is felértünk a domb tetejére. Itt épült a híres régi Stamm-kastély közel egy évszázaddal ezelőtt.

A kastély faépület volt, cédrus-, tölgy- és lucfenyőfák övezték. Erről a kimagasló helyről észak felé látni lehetett a Mercy-ház sötét, gótikus tornyait, amelyek mögött a felhőtlen ég feketeségét a Marble-domb kísérteties fényei szívták magukhoz. Egy mérföldnyi távolságban pedig Spuyten Duyvill vize csillogott. Dél felé Manhattan bágyadtan pislogó fényei villogtak titokzatos varázssal. Kelet felé néhány magas épület meredezett a Seemann-körút és a Broadway irányában s mint óriási ujjak nyúltak bele feketén a sötét láthatárba. Távolabb a Hudson vize hömpölygött lomhán, sötét tükrén a lassan sikló hajók lámpásai imbolyogtak.

És így bár minden oldalról látni lehetett Newyork modern és mozgalmas életét, mégis az elszigeteltség titokzatos érzése hatolt idegeimbe. Ugy éreztem magam, mintha itt teljesen el lennénk zárva a világ mozgalmas lüktetésétől. Nyomban megállapítottam, hogy Inwood milyen különös anakronizmust jelent. Noha ez a hely hatalmas fáival, omladozó házaival, ősi lakosságával és nyers vadonságával, falusias nyugalomával szerves része volt Manhattannak, mégis úgy tűnt fel nékem, hogy nincsen a világon még egy ilyen kies, elrejtett helye a világnak.

Amikor a ház elé kanyarodtunk, megpillantottunk egy régi divatú Ford-kocsit, amely mintegy ötven méternyire állt a kapuhoz vezető kőlépcsőktől.

— Az orvos autója — szolgált felvilágosítással Heath. — A garázs a ház keleti oldalán van.

Azután felvezetett bennünket a lépcsőkön a tömör bronzkapuhoz, amely felett halványan pislákkolt egy lámpa. A szűk faburkolatú előszobában találtuk Snitkin detektívet.

— Örülök, hogy visszajött, felügyelő úr — mondta a detektív, miután tisztelettel üdvözölte felettetését.

— Magának sincsen inyére az ügy, Snitkin? — kérdezte vidáman Vance.

— Cseppet sem, uram — felelte a detektív, miközben a belső ajtóhoz vezetett bennünket. — Aggályaim vannak...

— Történt talán valami? — kérdezte Heath gyorsan.

— Semmi, kivéve azt, hogy Stamm kezd magához térni.

Háromszor kopogtatott az ajtón, amely nyomban kinyílt s mögötte libériás inas tekintett ránk gyanakodva.

— Feltétlenül szükséges ez, felügyelő úr? — kérdezte Heathtól bátortalanul, miközben az ajtót lassan feltárta előttünk. — Hiszen tudja, hogy Stamm úr...

— Ne vesztegessük a szót, — vágott közbe Heath — magának csak arra legyen gondja, hogy a háztartásra ügyeljen, nem pedig, hogy kérdezősködjék.

Az inas alázatos mosollyal meghajtotta magát és becsukta mögöttünk az ajtót.

— Mi a kívánsága, uram?

— Maga itt marad az ajtó előtt — felelte Heath keményen — és nem enged be senkit. — Azután Snitkinhez fordult, aki követett bennünket a már tágasabb hallba. — Hol a banda és mit csinálnak?

— Stammék a könyvtárban vannak a felettünk levő szobában, — bökött Snitkin hüvelykujjával a

hall nehéz függönyökkel takart hátsórésze felé — a többieket pedig szobáikba küldtem, ahogyan ön meghagyta nekem. Burke kint ül a hátsólépcsőnél, Henessey pedig lent a tónál.

Heath meglepédedetten dörmögött.

— Rendben van. — Azután Markhamhez fordult. — Mit kíván először tenni, ügyész úr. Mutasam meg talán a parkot és a tavat? Vagy esetleg előbb ki akarja kérdezni ezeket a bébiket?

Markham habozott, mire Vance szólalt meg csendesen :

— Ha megengedi, Markham, én úgy vélem, kezdjük a kihallgatásokkal. Nagyon szeretném tudni, mit művelt itt ez a fürdőző társaság és szeretném megismerni a tagjait. A tó megtekintését hagyjuk későbbre. És — ki tudja? — hátha szerzünk értékes támpontokat, ha előbb megvizsgáljuk ennek a szerencsétlen vízbefulladásnak társaságbeli hátterét.

— Engem ugyan nem érdekel, — Markham észrevehetően türelmetlen és bizalmatlan volt — de minél hamarabb kiderítjük, hogy voltaképpen miért is vagyunk itt, annál jobb.

Vance szeme kutatóan járta körül a hallt. A helyiség falát Tudor-stílusú faburkolat fedte és nehéz, sötét bútorok álltak benne. Életnagyságú, fakult olajportrék függtek a falakon köröskörül. Az ajtókat vastag függönyök takarták. Homályos helyiség volt ez, tele árnyakkal és dohos szag terjengett benne.

— Legjobb lenne, — szólalt meg Markham — ha bemennénk a fogadószobába... Hol van az, felügyelő?

Heath egy jobboldali elfüggönyözött ajtóra mutatott és éppen követni akartuk, amikor a lépcső felől lépések kopogását hallottuk és egy hang szólt hozzánk a homályból :

— Segítségükre lehetek valamiben, uraim?

Nyulánk férfi közeledett felénk. Amikor az ódivatú csillár fénykörébe ért, különös érzéssel szemléltem ezt a több mint hat láb magas férfit, aki egészen nesztelenül járt, de mozdulatai acélos izmokat árultak el. Sötét és mégis élesen villogó baljóslatú szeme sas-szerűen tekintett reánk. Orra markáns és görögös volt. Arcsontjai magasan fekvők, arca beesett, ajka keskeny és élesmetszésű. Haja pontosan kettéválasztott és csaknem feketének látszott a hallgyér világításában. Jószabású ruhája kitűnő ízlést árult el, de némi hanyagság nyilvánult meg abban, ahogyan viselte és ez bennem azt az érzést keltette, hogy az öltözködést felesleges szokásnak tekinti.

— A nevem Leland, — mutatkozott be, amint elénk ért — régi barátja vagyok a háznak és én is vendég vagyok. Jelen voltam, amikor ez a szerencsétlen baleset történt.

Vance kutatóan nézett végig a férfin.

— Ön Inwoodban lakik, Leland úr? — kérdezte közömbösen.

Leland alig észrevehetően ingatta a fejét.

— Én Sherakapkokban lakom, a régi indián falu közelében.

— És régóta ismeri Stamm urat?

— Tizenöt esztendeje, — késett kissé a válasz — Stamm sok tropikus halkutató expedíciójában vettem részt.

Vance állhatatosan rajta tartotta tekintetét ezen a különös alakon.

— Akkor talán — mondta olyan hidegen, amit akkor nem értettem meg — részt vett Stamm úrnak abban az expedíciójában is, amikor Caribbeánban az elveszett kincseket keresték. Ha jól emlékszem, az ön nevét is hallottam emlegetni ezzel a regényes kalanddal kapcsolatban.

— Ugy van — helyeselt Leland a legkisebb megrezdülés nélkül.

Vance közelebb lépett hozzá.

— Igen... igen, azt hiszem, ön lesz a legalkalmasabb arra, hogy segítsen nekünk a probléma megoldásában. Talán legjobb lesz, ha bevonulunk a szalónba egy kis csevegésre.

Leland félrehúzta a függönyt és az inas nyomban előresietett, hogy felgyujtsa a villanyt.

Tágas szobában találtuk magunkat. A mennyezet legalább húsz lábnyi magas volt. Széles Aubusson-szőnyeg takarta a padlót. A nehéz és díszes XV. Lajos-korabeli bútorok már kissé fakultan és kopottan sorakoztak feszes rendben a fal mentén. Itt is az ódonság penészes, fojtott szaga terjengett.

Vance körülnézett és megvonta vállát.

— Őszintén szólva, nem a legbarátságosabb hely — jegyezte meg inkább csak magának.

Leland sunyin mosolygott.

— Valóban, — ismerte el — ezt a szobát ritkán használják. A ház népe a kisebb szobákban él, amióta Stamm Joshua meghalt. A leggyakrabban használt helyiség a könyvtár és a télikert, amelyet Stamm építtetett a házhoz tíz évvel ezelőtt. Ő ott tölti legtöbb idejét.

— Természetesen a halai között — jegyezte meg Vance.

— Ez a szenvedélye — magyarázta Leland.

Vance szórakozottan bólintott, leült és cigaret-tára gyujtott.

— Miután volt szíves és felajánlotta szolgálatait, Leland úr, — kezdte azután — felkérjük, mondja el, mi volt itt a helyzet ma este és milyen események előzték meg a tragédiát. — Majd mielőtt a válasz elhangzott volna, hozzátette: — A felügyelő úrtól

arról értesültem, hogy ön valósággal rábeszélte arra, vegye kezébe a dolgot. Így volt?

— Pontosan — válaszolta Leland. — Az a körülmény, hogy az ifjú Montague vízbeugrása után nem jött fel, különösnek tűnt fel előttem. Kitűnő úszónak ismertem őt, aki a sport különböző ágait űzte. Ezenkívül jól ismerte a tó minden négyszög-méterét és nem lehet feltételezni azt, hogy beleverhette fejét a tó fenekébe. A tó túlsó partja sekély és sziklás, de az innenső part, ahol a kabinok vannak meg az ugródeszka, legalább huszonöt láb mély.

— Akkor a szerencsétlen ember vagy görcsöt kapott, — vélte Vance — vagy szívszélhűdés érte az ugrás következtében. Ilyesmi elő szokott fordulni, nem gondolja? — tekintetét lassan, de jelentősen szegezte Lelandra. — Mi volt az az égető ok, amely önt arra készítette, hogy a gyilkossági csoport egyik tagját kérje meg az ügy kivizsgálására?

— Kizárólag az óvatosság... — kezdte Leland, de Vance közbevágott:

— Igen, igen, helyes. De miért érezte azt, hogy a körülmények ilyen óvatosságot igényelnek?

Cinikus mosoly villant fel Leland szájának szögletében.

— Ez nem olyan ház, — válaszolta — ahol az élet normális mederben folyik. A Stamm-család, amint talán ön is tudja, erősen degenerált. Stamm Joshua és felesége édes unokatestvérek voltak, de a nagyszülők is mindkét részről ilyen közeli vérrokonok.

— Ugy... — amint láttam Vancet egyre jobban érdekelte a férfi. — Csakhogy milyen összefüggésbe hozható ez Montague eltűnésével?

— Montague — Leland hangja száraz lett — Stamm húgának, Bernicenek vőlegénye volt.

— Ah! — Vance mélyet szívott cigarettájából — ön talán azt akarja következtetni, hogy Stamm ellenezte ezt a házasságot?

— Én nem következtetek semmit. — Leland hosszúszerű pipát szedett elő és dohánnyal kezdte tömködni. — Lehet, hogy Stamm ellenezte ezt a házasságot, de nekem nem tett róla említést. Stamm nem az a fajta ember, aki betekintést enged benső gondolataiba vagy érzéseibe. Természete azonban hajlamos a zsarnokságra és talán gyűlölte Montagnet. — Miután alaposan megtömte pipáját, rágyújtott.

— Hogy összegezzük a dolgokat, ön tehát azért fordult a rendőrséghez, mert... hogyis mondjam csak?... mert a Stammek származása...

Leland ismét cinikusan mosolygott.

— Nem éppen, noha ez is jelentős tényező lehet abban, hogy feltámadt bennem a gyanakvás.

— És melyek az egyéb tényezők?

— Az elmúlt huszonnégy óra alatt rengeteg ital fogyott itt el.

— Oh, értem, alkohol, a gátlások nagy felszabadítója!... De most talán mellőzzük a tudományos eszmecserét.

Leland a szoba közepén álló asztalhoz lépett és rátámaszkodott.

— Ennek a különös vendégcsoportnak a tagjai — szólalt meg végül — nem könnyen hagyják magukat megfogni.

Vance feléje fordította fejét.

— Ez a megjegyzése már többet ér — jegyezte meg. — Kérem, talán ismertesse röviden ezeket az embereket.

— Stammen és húgán kívül — kezdte Leland — itt van Alex Greeff, az ismert tőzsdés, akit tagadhatatlan érdekeltség fűz a Stamm-vagyonhoz. Itt vendégeskedik továbbá Kirwin Tatum, ez a ki-

csapongó és rossz hírű fiatalember, igazi semmitemvő, aki, amennyire én tájékozva vagyok, kizárólag abból él, hogy barátait pumpolja. Mellesleg erősen csapja a szelet Stamm Bernicenek...

— És Greeff milyen érzelmeket táplál Stamm kisasszony iránt?

— Ezt nem tudom megmondani. Greeff a család pénzügyi tanácsadója és csak azt tudom, hogy Stamm vakon bízik üzleti érzékében. Nincs kizárva azonban, hogy esetleg ő is szívesen nősült volna bele a Stamm-vagyónba.

— Végtelenül lekötelez... És most a társaság többi tagja?

— McAdam asszony — röviden Teeny-nek hívják — az özvegyek általános típusa. Szeret beszélni, mulató kedvű és roppant kényeskedő. Multja ismeretlen. Ravasz asszony s állandóan rajta tartja szemét Stammen, akire nagy hatást gyakorol. A fiatal Tatum egy alkalommal, amikor alaposan be volt csípve, bizalmasan megsúgta nekem, hogy Montague és McAdamné valamikor benső viszonyban éltek egymással.

Vance gúnyos fintorral csettintett.

— Kezdem átérezni a helyzet bonyodalmain. Felette vonzó kör... Van még valaki, aki komplikálja ezt az elragadó társasági keveréket?

— Igen, Steel kisasszony. Ruby a keresztnéve. Roppant szenvedélyes teremtes, akinek pontos kora meghatározhatatlan. Fantasztikusan öltözködik és mindig mintha valami színpadi szerepet alakítana. Képeket fest, énekel és állandóan kihangsúlyozza művészi lényét. Azt hiszem, valamikor színésznő volt... Ezzel kész is a lista, kivéve Montaguet és magamat. Stamm említette nekem, hogy meghívott még egy hölgyet, aki azonban az utolsó pillanatban lemondott.

— Oh! Ez roppant érdekes. Említette Stamm úr ennek a hölgynek a nevét?

— Nem, de megkérdezhetem, amint az orvos hozzáéged.

— Mit tud Montague-ról? — kérdezte Vance. — Egy kis ismertetés a fiatalember multjáról és lényéről talán hozzásegít a rejtély tisztázásához.

Leland habozott. Kirázta a hamut pipájából és újból megtömte. Előbb rágyújtott és csak azután válaszolt:

— Montague, ahogyan mondani szokták, kimondottan szép ember volt. A színészi pályán működött, de nem sokra vitte, bár egy-két filmben főszerepet is játszott Hollywoodban. Mindig kitűnően élt és az egyik legdivatosabb, legdrágább szállodában lakott. Állandó látogatója volt az éjszakai kluboknak. Megvesztegetően jó modorú volt és meg tudom érteni, hogy annyira vonzotta a nőket... — Leland kis szünetet tartott, mert pipája nem szelelt, majd folytatta: — Más semmit sem tudok erről az emberről.

— Ismerem ezt a fajtát — nézett Vance cigarettájára. — Az elmondottak azonban nem teszik megokolttá a bekövetkezett tragédiát...

— Nem — hagyta helyben Leland. — De nekem az volt az érzésem, hogy el kellett ezt mondanom. A ma éjszakai társaságban ugyanis lehet valaki, akinek érdekében állhatott, hogy Montaguet eltegye láb alól.

Vance kérdően vonta fel szemöldökét

— Igen? — sürgette a folytatást.

— Nos, kezdjük mindjárt Stammel, aki — mint említettem — esetleg hevesen ellenezte, hogy Montague elvegye a hűgát, de elég értelmes ahhoz, hogy belássa: ha nyiltan ellenkezik, vereséget szenvedett volna... Tatum pedig olyanfajta ember, aki szem-

rebbenés nélkül képes lenne megölni Stamm Berenice környezetéből azt, akit riválisának vél. Greeff sem válogatós az eszközökben, hiszen Montague beházasodása a Stamm-családba erősen gyengítette volna pénzügyi befolyását a vagyon kezelésében. De az sincs kizárva, hogy ő maga pályázott Berenice kezére. Ezenkívül feltétlenül volt valami Teeny McAdam és Montague között. Csendesen figyeltem őket, miután Tatum feltárta előttem régebbi kapcsolatukat. Nem lehetetlen, hogy Teeny féltékeny volt Montaguera, mert más nőt akart feleségül venni. Nem az a fajtájú nő, aki könnyen el tudja viselni, hogy egyszerűen félredobják. Ezenfelül, ha az volt a szándéka, hogy Stamm feleségül vegye, akkor joggal félhetett attól, hogy reményei rombadőlnek, ha Montague felfedi Stamm előtt multját.

— Most pedig halljunk valamit a művészies hajlamú Steel kisasszonyról.

Sötét fény lobbant fel Leland arcán és újból habozott. Azután csendesen mondta:

— Benne bízom a legkevésbé. Közte és Montague közt surlódás volt. Steel kisasszony állandóan kellemetlen megjegyzéseket tett Montaguera és nyíltan kinevette. Amikor Montague azt ajánlotta, hogy menjünk le fürdeni, észrevettem, hogy útközben valamiről nagyon komolyan beszélnek kettesben. Azt nem tudtam kivenni, miről volt szó köztük, de határozottan az volt a benyomásom, hogy Steel kisasszony valamiért megint korholja Montaguet. Fürdőtrikóba bujtunk. Elsőnek Montague ment le a part-hoz Steel kisasszonnyal, aki furcsán mosolygott. Sajnos, megint nem tudtam tisztán megérteni, de valami olyasmit mondott neki, hogy: »remélem, soha többé nem jössz fel«. És amikor Montague valóban elmerült, rögtön eszembe villant ezt a megjegyzés... Talán most már ön is meg tudja érteni...

— Hogyne, hogyne — dünnyögte Vance. — Szép kis társaság, ügyebár? — Azután élesen pillantott fel. — Végül mi van önnel, Leland úr? Önnek mi köze van Montague elmerüléséhez?

— Talán több, mint bárki másnak — válaszolta Leland meglepő őszinteséggel. — Ki nem állhattam ezt az embert és szinte sértésnek tekintettem azt, hogy feleségül akarta venni Bernicet. Ezt nemcsak a leány előtt hangoztattam, hanem megmondtam fivérének is.

— És miért? — érdeklődött Vance mézédeseen. — Annyira szívére vette a dolgot?

— Bernice roppant finom teremtés és még nagyon fiatal — Leland olyan óvatosan beszélt, mint aki előbb minden szót jól megrág. — Én végtelenül imádom őt. Kisgyerek kora óta ismerem és az évek folyamán nagyon jó barátok lettünk. Montaguét egyszerűen nem tartottam hozzá illőnek.

Kis szünetet tartott, azután folytatni akarta, de mégis megváltoztatta szándékát.

Vance hosszasan tanulmányozta a férfit.

— Ön igen nyíltan beszél, Leland úr — mormolta lassan bólogatva. Azután révedezően tekintett fel a mennyezetre. — Igen . . . tökéletesen megértem. Önnek alapos okai voltak arra, hogy ne rokon-szenvezzék Montague-gal . . .

Ebben a pillanatban váratlan esemény történt. A lépcső felől gyors topogást hallottunk. Az ajtó felé fordultunk és a következő pillanatban nyulánk, szép asszony rontott be izgatottan a szobába.

Körülbelül harmincöt éves lehetett, arca szokatlansápadt, ajka piros. Középen elválasztott fekete haja sűrű fürtökben simult füle mögött a nyakára. Hosszú fekete selyemruha volt rajta, amely kidomborította alakját. Csupa jade-kőből készült ékszere volt. Hosszú jade-fülbevalót viselt, jade-nyakláncot, jade-

karpereceket és néhány jade-köves gyűrűt, valamint hosszú, vésett jade-brossot.

Amint a szobába ért, lángoló pillantást vetett Lelandra és néhány lépést tett feléje. Mozdulatai tigris-szerűek voltak. Futó tekintetet vetett ránk is, de azután továbbra is csak Lelandra meredt. A férfi gúnyos higgadtsággal figyelte az asszonyt, aki most lassan felemelte karját és rámutatott.

— Ő volt az ! — kiáltotta szenvedélyesen. Hangja mélyen csengett.

Vance lustán emelkedett fel és monoklija után nyúlt. Csendesen figyelte az asszonyt.

— Végtelenül köszönöm, — nyujtotta a szavakat Vance — Leland urat már ismerjük, de önhöz még nem volt szerencsénk . . .

— Az én nevem Steel, — vágott közbe a nő dühösen — Ruby Steel. Alkalmam volt hallani egyet-mást abból, amit ez az úr elmondott rólam. Csupa hazugság ! Magát akarja mentegetni és szeretné másra hárítani a gyanút.

Tüzelő szemét Vanceről ismét Lelandra irányította és megint ráemelte vádoló ujját.

— Ez az ember felelős Sanford Montague haláláért ! Gyűlölte Montyt, mert ő is szerelmes Bernicebe. Figyelmeztette is Montyt, tartsa magát távol Bernicetől, különben megöli. Monty mesélte el ezt nekem. Amióta tegnap reggel beléptem ebbe a házba, azóta állandóan rettegettem, hogy ez az ember be fogja váltani fenyegetését. — A tragikus hősnők színpadias mozdulatával emelte kimeresztett ujjait homlokához. — És meg is tette ! . . . Oh, ez az ember ravasz ! . . . Álnok . . .

— Ha szabad kérdezni, — vetette közbe Vance hideg tárgyilagos hangon — hogyan váltotta be fenyegetését Leland úr?

A nő ingerülten lépett eléje.

— A bűnösök módszerei ismeretlenek előtttem! — kiáltotta fenyegetőn és túlzott hevességgel. — Önöknek kötelessége kikutatni, hogyan hajtottá végre tettét. Önök rendőrök, ha nem tévedek. Leland telefonált önökért. Arra számított, ha bármiféle gyanú merülne fel, akkor ő mindenesetre mentesül ez alól, hiszen a gyilkos nem szokott rendőrökért telefonálni.

— Roppant érdekes, — bólintott Vance kissé gúnyosan — szóval ön határozottan meggyanúsítja Leland urat, hogy ő idézte elő Montague halálát?

— Igen — jelentette ki a nő és a nagyobb nyomaték kedvéért széttárta karját. — Tudom, hogy így történt, bár azt be kell vallanom: nem tudom, hogyan tette. De Lelandnak titkos erők állnak rendelkezésére. Indián ő, ezt talán nem is tudták róla. Indián! Csak ránéz a fa kérgére és meg tudja mondani, járt-e arra ember. Lehullt levelekből és letört faágakból meg tudja állapítani Inwood lakóinak sorsát. A kövön található mohából megmondja, mikor mozdították el azt a követ vagy vitték arra a helyre. Csak belenéz a hamuba és megmondja, mikor aludt ki a tűz. Megszagol egy ruhát vagy kalapot és megállapítja, kié. Titkos jelekből olvas és a szél irányából megmondja, mikor lesz eső. Sok mindent tud, amire fehér ember nem képes. Ismeri ezeknek a domboknak minden titkát, mert népe már évszázadok óta él itt. Indián ő, alacsonyrendű, piszkos indián! — Hangja egyre izgatottabb, egyre hisztériásabb lett.

— De drága asszonyom, — tiltakozott Vance udvariasan — ezek a tulajdonságok, amelyeket ön felsorolt Leland úrról, nem nevezhetők szokatlanoknak. Azok csupán éles érzékekről tesznek tanúságot. Ez még nem alapos ok arra, hogy valakit bűn-

cselekménnyel gyanúsítsunk. Ezer és ezer cserkészgyerek tudja mindezt.

Ruby Steel dühösen szorította össze ajkát, de egy pillanat múlva már megbékélten legyintett és vidáman felnevetett.

— Bármennyire is ostobának tartanak, — jegyezte meg erőltetett jókedvvel — el fog jönni a nap, mikor majd belátják, mennyire igazam volt.

— Mindenesetre kitünő tréfa lesz — mosolygott Vance. — Most azonban udvariatiannak kell lennem, amikor arra kérem, szíveskedjék szobájában maradni, amíg esetleg szükségessé válik, hogy újabb kérdéseket intézzünk önhöz. Még van egy-két apróság, amit előbb el kell intéznünk.

Ruby Steel szó nélkül megfordult és méltóságteljesen kivonult a szobából.

III. FEJEZET.

Loccsanás a tóban.

(Vasárnap, augusztus 12-én éjjel 1 óra 15 perckor.)

Ruby Steel heves támadása alatt Leland rendíthetetlen nyugalommal pőfékelt és fölényes méltósággal szemlélte a nőt. Egyáltalában nem látszott rajta, hogy a legcsekélyebb mértékben is érintette volna a súlyos vád. Amikor Ruby Steel elhagyta a szobát, csak vállát vonogatta és derűsen mosolygott Vancere.

— Csodálkozok, hogy miért telefonáltam a rendőrségre — kérdezte kissé gúnyosan — és miért sürgettem, hogy szálljanak ki?

Vance egyideig tanulmányozta a férfit és csak azután felelt:

— Mert már előre gondolt arra, hogy önt fogják meggyanúsítani Montague eltűnése miatt, úgye?

— Nem egészen. Azt tudtam, hogy sokat fognak fecsegni, suttogni, ezért gondoltam arra, legjobb lesz mindjárt a hatóságokra bízni, hogy tisztázzák az esetet. Arra azonban nem számítottam, hogy olyan jelenet fog lezajlani, mint az imént. Azt hiszem, felesleges bizonyítgatnom, hogy mindaz, amit Steel kisasszony elmondott, csupán hisztérikus képzelődés. Csak egyben mondott igazat, de az is csak félig igaz! Anyám Algonkian törzshöz tartozó indián nő volt, a Fehér Csillag hercegnő. Büszke nemes asszony, aki azonban még gyerekkorában elszakadt népétől. Apám építész volt, régi newyorki család sarja. Mind a ketten meghaltak.

— Ön itt született? — kérdezte Vance.

— Igen, itt Inwoodban, Sherakapkokban, ebben a régi indián faluban. Szülőházam azonban már régen elpusztult... Most csak azért lakom itt, mert szeretem ezt a helyet. Sok boldog gyermekkori emlék fűz ide. Egyébként Európában nevelkedtem...

— Amint megpillantottam önt, rögtön sejtettem, hogy indián származású — jegyezte meg Vance némi tartózkodással. Kinyújtózott és mélyet szívtott cigarettájából. — Most azonban, Leland úr, lenne szíves elmondani, mi történt az éjszaka közvetlenül a tragédia előtt. Azt hiszem, ott hagyta el, hogy Montague maga ajánlotta, menjenek fürödni...

— Így is történt. — Leland elhúzta az egyik széket az asztal mellől és leült. — Körülbelül félnyolckor vacsoráztunk. Előzőleg már számtalan cocktail fogyott, a vacsorához pedig Stamm nehéz borokat szolgáltatott fel. Fekete után brandy és portói következett és azt hiszem, mindenki túlsokat ivott. Amint tudjuk, zuhogott az eső és ezért nem ülhetünk a szabadban, hanem a könyvtárba vonultunk,

ahol tovább fogyott az ital, ezúttal skót whisky. Az ifjú Tatum zongorázott, Ruby Steel énekelt. De ez is csak rövid ideig tartott. Mindenki nyugtalan és türelmetlen volt.

— Stamm is?

— Ő leginkább. Bár évek óta rendszeresen sokat iszik, ennyit azonban talán még sohasem ivott. Erős skót whiskyt fogyasztott s miután már fél üveggel lehörpintgetett, igyekeztem visszatartani, de már nem volt olyan állapotban, hogy hallgatott volna rám. Lehangolt és szótlan lett. Tíz óra tájban már senkit sem tudott felismerni és megkülönböztetni. Húga is próbálta észretéríteni, de hasztalanul.

— És mikor mentek fürödni?

— Pontosan nem tudom, de röviddel tíz után lehetett. Arra emlékszem, hogy az eső akkor állt el. Montague és Bernice kiültek a teraszra, de csaknem mindjárt visszajöttek és akkor javasolta Montague, hogy miután az eső elállt, menjünk le a tóhoz fürödni. Mindenki örömmel fogadta el a javaslatot, kivéve Stammel. Nem is volt olyan állapotban, hogy megmozdulhasson, vagy bármit csináljon. Bernice és Montague hívták, mert bizonyára azt remélték, hogy a hideg víz majd kijózanítja. Stamm azonban utálatosan viselkedett és utasította Trainort, hogy hozzon még egy üveggel.

— Trainort?

— Így hívják az inast... Stamm hajthatatlan volt, ezért azt mondtam a többieknek, hogy hagyjuk magára. Lementünk a kabinokhoz. Montague volt az első, aki fürdőtrikót húzott és megjelent a tó partján, de mi is hamarosan levetköztünk... Ekkor következett be a tragédia...

— Egy pillanatra, Leland úr, — szólt közbe Vance, aki előre hajolt és cigarettájának hamuját a kandallóba szórta — Montague ugrott elsőnek a vízbe?

— Igen. Az ugrólécen várt bennünket, amíg ki-jöttünk kabinjainkból. Ekkor helyezkedett ugró-állásba. Valósággal gyönyörködött saját alakjában. Szerintem nagyfokú hiúság nyilvánult meg abban, hogy mindig fürdésre ösztönözte a társaságot és rendszerint elsőnek ugrott a vízbe, amikor minden-kinek a szeme rája szegeződött.

— És azután?

— Pompás lendülettel ugrott a vízbe. Termé- szetesen vártuk, hogy csakhamar előbukkan és mi is kövessük. Nem tudom, mennyi ideig vártunk, de valószínűleg nem volt több egy percnél, bár sokkal többnek tűnt fel. Ekkor Teeny McAdam elsikoltotta magát és lerohantunk a tó széléhez, ahonnan min- den irányba láthattuk a vizet. Ekkor már sejtettük, hogy valami történt. Ennyi ideig önszántából senki sem képes a víz alatt maradni. Ruby Steel meg- ragadta a karomat, de én félrelöktem, az ugróléc végére rohantam és amennyire csak kiszámíthattam, ugyanarra a helyre ugrottam, ahol Montague el- merült.

Leland összeszorította az ajkát és maga elé meredt.

— A víz alá buktam, — folytatta — a tó fene- kére értem és tapogatóztam minden irányban, aho- gyan csak tudtam. Azután felbuktam, majd ismét lemerültem. Ezt megismételtem többször egymás- után. Egyszerre férfitestet éreztem magam mellett a vízben. Már azt hittem, hogy Montague, de csak Tatum volt, aki utánam ugrott, mert ő is segített keresni. Sőt még Greeff is, aki pedig nem valami jó úszó, segített a kutatásban... De minden haszta- lan volt. Seholsem találtuk a szerencsétlent, pedig jó húsz percre kerestük a vízben. Végül is feladtuk a küzdelmet...

— Mindezek után önnök mi a véleménye? —

kérdezte Vance, anélkül, hogy feltekintett volna. — Észlelt gyanús jelenségeket?

Leland habozott és ajkát nedvesítette. Kereste a szavakat, hogy kifejezhesse érzéseit. Végül is így válaszolt:

— Nem tudom megmondani, hogy mit éreztem. Meglehetősen lesujtott a dolog. Mégis volt valami... magam sem tudom, hogy mi... ami arra ösztönzött abban a pillanatban, hogy felvegyem a telefonkagylót és a rendőrségnek jelentsem a történeteket. Valami nem tetszett nekem... Valami különösnek tűnt fel előttem. Akaratlanul is eszembe jutott a Sárkány Tóról szóló sok mende-monda, amelyeket még gyermekkoromban hallottam.

— Ez a hely valóban ideális legendák és romantikus mesék számára — mormolta Vance kissé gúnyosan. — Én azonban inkább azt szeretném tudni, mit csináltak a hölgyek és hogyan viselkedtek, amikor ön kiszállt a vízből hősies mentési kísérlete után?

— A hölgyek? — a meglepődöttség halvány árnyalatát lehetett kiérezni Leland hangjából. — Oh igen... azt szeretné tudni, hogyan viselkedtek a tragédia után... — és áthatóan nézett Vancere. — Nos, Bernice, Stamm húga, lehajolt a partot szegélyező fal szélére és kezét arcára szorítva sírt. Egész testét rázta a zokogás. Ruby közvetlenül mellette állt, hátravetette a fejét, széttárta a karját a tragikus kétségbeesés legtökéletesebb pózában...

— Ez úgy hangzik, mintha az »Iphigenia Aulisban« címszerepét játszotta volna... És hogyan viselkedett Teeny McAdam?

— Különös dolgot kell elmondanom róla, — tűnődött Leland és pipáját forgatta — ő volt az egyetlen, aki sikoltott, amikor Montague elmerült. Amikor azonban kiúsztam a vízből, már olyan nyu-

godtan állt a parton egy lámpaoszlophoz támaszkodva, mintha misem történt volna. Félig mosolygó arcán a szájalomnak nyoma sem látszott. Nem tudtuk megtalálni — mondtam neki, amikor elhaladtam mellette. Magam sem tudom, miért éppen neki mondtam ezt s nem a többieknek. Ő pedig, anélkül, hogy szemét levette volna a tó túlsó partjáról, csak ennyit mondott: Tehát mégis...

Vance nem látszott megilletődöttnek.

— Ezután jött be a házba és telefonált.

— Igen. Szóltam a társaságnak, legjobb lesz, ha felöltözködnek és visszatérnek a házba. Miután telefonáltam a rendőrségre, én is visszamentem a kabinokhoz és felvettem ruhámat.

— Miért hívtak orvost Stammhez?

— Ezt is én tettem — hangzott a válasz. — Amikor a telefonálás után felöltöztem, bementem a könyvtárszobába Stammhez, mert abban reménykedtem, hogy menten kijózanodik, amint meghallja, hogy mi történt. De ekkor már teljesen öntudatlan volt, a whiskys üveg üresen hevert asztala lábánál. Megkíséréltem magához téríteni, de nem sikerült.

Leland kis szünetet tartott, bizonytalanul pislogott, azután folytatta:

— Még sohasem láttam, hogy Stammet ennyire levette volna lábáról az ital, pedig nem egyszer voltam szemtanúja, amikor mérhetetlen mennyiségű alkoholt fogyasztott. Állapota megdöbbentett. Alig lélezett, arca viaszsárga volt. Bernice éppen a pillanatban lépett a szobába és mikor megpillantotta bátyját, kétségbeesetten kezdett sikoltozni: Ő is meghalt! Oh Istenem! — Azután ájultan omlott össze, mielőtt még elkaphattam volna. McAdamnéra bíztam, mert ez az asszony bámulatraméltóan megőrizte nyugalmát. A telefonhoz rohantam, hogy értesítsem dr. Hollidayt, aki a Stamm-család házi-

orvosa és már évek óta itt lakik a közeli 207. utcában. Szerencsére otthon volt és nyomban idesietett.

Ebben a pillanatban hallottuk, hogy valahol a ház hátsó részében kinyílt egy ajtó, majd nehéz léptek közeledtek a hall felé. Henessey detektív jelent meg az ajtóban. Szája félig nyitva volt és szeme izgalomtól csillogott.

Tisztelettel köszöntötte Markhamet aztán a felügyelőhöz fordult:

— Valami történt lent a tónál, — mutatott hüvelykujjával a válla mögé — ott álltam az ugródeszkánál, ahogyan ön utasított. Szivaromat szívtam, amikor hirtelen furcsa zajt hallottam a tó túlsó sziklás partja felől. A különös zajt loccsanás követte, mintha valami nagy téglá cuppant volna bele a vízbe... Néhány pillanatig figyeltem, hátha történik még valami, végül jobbnak láttam, ha feljövök és jelentést teszek.

— Látott valamit? — kérdezte Heath sürgetően.

— Semmit felügyelő úr — válaszolta Henessey még mindig izgatottan. — Odaát a sziklánál vak-sötétség uralkodik és én nem mentem át, mert ön arra utasított, hogy ne mozduljak el helyemről.

— Azért rendelkeztem így, — magyarázta a felügyelő Markhamnek — mert reggel nappali világításnál akartam megvizsgálni a terepet, hátha mégis találok lábnyomokat. — Azután ismét Henesseyhez fordult. — Nos, mit gondol, miféle zaj volt az?

— Én nem gondolok semmit, — felelte Henessey — én csak egyszerűen elmondom azt, amit tudok.

Leland felállt és egy lépést tett a felügyelő felé.

— Ha megengedi, én talán szolgálhatok elfogadható felvilágosítással, hogy ez az ember mit hallott a tónál. A szikla egyes darabjai, különösen nagyobb esőzések után, meg szoktak lazulni s talán egy szikladarab belegördült a tó vizébe. Éppen ma reggel tör-

tént, hogy Stammel együtt fent jártunk a szikláknál s megállapítottuk, hogy néhány szirt erősen meglazult. Könnyen lehetséges tehát, hogy a ma esti esőzés következtében ezek közül az egyik levált.

Vance bólintott.

— Ez valóban teljesen elfogadható magyarázat — jegyezte meg.

— Lehetséges, hogy csakugyan így történt, Vance úr, — szólt közbe Heath, akit Henessey jelentése erősen felkavart — de én mindenesetre szeretném tudni, miért történt ez is éppen ezen a különös éjszakán.

— De hiszen Leland úr mondotta az imént, hogy Stamm úrral együtt éppen ma — vagy helyesebben tegnap? — vizsgálták meg ezeket a sziklákat. Nagyon valószínű, hogy csakugyan ez az egyik meglazult szirt vált le és esett a tóba a ma esti nagy eső folytán.

Heath gyanakodva rágcsálta szivarját, majd elbocsátotta Henesseyt.

— Menjen vissza és foglalja el ismét őrhelyét, — utasította a detektívet — de ha bármilyen történik lent a tónál, egy-kettőre ideugrik és azonnal jelentést tesz.

Henessey távozott, azt hiszem kicsit bosszankodott.

Markham eddig türelmesen hallgatott. Csekély érdeklődést tanúsított Vance kérdezősködései iránt, de amint Henessey magunkra hagyott bennünket, hirtelen felállt.

— Mi a tulajdonképpeni célja ennek a sok kérdezősködésnek, Vance? — mondta ingerülten. — Ez az ügy teljesen világos. Lehetséges, hogy vannak gyanús momentumok, de ezek inkább az idegek feszültségével magyarázhatók. Ebben a házban mindenki izgatott, ezért a legjobb lesz, ha mi most

szépen hazamegyünk és rábizzuk a felügyelőre, hogy fejezze be az eljárást a szokásos módon. Hogyan lehet bűncselekményt feltételezni Montague sajnálatos halálában, amikor ő maga volt az, aki a fürdést ajánlotta s elsőnek ugrott a vízbe, amikor még mindenki kint volt a parton?

— Drága Markham, — ellenkezett Vance — maga túlságosan logikus. Ez természetesen hivatásából ered. A világot azonban nem mindig a logika igazgatja...

— Hát mit akar csinálni? — vágott közbe kelletlenül Markham.

— Én azt ajánlanám, — válaszolta Vance lebilincselő mosollyal — kérdezzük meg az orvost, hogy milyen vendéglátó házigazdánk állapota.

— Mi dolgunk lehet Stammel? — tiltakozott Markham. — Hiszen ő teljesen távol állt a történetektől.

Heath türelmetlenül ugrott fel és elindult az ajtó felé.

— Én már megyek is a doktorért — dünnyögte és csakugyan kilépett a homályos hallba.

Néhány perccel később visszatért egy idősebb férfi kíséretében, aki olyan volt, mint valami meg-elevenedett van Dyk-festmény. Fekete ruhát viselt, magas, régidivatú, igen bő gallért. Termete sovány volt és óvatosan lépkedett. Megjelenése határozottan bizalmat gerjesztett.

Vance felemelkedett, hogy üdvözlje, majd bocsánatot kért alkalmatlankodásunkért.

— Leland úr épp az imént ecsetelte előttünk Stamm úr ma éjszakai szerencsétlen állapotát — mondta azután — s szeretnők tudni, hogy érzi magát most.

— Lassanként magához tér — felelte az orvos, azután kissé habozott, de mégis folytatta: — Mint-

hogy Leland már informálta önöket Stamm úr állapotáról, csak annyit tehetek még hozzá, hogy eszméletlenül találtam, amikor ideérkeztem. Pulzusa alig vert, lélekezése kihagyott. Amikor megtudtam, milyen nagy mennyiségű alkoholt fogyasztott vacsora után, azonnal beadtam neki egy adag apomorphinet. Ez rögtön kiürítette a gyomrát és a sikeres reakció után normális álomba merült. Bámulatot mennyiségű italt fogyasztott: ez volt praxisomban egyike a legveszedelmesebb alkoholmérgezéseknek. De most már ébredszik, éppen ápolónőért akartam telefonálni, amikor ez az úr — Heathre mutatott — közölte velem, hogy látni kívánnak.

Vance megértően bólogatott.

— Megengedhetőnek találja, hogy most beszéljünk Stamm úrral?

— Talán egy kicsit később. Rövidesen egészen jól lesz és ha majd ágyba fektettük, meglátogathatják... De természetesen — tette hozzá a doktor — tekintettel kell lenniök arra, hogy még mindig nagyon gyenge és kimerült.

Vance köszönetet mormolt.

— Legyen szíves értesítsen bennünket, ha már beszélhetünk vele.

Az orvos beleegyezően intett.

— Feltétlenül — mondta és kifelé indult.

— Most pedig — szólt Vance Markhamhez — csevegjünk egy kicsit Stamm kisasszonnyal... Felügyelő úr, vezessen bennünket az ifjú hölgyhöz.

— Egy pillanatra még, — fordult vissza az orvos az ajtóból — szeretném megkérni az urakat arra, hogy most ne zavarják Bernicet. Amikor ideérkeztem, roppant feldúlt idegállapotban találtam, hisztérikus rohamokat kapott a történetek következtében. Ezért brómot adtam be neki és utasított-

tam, hogy azonnal feküdjék le. Így tehát nincsen abban a helyzetben, hogy most kihallgathatnák a tragédiáról. Talán majd holnap...

— No nem is olyan fontos, — viszonzotta Vance — holnap éppúgy megteszi.

Az orvos kilépett a hallba és egy pillanattal később hallottuk, amint a telefont tárcsázza.

IV. FEJEZET.

Közzjáték.

(Vasárnap, augusztus 12-én, éjszaka 1 óra 35 perckor.)

Markham mélyet sóhajtott és kutatón szegezte szemét Vancere.

— Még mindig nem találja elégnek? — kérdezte türelmetlenül. — Ajánlom, menjünk már haza.

— Oh, kedves Markhammem! — tiltakozott makacsul Vance és új cigarettára gyujtott. — Sohasem bocsátanám meg magamnak, ha eltávoznék innen, mielőtt megismerkedtem volna McAdamnival. Teringettét! Magának nincs kedve találkozni vele?

Markham dühös megadással horkantott és visszaült székébe.

Vance Heathhez fordult:

— Terelje csak be az inast, felügyelő úr.

Heath szolgálatkészen sietett ki és nyomban visszatért az inassal. Trainor alacsony, köpcös ember volt. A hatvanas évek körül járhatott, arca kerek, símára borotvált. Piciny szeme ravaszul pislogott, orra lapos volt, szájának sarka lefelé ívelt. Szőke parókát hordott, ami azonban korántsem rejtette el kopaszságát.

— Ha jól értettem, magát Trainornak hívják — szólt hozzá Vance.

— Igen, uram.

— Nos, Trainor, bizonyára a maga lelkében is erős kételyek merültek fel a ma éjszaka történtek körül. Ezért szállt ki ide a kerületi ügyész velem.

— Vance fürkészve szegezte szemét az inasra.

— Ha megengedi, uram, hogy véleményemet nyilvánítsam, — válaszolta Trainor mesterkéltséggel — akkor szerintem nagyszerű gondolat volt az, hogy önök itt megjelentek. Senki sem tudhatja, mi rejlik ezek mögött a titokzatos események mögött.

Vance felhúzta szemöldökét.

— Szóval, maga titokzatosnak tartja az eseményeket? ... Közölhetne velünk valamit, ami segítségünkre lehet?

— Sajnos nem, uram, — az inas öntelten húzta ki magát — a legcsekélyebb útbaigazítással sem szolgálhatok, de köszönöm a megtiszteltetést, hogy engem is megkérdeztek.

— Dr. Holliday épp az imént közölte velünk, — folytatta Vance — hogy Stamm úr milyen állapotban van. Leland úrtól arról értesültem, hogy gazdája még egy üveg whiskyt rendelt, amikor a társaság többi tagja lement a tóhoz.

— Igen, uram. Én szolgáltam fel neki új üveggel kedvenc skót whiskyjéből, a Buchanan fajtából... Meg kell azonban mondanom, uram, és ez szolgáljon melegségemül, bátorságot vettem magamnak arra, hogy lebeszéljem gazdámot erről, annál is inkább, mert már éppen eleget ivott az est folyamán. De durván letorkolt, ha szabad így kifejeznem magamat. Bizonyára megérti, hogy nekem nem állt módomban megtagadni gazdám parancsát.

— Persze, persze, Trainor, semmiesetre sem tesszük magát felelőssé Stamm úr állapotáért — biztosította Vance az inast bátorítóan.

— Köszönöm, uram. De talán szabad elmondanom még azt is, hogy Stamm úr nagyon boldogtalannak látszott az utóbbi hetek folyamán. Valami miatt nagyon bánkódott. A legutóbbi csütörtökön még a halait is elfelejtette megetetni.

— Teringettét! Komoly bánat rághatta a lelkét... De maga bizonyára nem hagyta éhezni a halakat?

— Természetesen nem, uram. Én nagyon kedvelem a halakat. Magam is némileg szakértő vagyok ezen a téren, ha szabad ezt mondanom. Többször volt nézeteltérésem gazdámmal az egyes ritkább fajták körül. Anélkül, hogy tudta volna, gyakran megvizsgáltam vizüket kémiai szempontból. Saját felelősségemre kicseréltem a vizet az akváriumban, amelyben a *Scatophagus argus*-t tartjuk s mondhatom, hogy ez a javára szolgált.

— Én a sós vizet tartom alkalmasnak a *Scatophagus argus* számára, — jegyezte meg Vance vidám mosollyal — de e pillanatban talán hagyjuk ezt a témát... Legyen szíves, közölje inkább McAdam-néval, hogy szeretnék beszélni vele.

Az inas meghajtotta magát és kiment. Néhány perc múlva alacsony termetű nő lépett a szalonba.

Teeny McAdam körülbelül negyven éves lehetett, de ruházkozásában és modorában mindenáron sokkal fiatalabbnak igyekezett feltűnni. Teljesen nyugodtnak látszott, amikor helyet foglalt azon a széken, amellyel Vance megkínálta.

Vance röviden megmagyarázta, hogy kik vagyunk és miért jöttünk. Engem nagyon meglepett, hogy az asszony a legcsekélyebb csodálkozást sem árulta el.

— Mindenképpen jó bepillantani az ilyen tragédiákba, — magyarázta Vance — ha a résztvevők részéről a legcsekélyebb gyanú merül fel. Már pedig

itt szép számmal vannak gyanúokok Montague eltűnésével kapcsolatban az eset szemtanúi részéről.

Válasz helyett az asszony csak bájosan mosolygott és várta a folytatást.

— Az ön részéről is merült fel valami gyanú, asszonyom? — kérdezte Vance csendesen.

— Gyanú? Miféle gyanú? Igazán nem tudom, mire céloz — az asszony hideg hangon, pattogó szavakkal beszélt. — Monty kétségtelenül meghalt. Ha bárki más tűnt volna így el, esetleg felmerülhetett volna az a gondolat, hogy csupán tréfát akar űzni velünk. Monty azonban sohasem volt tréfára hajlamos. A humornak legcsekélyebb szikrája is hiányzott belőle.

— Ön ügyebár régóta ismeri?

— Nagyon régóta — válaszolta az asszony és hangjából némi epét éreztem ki.

— Amint nekem mondták, ön felsikoltott, amikor Montague a vízbe ugrott.

— Ez csupán pillanatnyi ösztön volt, — mondta élénken Teeny McAdam — persze az én koromban már sokkal fegyelmezettebbnek kellene lenni.

Vance egy pillanatig cigarettája tüzeit nézte.

— Azt természetesen nem sejtette, hogy a fiatalember örökre elmerült?

Teeny McAdam megrántotta vállát s kemény tűz lobbant fel szemében.

— Nem, nem sejtettem — válaszolta keserűen. — De mindig reménykedtem benne, mint olyan sokan mások.

— Ez roppant érdekes — mormolta Vance. — De mit nézett olyan állhatatosan át a tavon, miután Montague elmerült?

Az asszony szeme összeszűkül, alig észrevehetőn megrezzent, amivel elárulta, hogy ez a kérdés nem érinti közömbösen.

— Őszintén szólva nem emlékszem, mit csináltam akkor, — válaszolta — valószínűleg a vizet kémleltem. De ez csak természetes volt, nem találja?

— Hogyne, hogyne! Mindenki így tenne hasonló esetben. Nekem azonban arról számoltak be, hogy az ön magatartása nem ez a természetes cselekedet volt, hanem arra hívták fel a figyelmemet, hogy ön keresztül nézett a vizen a szemközti sziklás partra.

Az asszony tekintetét Lelandra irányította és halvány, lenéző mosoly suhant át az arcán.

— Most már értem, — fintorgott gúnyosan — ez a félvér igyekezett rámhárítani a gyanút saját magáról.

Hirtelen Vance elé ugrott és összeszorított fogakkal sziszegte:

— Felhívom a figyelmét arra, hogy Leland sokkal többet tudna mondani a tragédiáról, mint közölünk bárki.

Vance csak bólogatott.

— Leland úr már sok meglepő dolgot mondott el — azután félig mosolyogva előrehajolt. — Egyébként — tette hozzá — bizonyára érdekli önt, hogy néhány perccel előbb nagy loccsanás hallatszott a tóban, azon a részen, ahová — ha szabad ezt mondanom — ön tekintett.

Teeny McAdam viselkedése egyszeriben megváltozott. Teste hirtelen megmerevedett és mindkét kezével megmarkolta a szék támláját. Arca észrevehetőn elsápadt s mély lélekzetet vett, hogy visszanyerje önuralmát.

— Biztos ebben? — suttogta különös hangon és szemét Vancere függesztette — biztos ebben?

— Egészen biztos... De miért érinti ennyire ez a hír?

— Sok furcsa mende-monda kering a tóról — kezdte az asszony, mire Vance közbevágott:

— Igen, ezt tudom, de ön bizonyára nem babonás.

Teeny már ismét mosolygott és teste engedett merevségéből.

— Oh nem. Én ahhoz már túl öreg vagyok — újra az előbbi hideg, tartózkodó hangon beszélt. — Mégis egy pillanatra én is... Tudja, ez a ház és az egész környék nem túlságosan alkalmas az idegek megnyugtatóására... Szóval loccsanást hallottak a tóban? Én el tudom képzelni, mi lehetett. Talán Stamm repülő halainak egyike — mondta gúnyolódó hangon, de arca ismét megkeményedett és kihívó pillantást vetett Vancere. — Óhajt még valamit megtudni tőlem?

Nyilvánvaló volt, hogy nincsen szándékában felvilágosítást adni arról, amit látott vagy gyanított, ezért Vance azonnal felállt.

— Nem, asszonyom, — jelentette ki — nincs több kérdezni valóm. Arra azonban meg kell kérnem, hogy egyelőre maradjon szobájában.

Teeny McAdam a megkönnyebbülés sóhajával emelkedett fel.

— Oh, erre számítottam. Lám, milyen kényelmetlen és zavaros, ha valaki meghal... De ellenkezne a szabályokkal, ha a kövér Trainor valami italt hozna fel nekem?

— Egyáltalában nem, — hajolt meg Vance gálánsan — végtelen örömömre fog szolgálni, ha felküldhetek valamit, amit kíván, feltéve hogy a ház pincéje lehetővé teszi.

— Ön több, mint kedves, — válaszolta a nő gúnyosan — majd Trainor hoz fel nekem valami jó erős szeszt.

Vidáman búcsút intett és elhagyta a szobát.

Ekkor ismét doktor Holliday jelent meg az ajtóban.

— Stammet ágybafektettük — közölte Vance-szel — és az ápolónő is útban van már. Ha óvatosan beszélnek vele, akkor most megpróbálhatják...

A ház urának hálósobája a második emeleten volt és közvetlenül a lépcsőházból nyílt. Amikor doktor Holliday társaságában beléptünk a szobába, Stamm haragos pillantásokat lövelt felénk.

Bár ágyban feküdt, láttam, hogy Stamm szokatlanul magas ember. Arca megnyúlt és hullaszerű volt. Pislogó szemét sötét karikák árnyékolták. Feje erősen kopaszodott, fekete szemöldöke annál bozontosabb volt. Eltekintve jelenlegi sápadtságától és szemmelláthatóan legyengült állapotától, roppant szivós és nagy lelki erővel rendelkező férfi lehetett. Olyan fajta ember, aki nagyszerűen beleillik a déltengeri kalandok romantikus históriáiba.

— Ezek az urak kívánták látni önt — szólt hozzá a doktor.

Stamm sorra végigjártatta tekintetét rajtunk.

— Kicsodák önök és mit akarnak? — hangja halk, de ingerült volt.

Vance megmagyarázta, hogy kik vagyunk, azután így folytatta:

— Ma este itt tragédia játszódott le, Stamm úr és mi azért jöttünk, hogy kivizsgáljuk azt.

— Tragédia? Mit értenek önök tragédia alatt? — Stamm éles pillantása nem tudott leszakadni Vance arcáról.

— Egyik vendége belefulladt a tóba...

Stamm hirtelen felélénkült. Kezét idegesen mozgatta a selyemtakaró alatt, felemelte fejét párnájáról és szeme villámokat szórt.

— Valaki megfulladt? — kiáltotta. — Hol? És kicsoda?... Remélem Greeff volt, úgyis hetek óta gyötri az életemet.

Vance a fejét ingatta.

— Nem Greeff volt... Hanem az ifjú Montague. Ő ugrott bele a tóba és többé nem jött elő.

— Oh, Montague... — visszahanyatlott párnájára — az az ostoba számár... Mit csinál Bernice?

— Alszik — nyugtatta meg a doktor. — Természetesen nagyon felizgatta az eset, de reggelre már teljesen jól lesz.

Stamm kissé lecsillapodott s egy pillanat múltán nehézkesen fordította fejét Vance felé.

— Ön most kérdéseket akar intézni hozzám?

Vance alaposan és szerintem gyanakodva szemügyre vette az ágyban fekvő férfit. Nekem az volt az ösztönös érzésem, hogy Stamm kicsit megjátssza elgyengült állapotát és hogy az imént tett megjegyzése nem volt őszinte. Azt azonban nem tudtam volna megindokolni, miért tette rám ezt a benyomást.

Vance így szólt hozzá:

— Arról értesültünk, hogy egyik vendége lemondott.

— Nos, mi van ebben? — nyögte Stamm. — Szokatlannak találja az ilyesmit?

— Nem, egyáltalában nem tartom szokatlanak, — hagyta helyben Vance — de szabad megkérdezni, hogy hívják az illető hölgyet?

Stamm habozott és lehúnyta szemét.

— Ellen Bruett-nek — felelte végül.

— Szolgálhat valami felvilágosítással róla?

— Nagyon kevéssel — hangzott Stamm kelletlen válasza. — Évek óta nem láttam Ellent. Egyízben, amikor áthajóztam Európába, a hajón ismerkedtem meg vele és együtt utaztunk Párizsig. Kilétről nem tudok semmi közelebbit, kivéve azt, hogy nagyon szép és igen vonzó teremtés. Magam is meglepődtem, amikor a mult héten felhívott telefonon. Azt mondta, hogy épp most érkezett vissza Keletről

és szeretné felújítani régi ismeretségünket. A társasághoz úgyis szükségem volt még egy hölgyre, ezért megkértem, legyen a vendégem. Pénteken reggel ismét telefonált, hogy váratlanul el kell utaznia Délamerikába. Ez minden, amit tudok róla.

— Említette előtte többi meghívott vendégének nevét? — kérdezte Vance.

— Csak annyit mondtam neki, hogy nálam lesz Ruby Steel és Montague. Ők ugyanis mind a ketten színészek voltak s azt hittem, hogy esetleg ismeri a nevüket.

— És ismerte? — Vance könnyedén emelte ajkához cigarettáját.

— Amikor ezt a két nevet említettem, megjegyezte, hogy Montague-gal egyszer találkozott Berlinben.

Vance az ablakig ment és onnan vissza.

— Csodálatos véletlen... — dűnnyögte magában.

Stamm szeme követte a fel és alá járkáló Vance-t.

— Mi a csodálatos ebben? — érdeklődött morgorván.

Vance megvonta vállát és megállt az ágy lábánál.

— Egyszerűen csak arra gondolok, Stamm úr, — Vance hangja lágy volt — hogy bárkivel beszélek, mindenkinek van valami kapcsolata Montague-gal.

— És mi van Monty holttestével? — vágott közbe Stamm. — Megtalálták? Ez ugyanis mindent megmagyarázna. Bizonyára betörte a koponyáját, amikor olyan szépen fejeselt, hogy tetszelegjen a hölgyek előtt.

— Nem, a holttestet még nem találtuk meg. Nagyon késő van már ahhoz, hogy csónakot szerezzünk és éjszakának idején csákllyákkal kotorjuk át a tó vizét.

— Felesleges munka lenne — jegyezte meg

Stamm érzéstelenül. — A zsilipeken keresztül egyszerűen ki lehet eresztetni a tó vizét a folyóba. Évenként egyszer-kétszer így szoktuk a vizet kicserélni.

— Oh! Ez fontos adat, úgy-e felügyelő úr? — majd Vance ismét Stammhez fordult. — Nehéz kinyitni ezeket a zsilipeket?

— Négy vagy öt ember egy óra alatt elvégzi ezt a munkát.

— Reggel ez lesz az első dolgunk — Vance gondterhesen nézett reánk. — Egyébként a felügyelő úr egyik embere épp az imént hozta hírül, hogy nagy loccsanást hallott a tóban, valamerre a túlsó oldalon.

— Azoknak az átkozott szikláknak egy szirtje eshetett le, — vélte Stamm — már jó ideje meglazultak. — Azután kényelmetlenül kezdett fészkelődni és ezt kérdezte: — Milyen jelentőséget tulajdonítanak ennek?

— Teeny McAdamet erősen felizgatta ez a hír.

— Hisztéria! — horkantotta Stamm. — Leland bizonyára telebeszélte a fejét a tóról keringő históriákkal... De voltaképpen mire gyanakszanak?

— Őszintén megvallom, magam sem tudom. Az a tény azonban, hogy egy ember itt ma este elmerült a Sárkány Tóban, a társaság tagjaira furcsa hatást tett.

— Ostobaság!

Stamm addig erőlködött, amíg sikerült könyökére támaszkodnia. Vad fény villogott izzó szemében és arca görcsösen vonaglott.

— Az ember már vízbe sem fulladhat anélkül, hogy rögtön meg ne jelenjék egy sereg rendőr a helyszínen? — Hangja éles és hangos volt. — Montague, bah! A világ csak jobb lett nélküle. Ha rajtam múlik, nem engedtem volna még halaim közé se.

Stamm egyre jobban izgult, hangja egyre rikácsolóbb lett.

— Montague beugrott a tóba, ügyebár? És nem jött fel többé? Ezért érdemes zaklatni engem, amikor beteg vagyok?!

Ebben a pillanatban váratlan és vérfagyasztó esemény történt. A harmadik emeletről egy nő mániákus, ijesztő sikongatása hallatszott.

V. FEJEZET.

A víziszörny.

(Vasárnap, augusztus 12-én, éjjel 2 órakor.)

Azután egy pillanatig mély csend uralkodott. Heath felugrott és az ajtó felé rohant. Keze görcsösen markolt kabátja zsebébe, ahol revolverét tartotta. Amint a küszöbhez ért, hirtelen Leland termett előtte és rátette kezét a felügyelő vállára, hogy visszatartsa.

— Felesleges minden izgalom, — mondta csendesen — nincsen semmi baj.

— De a pokolba is! — Heath hátraugrott és lerázta válláról Leland kezét, majd pedig kilépett a hallba.

Ugyanekkor ajtónyitogatások hallatszottak és zürzavaros kiáltások.

— Mindenki maradjon a szobájában! — ordította Heath. — Ki ne mozduljanak! — Fenyegető állásban helyezkedett el az ajtón kívül és kutatón nézett végig a folyosón.

A vendégek közül néhányan, akik szintén megijedtek a sikoltozástól, kijöttek szobáikból, hogy megnézzék, mi történt. Amint azonban szemben, találták magukat a felügyelő dühös pillantásaival engedelmeskedtek felszólításának és visszatértek lak-

osztályaikba. A felügyelő izgatottan és fenyegetően fordult Lelandhoz, aki az ajtó közelében állt. Arca nyugodt volt, de tekintetében riadalom bujkált.

— Honnan jött ez a sikoltás? — kérdezte Heath. — És mit jelent?

Mielőtt azonban Leland felelhetett volna, Stamm, aki ismét könyökére tápászkodott, ingerülten kiáltott Vancere:

— Az isten szerelméért, uraim, menjenek ki innen! Máris elég bajt okoztak! Ki innen, ha mondom! Ki innen!

Azután Hollidayhez fordult:

— Kérem, doktor, menjen fel az anyámhoz és adjon be neki valamit. Ugylátszik, ismét rájött a roham, ami nem is csoda, olyan nagy a felfordulás ebben a házban.

Doktor Holliday el is hagyta a szobát és hallottuk, hogy felment a lépcsőn.

Vancet egyáltalában nem rendítette meg ez az epizód. Továbbra is nyugodtan szívta cigarettáját és szemét az ágyban fekvő férfire szegezte.

— Végtelenül sajnáljuk, hogy felforgattuk a házat, Stamm úr — mormolta. — Itt, úgylátszik, mindenkinek nagyon feldúltak az idegei, nem gondolja? Reméljük azonban, hogy reggelre már ön is jobban lesz... Most pedig leballagunk, úgye, Markham?

Leland hálásan nézett rá és bólintott.

— Azt hiszem, ez lesz a legjobb — mondta és elindult előttünk.

Kiléptünk a szobából és elindultunk lefelé a lépcsőkön. Heath azonban fentmaradt és a harmadik emelet felé tekintgetett.

— Jöjjön, felügyelő úr, — hívta Vance — maga túlságosan felizgatta magát.

Heath végül is kivette kezét a zsebéből és megadóan követett bennünket.

Megint csak a szalónba vonultunk, ahol Vance nyugodtan leült és kérdőn nézett Lelandra, akitől felvilágosítást várt.

Leland kivette pipáját a szájából és friss dohány-nyal tömködtte meg.

— Stamm anyja sikoltott — szólalt meg végül, amikor pipája már füstölgött. — Az öreg asszony lakik a ház harmadik emeletén. Egy kicsit zavarodott, szegény — és homlokára mutatott. — Nem veszélyes, de furcsa bogarai vannak és különös látomásai. Néha hirtelen rohamot kap, ez történhetett most is. Ilyenkor összefüggéstelenül beszél.

— Valószínűleg enyhe paranoiában szenved — jegyezte meg Vance. — Bizonyára félelemérzései vannak.

— Én is így képzelem — viszonozta Leland. — Egy orvos néhány évvel ezelőtt azt ajánlotta Stammnek, hogy helyezze el szanatóriumban, de a fiú halani sem akart erről. Ehelyett a harmadik emeletet rendezte be számára és állandó ápolónőt tart mellette. Az öregasszony egyébként a legteljesebb testi egészségnek örvend és túlnyomó részben teljesen normálisan viselkedik. Csak éppen nem szabad kimennie a házból. A legkitűnőbb ellátásban részesül, szobája nagy erkélyre nyílik és idejének java részét ritka virágok tenyésztésével tölti.

— Milyen gyakran jelentkeznek ezek a rohamok?

— Évenként kétszer-háromszor, ahogyan én tudom, de állandóan fura gondolatok motoszkálnak a fejében az emberekről és a dolgokról.

— Milyen természetűek ezek a rohamok?

— Különbözőek. Néha képzelt személyekkel társalog és vitatkozik. Máskor össze-vissza fecseg,

mint valami kisgyerek. Néha pedig minden látható ok nélkül megútálja az embereket és ilyenkor szidalmaz, fenyeget mindenkit.

Vance bólintott.

— Tipikus eset — tündődött magában, majd néhány mély szippantás után csak úgy odavetve kérdezte:

— A háznak melyik oldalán van Stammné erkélye és szobája?

Leland szeme gyorsan Vancere siklott és felkapta a fejét.

— Az észak-keleti sarokban — válaszolta.

— Ah! — Vance lassan kivette szájából a cigarettát. — Szóval a tóra nyílik, úgye?

Leland igent intett. Azután rövid töprengés után így szólt:

— A tónak különös szerepe van Stammné képzelődéseiben. Legtöbb látomásának és halomásának ez a forrása. Órákig ül ablakában mindentől elvonatkoztatva és folytonosan a tó vizére mered. Az a német nő, aki az ápolói teendőket végzi körülötte, — egyébként Schwarcznénak hívják és nagyon hasznavehető, derék asszony — mesélte nekem, hogy az öreg asszony addig sohasem fekszik le, amíg előbb nem áll az ablakhoz, ahonnan némán nézi a tavat.

— Igazán érdekes... De mondja csak kérem, mikor készült ez a tó?

Leland gondolkozva ráncolta homlokát.

— Pontosan nem tudom megmondani. Ugy emlékszem, Stamm nagyapjának támadt az a gondolata, hogy a parkon keresztül folyó vizet tóvá kellene kiszélesíteni. Ő építtette a gátakat, de nem hiszem, hogy különösebb céljai lettek volna ezzel. Stamm apja, Joshua Stamm azután zsilipeket és szűrőket építtetett és a parton falakat, hogy a víz ne áradhasson ki nagyon a domb oldalára.

— Honnan kapta a tó a nevét? — kérdezte Vance közönyösen.

Leland vállát vonogatta.

— A jó ég tudja. Valószínűleg régi indián mondák alapján. Az indiánok valamikor *Amangaming*-nak, vagy *Amangemokdom Wikit*-nek, néha pedig *Amangemokdomipek*-nek nevezték ezt a vizet, de általában a rövidebb *Amangaming* szót használták, ami az algonkian indiánok nyelvjárásában azt jelenti, hogy: víziszörny tanyája. Gyerekkoromban anyám sokszor emlegette előttem a tónak ezt az elnevezését, noha akkor már emberöltők óta Sárkány Tónak nevezték, ami tulajdonképpen lefordítása a tó eredeti indián elnevezésének. Sok monda és babona keletkezett a tó körül. A vízisárkányt, azaz az *Amangemokdomot* arra használták, hogy a rakoncátlan gyerekeket mumusként ijesztgessék vele.

Markham türelmetlenül ugrott talpra és órájára pillantott.

— Ez az időpont igazán nem alkalmas arra, — jelentette ki — hogy mitológiáról vitatkozzunk.

— Teljesen igaza van, drága öregem, — ellenkezett Vance csendesen — de szerintem ezek az adatok roppant érdekesek. Lassanként kezdem megérteni, hogy ebben a házban a legtöbb ember miért van tele babonákkal és aggályokkal.

Szeretetre méltóan mosolygott Markhamre, azután ismét Lelandhoz fordult.

— Szóval, — folytatta — az öreg Stammnének ilyen múltó rohamai csak időnként vannak, amikor ködös rémképek gyötrik.

Leland ismét habozott, de végül is így válaszolt:

— Igen... időnként...

— És ezeket a sikongatásait a tóval kapcsolatos képzelődései idézik elő?

Leland igent intett.

— Igen... mindig. — Azután hozzátette: — Azt azonban sohasem hajlandó megmondani, hogy mi az oka nyugtalanságának. Sokszor jelen voltam, amikor fia próbálta kivenni belőle félelmének okát, de sohasem tudott érthető magyarázatot adni. Ugy viselkedik, mintha félne valamitől, ami azonban csak a jövőben fog bekövetkezni, de amit az ő zavarodott agya előre sejt.

Ebben a pillanatban a függöny félrebillent és doktor Holliday aggódó arccal nézett be a szobába.

— Örülök, hogy még itt találom az urakat, — mondta — Stammné szeretné látni önöket. Időszaki rohama jött rá, az öreg hölgy azonban nagyon izgatott és nem engedi, hogy beadjak neki valami csillapítót... Talán jobb is lett volna, ha nem említtem ezt meg önöknek, de a körülmények...

— Éppen most magyaráztam meg Stammné betegségét az uraknak — vetette közbe Leland csöndesen.

Az orvos láthatóan megkönnyebbült.

— Őszintén be kell vallanom önöknek, — folytatta — hogy egy kicsit zavarban vagyok. Stammné azonban mindenáron szeretné látni a rendőrséget, ahogyan önöket nevezi. — Az orvos habozott. — Talán legjobb lesz, ha nem is vetnek rá ügyet. Bár, ha teljesítenék a kérését és beszélnének vele, ez esetleg visszaadná nyugalma... Figyelmeztetnem kell azonban az urakat, hogy az öregasszony kicsit hóbortos, de remélhetőleg, ha megfelelően viselkednek...

Vance felállt.

— Teljesen megértjük önt, doktor úr, — szól megnyugtatóan — mindnyájunknak jobb lesz, ha beszélgetünk vele.

Felbotorkáltunk az alig világított lépcsőkön a harmadik emeletre, ahol az orvos széles folyosóra

kalauzolt bennünket, a ház hátsó frontja felé egy nyitott ajtóhoz, amelyen keresztül sárga fény szűrődött ki a sötétségbe. A szoba, amelybe beléptünk, tágas volt, Viktoria-korabeli bútorokkal. Sötétzöld foltos szőnyeg fedte a padlót, a falakat pedig fakult kárpit. A selyemmel bevont székek valamikor fehér és zöld színűek lehettek, de most piszkosak és kopotak voltak. Széles rózsaszín terítővel letakart ágy állt az ajtó jobboldalán. Hasonló színű anyag keregette az ablakokat, de a függönyök csipkéjét erősen kiszívta a nap. Szemben az ágygal állt a kandalló. Néhány fakó olajfestmény függött körben a falakon vastag selyemzsinórokon.

Amikor beléptünk, magas, őszhajú asszony lépett el az ajtóból, hogy utat nyisson számunkra.

— Legjobb lesz, ha itt marad, Schwarczné — tanácsolta az orvos.

A szoba távoli sarkában, közel az ablakhoz állt Stammné. Amint megpillantottam, hideg borzongás futott végig hátamon. Két kezével egy szék támlájára támaszkodott s fejét előre vetve kíváncsi várakozással nézett ránk. A szoba vakító fényárban úszott. Az öregasszony szeme zavarosan csillogott. Alacsony termetű nő volt, de szikársága ellenére is nagy testi erőről és vitalitásról tett bizonyosságot. Hosszú, csontos keze, amellyel a szék támláját markolta, inkább férfikéznek tetszett. (Most kapja fel a széket és vágja hozzánk! — futott át agyamon a gondolat.) Orra római szabású volt, szája pedig gúnyos mosolyra biggyedt. Szürke haját fekete fürtök tarkították. Színehagyott piros selyem kimonót viselt, amely a padlót söpörte, úgy hogy cipőjének csak az orra látszott ki.

Doktor Holliday röviden és láthatóan idegesen mutatott be bennünket, de Stammné ügyet sem vetett rá. Csak állt egy helyben s ránk meredt

érthetetlen mosollyal, mintha olyasmit látna, amiről csak ő tud. Azután hirtelen eltűnt arcáról a mosoly és ijesztő élességű fény lobbant fel szemében. Ajka szétnyílt és tekintete egyre erősebben izzott.

— A sárkány tette — ezek voltak első szavai hozzánk. — Én mondom, hogy a sárkány volt! Itt már semmi tennivalójuk nincs!

— Miféle sárkány, asszonyom? — kérdezte Vance nyugodtan.

— Miféle sárkány? — ijesztően üres csengésű volt a kacagása. — Az a sárkány, amelyik lent tanyázik a tóban, az ablakom alatt — s révetegen mutatta az irányt kezével. — Mit gondolnak, miért nevezik ezt a vizet Sárkány Tónak? Megmondom miért. Mert ott lakik a sárkány, az öreg vízisárkány, amely őrzője a Stammek életének és vagyonának. Ha valami veszély fenyegeti családunkat, menten haragra gerjed.

— És ön úgy véli, — Vance hangja lágy és résztvevő volt — hogy a sárkány ma este ezt a védő hatalmát gyakorolta?

— Oh, én tudom! Én tudom! — fanatikus láng villant fel az öregasszony szemében és a titokzatos mosoly ismét megjelent ajkán. — Évek óta itt ülök egyedül ebben a szobában, mégis nagyon jól tudok mindenről, ami lent és kívül történik. Szeretnének elvenni tőlem bizonyos dolgokat, de nem tudják! Én tudok mindenről, ami az elmúlt két nap alatt történt. Nagyon is éberen figyelem a házamban lejátszódó intrikákat. És amikor kevéssel ezelőtt idegen hangokat hallottam, kimentem a lépcsőházba és leselkedtem. Hallottam, mit mondott az én szegény fiam. Sanford Montague beleugrott a tóba és nem jött többé elő. Mert nem is jöhetett és nem is fog soha többé előkerülni! A sárkány ölte meg őt! Megragadta a vízben és megölte!

— De hiszen Montague úr nem volt ellenség,
 — jegyezte meg Vance halkán — miért ölte volna
 meg az önök családjának védelmezője?

— Montague *igenis* ellenség volt! — jelentette
 ki az asszony, miközben eltolta maga elől a széket
 és előbbre lépett. — Elszédítette az én kis leányomat,
 el akarta venni feleségül. De nem volt méltó hozzá!
 Mindig csak hazudott neki és amikor kislányom nem
 látta, más asszonyokkal kezdett ki. Oh, én sok min-
 dennek voltam tanuja az elmúlt két nap alatt.

— Értem, mire céloz, — bólintott Vance —
 de nem gondolja, hogy a sárkány létezése mégis
 csupán mende-monda?

— Mende-monda? — ismételte az asszony tán-
 toríthatatlan makacssággal. — Nem, ez nem mende-
 monda! Én magam is láttam többször. Láttam,
 amikor még kisgyerek voltam. Amikor felnőttem,
 sok emberrel beszéltem, akik szintén látták. A falu-
 beli indiánok is látták. Sokat meséltek nekem róla,
 amikor meglátogattam őket kunyhóikban. Hosszú
 nyári alkonyatok idején üldögeálni szoktam a szikla-
 csúcson és onnan lestem, mikor jön ki a tóból, mert
 a vízisárkányok mindig csak naplemente után jön-
 nek elő. S néha, amikor már egészen leborul az este
 a dombokra, meg a folyóra, ilyenkor szokott kiemel-
 kedni a vízből és elszáll... messze... messze
 északra. Azután késő éjszakáig ülök ablakomnál,
 amikor ápolónóm azt hiszi, hogy én már mélyen
 alszom és várom a visszatérését, mert tudom, hogy
 ő a mi barátunk és meg fog bennünket védelmezni.
 Addig nem is merek lefeküdni, amíg nem tér vissza
 a tóba. De néha hiába várok rá, nem jön ki a víz-
 ből, hanem csak megrázza a tó felületét, mert meg
 akar nyugtatni, hogy ott van. Az ilyen éjszakákon
 mindig nyugodtan alszom, mert nem kell ébren les-
 nem visszaérkezését.

Az öregasszony valóban költői szavakkal ecsegette különös képzelődéseit. Amint előttünk állt, két karját lecsüggesztve, a tekintete fejünk felett meredt valahová a misztikus semmiségbe...

— Mindez rendkívül érdekes, — mormolta Vance udvariasan — de az, amit ön most elmondott, nem csupán a gyermekkor emlékeinek regényes visszatükröződése? A modern tudomány ugyanis egyáltalában nem hisz sárkányok létezésében.

— A modern tudomány, bah! — Stammné haragos pillantást vetett Vancere és szinte maró gúnnyal beszélt. — A tudomány, persze a tudomány! A legkényelmesebb szó arra, hogy az ember elleplezze vele tudatlanságát. Mit tud például az ember a születés, a fejlődés, vagy az élet és a halál törvényeiről? Mit tudja az ember, mi történik a vizek alatt? Hiszen a világ nagyobbik fele víz, áthatolhatatlan mélységű víz. A fiam gyűjtögeti a halakat a folyamokból és a tengerekből, de átkutatta-e valaha is az óceán mérhetetlen mélységeit? Meg tudja-e mondani, élnek-e szörnyetegek ezekben a mélységekben? Hiszen még saját halgyűjteménye is úgyszólván ismeretlen előtté. Sem ő, sem más nem tud semmit a halakról... Ne beszéljen nekem a tudományról, fiatalember. Én tudom, mit láttak ezek az öreg szemek!

— Teljesen osztom a nézetét, — vitatkozott Vance óvatos hangon — de ha még fel is tesszük, hogy néhány óriási repülőhal kerülhet véletlenül a tó vizébe, fel tudja-e tételezni, hogy ezeknek hatalmukban áll beleavatkozni az ön házának ügyeibe?

— Hogyan becsülhet le valaki olyan lényeket, — vágott vissza az asszony megvetőn — amelyeket senki sem ismer? Az emberek önmaguknak tömjénezek azzal, hogy nincs a földön teremtmény, amelynek értelme felérne az emberével.

Vance kényszeredetten mosolygott.

— Ön nem nagy barátja az emberiségnek...

— Én gyűlölöm az emberiséget! — kiáltotta az asszony keserűen. — Tisztább és jobb lenne a világ emberek nélkül.

— Igen, igen, — Vance hangja hirtelen megváltozott — de szabad kérdezni, miután már meglehetősen későre jár, miért kívánt látni bennünket?

Az öregasszony megmerevedett és előrehajolt. Az átható hisztériás fény újból visszatért szemébe és keze remegni kezdett.

— Maguk rendőrök, nemde? És maguk azért jöttek, hogy itt kutassanak... Én csak azt akartam közölni, hogy Montague miképpen vesztette el az életét. Higgyenek nekem! A sárkány ölte meg őt, nem képesek ezt megérteni? A sárkány ölte meg! Ebben a házban senkinek sem volt része Montague halálában... Csak ezt akartam megmondani. — Hangja egyre jobban emelkedett és szavaiból ijesztő szenvedély csendült ki.

Vance állhatatos pillantása még mindig nem tudott leszakadni róla.

— Honnan gondolja asszonyom, — kérdezte — hogy a mi feltevésünk szerint valakinek köze lehet Montague halálához?

— Különben nem lennének itt! — válaszolta Stammné ingerülten.

— Mi volt az, amit fia mondott, amikor sikoltozni kezdett? — érdeklődött most Vance. — Talán csak akkor értesült a tragédiáról?

— Igen. De már napok óta sejtettem, hogy tragédia lebeg e ház felett.

— Akkor miért sikoltott?

— Mégis megrémültem, talán azért, mert rögtön az ötlött eszembe, hogy ez a sárkány műve volt.

— Honnan tudja olyan biztosan, — vitatkozott

tovább Vance — hogy a sárkány felelős Montague vízbefulladásáért?

Az asszony arcán ismét átsuhant a megvető mosoly.

— Abból, amit ma este láttam és hallottam.

— Ah!

— Igen, körülbelül egy órával ezelőtt itt álltam az ablaknál és lenéztem a tóra. Sehogyan sem tudtam elaludni és ezért szálltam ki ágyamból. Hirtelen nagy fekete árnyékot láttam az égen s egyszerre csak hallottam az ismerős szárnyzuhogás közeledését... Egyre közeledett... Azután megpillantottam a sárkányt szemben a sziklák felett. Láttam, amint nagy loccsanással leereszkedett a vízbe s utána fehér víz-sugár szökkent fel azon a helyen, ahol lemerült... Azután ismét minden elcsendesedett. A sárkány visszatért otthonába...

Vance az ablakhoz lépett és kinézett.

— Meglehetős sötétség uralkodik itt, — jegyezte meg — még az innenső partot sem lehet látni, nem-hogy a túloldali sziklákat.

— *Én* azonban látom... *Én* látom! — kiáltotta az asszony és Vance felé fordult — *én* azt is láthatom, amit más ember nem tud meglátni. *Én* állítom, hogy láttam a sárkány visszatérését.

— Visszatérését? — ismételte Vance és csendesen tanulmányozta az asszonyt. — Honnan tért vissza?

Ravasz mosolyra görbült Stammné arca.

— Azt nem mondom meg. Nem árulom el a sárkány titkát... Azt azonban megmondhatom, — tette hozzá — hogy elvitte a holttestet és elrejtette.

— Montague holttestét?

— Természetesen. Sohasem hagyja áldozatainak tetemét a tóban.

— Tehát már más áldozatok is voltak — kérdezte Vance.

— Sok áldozata volt, — válaszolta az asszony háttározott hangon — és ő mindig elrejtette a tetemeket.

— Bizonyára meg fog dőlni az ön feltevése, asszonyom, — jelentette ki Vance — ha majd holnap megtaláljuk Montague holttestét a tóban.

Az öregasszony erre úgy felhördült, hogy a hideg szaladt végig rajtam.

— Megtalálják a holttestet? Még pedig a tóban? *Ott sohasem fogják megtalálni, mert nincs ott!*

Vance egy pillanatig még némán szemlélte az asszonyt, azután meghajtotta magát.

— Köszönöm szíves felvilágosításait. Bízom abban, hogy nem zavartuk túlságosan és nyugodtan fogja tölteni az éjszakát.

Ezzel Vance megfordult és kifelé indult. Mi utána. A hallban doktor Holliday állt elénk.

— Azt hiszem, hogy most már sikerülni fog lefektetnem — mondta Vancenek. — De az isten szerelmére, ne vegyék komolyan, amit beszélt. Gyakran vannak ilyen rémlátásai. Igazán nem érdemes törődni vele.

— Teljesen egyetértek önnel — rázta meg Vance az orvos kezét.

VI. FEJEZET.

Az elveszett kincs.

(Vasárnap, augusztus 12-én, éjszaka 2 óra 20 perckor.)

Lementünk a földszinti hallba, ahonnan azonban Vance megint csak a szalónba fordult.

— Nos, elég volt már? — kérdezte Markham ingerülten.

— Még nem egészen.

Talán sohasem láttam, hogy Vance olyan csö-

könyösen vetette volna bele magát egy nyomozásba, mint ebbe. Tudtam, milyen mélységesen érdekelte őt Stammné fantasztikus előadása, mégsem értettem meg akkor, miért nyújtotta el ezt a beszélgetést, amely számomra éppen olyan hasztalannak látszott, mint amilyen szomorú volt. Vance megállt a kandalló előtt és látszott rajta, hogy gondolatai messze kalandoznak. Tűnődve nézegette néhány pillanatig cigarettájának gomolygó füstjét. Azután hirtelen meg rázta a fejét és Lelandhoz fordult, aki a szoba közepén álló asztalra támaszkodott.

— Mit értett az alatt az öreg hölgy, — kérdezte tőle — hogy a sárkánynak voltak már *más* áldozatai is, akiknek tetemét mindig elrejtette?

Leland kényelmetlenül feszengett és pipáját forgatta.

— Van némi igazság ebben a megjegyzésben — válaszolta. — Két hiteles halálesetről tudok a tóval kapcsolatban. Stammné azonban valószínűleg azokra a mesékre célzott, amelyek még a régmúlt időkben történt eltűnésekre vonatkoznak.

— Melyik az a két hiteles eset, amelyről ön tud?

— Az egyik körülbelül hét évvel ezelőtt történt, amikor Stamm és én visszatértünk cocus-szigeti expediciónkról. Akkoriban két gyanús alak kószált ezen a vidéken, valószínűleg betörési szándékkal. Az egyik a tó túlsó oldalán a sziklákról lezuhant a vízbe és belefulladt. Két iskoláslány szemtanuja volt az esetnek. Később a rendőrség elfogta a szerencsétlenül járt fickó társát, aki azután elmondta, hogyan tűnt el a társa.

— Eltűnt?

Leland rosszkedvűen bólintott.

— A holttestet sohasem találták meg.

Kételkedő mosoly bujkált Vance szája körül, amikor megkérdezte:

— Hogyan magyarázza ön ezt?

— Csak egy elfogadható magyarázat lehetséges — hangzott Leland válasza érezhető nyomatékkal, mintha önmagát akarná meggyőzni szavaival. — A tó vize néha megdagad és ilyenkor átáramlik a gáton. Lehetséges tehát, hogy ez az áramlás átso-dorta a tetemet a Hudson vizébe.

— Kissé merész, de esetleg elfogadható magya-rázat... És mi volt a másik eset?

— Néhány fiúgyerek csatangolt itt egy délután és lementek a tóhoz fürödni. Közülük az egyik, amint hallottam, leugrott a szikláról és örökre elmerült. Amint a hatóságok értesültek az esetről, — ismeretlen valaki telefonon tett jelentést — azonnal átkutatták a tó vizét, de a gyerek tetemének nyomát sem találták. Az újságok két napig szenzációvá fújták fel az esetet. Később mégis megtalálták a holttestet odaát az indián barlangok egyikében. A fiúcskának össze volt törve a koponyája.

— Természetesen önnek erre is van magyarázata — kérdezte Vance kissé kihívóan.

Leland gyors pillantást vetett rá.

— Szerintem a fiú az ugrásnál törte be a koponyáját. Pajtásai bizonyára megijedtek, kiemelték a testet a tóból és nehogy őket vonják felelősségre a balesetért, elcipelték a barlangokhoz és elrejtették. Valószínűleg egyikük telefonált a rendőrségre is.

— Hát persze. Lám milyen egyszerű, — Vance tünődve nézett a messzeségbe — mégis mind a két eset felette rejtelmes, különösen Stammné zavaros elképzeléseiben.

— Kétségtelenül — helyeselt Leland.

A beszélgetés rövid időre elakadt. Vance fel és alá járkált a szobában, kezét kabátja zsebébe süllyesztette, fejét lehorgasztotta, úgy hogy cigarettája kihullt szájából. Én már ismertem ennek a viselke-

désnek a jelentőségét és tudtam, hogy valami ösztönös megérzés villanhatott fel agyában. Pár perc múlva ismét elfoglalta helyét a kandalló előtt, új cigarettára gyújtott és Leland felé fordult.

— Az imént említést tett cocus-szigeti expedíciójukról — mondta hanyagul. — A *Mary Dear* kincsei után kutattak?

— Igen, az előző két expedíció nem járt eredménnyel. Thompson kapitány kincse azonban vitathatatlanul létezik és minden bizonnyal óriási értéket képvisel.

— Használták a Keating-térképet?

— Egyáltalában nem. — Leland éppen olyan zavartnak látszott Vance kérdései nyomán, akárcsak mi. — Ez már aligha fogadható el hitelesnek és szerintem tisztán regényes utasítások szerepelnek benne. Stammnek sikerült olyan térképet szereznie, amely még az 1832. évi hivatalos angol expedíció alkalmával készült. Ennek a térképnek nyomán indultunk el, de a jelzéseket összehasonlítottuk azzal a térképpel, amelyet az Egyesült Államok tengerészeti hivatala készített és adott ki.

— Ez a térkép támasztotta alá Stammnek azt a feltevését, hogy a kincset a sziget egyik barlangjában rejtették el? — érdeklődött Vance.

— Az erre vonatkozó utalások kissé bizonytalanok voltak. Mégis ez volt az, ami ösztökélte Stammel és bevallom, engem is. Ez a térkép ugyanis egy lényeges pontban különbözik a tengerészeti hivatal térképétől, még pedig abban, hogy a tengerészeti hivatal szerint a Wafer-öböl létezik azon a helyen, ahol Stamm térképe jelzi a kincs rejtekhelyét.

Fény villant fel Vance szemében.

— Teringettét! Ez roppant érdekes! Nem kétséges, hogy földrengések és trópusi esőzések megváltoztatták a Cocus-sziget topográfiáját és így

a régi földrészek közül több eltűnt. Stamm bizonyára arra gondolt, hogy ez a földterület, ahol a kincset elrejtették, a víz alá merült és most ezt a helyet jelzi a legújabbkori térkép Wafer-öbölnek.

— Így van. A francia kutatók 1889-ben még nem találtak ott olyan nagy öblöt, mint az amerikaiak 1891-ben. Stamm feltevése tehát az volt, hogy a kincs a Wafer-öböl vize alatt fekszik. A víz ugyanis meglehetősen sekély ebben az öbölben.

— Mennyi időt töltöttek a szigeten?

— Csaknem három hónapot. — Leland siralmasan mosolygott. — Nagynehezen sikerült megértetnem Stammel, hogy nem állnak rendelkezésünkre olyan eszközök, amelyekkel tervét megvalósíthatná. Az öböl tele van veszedelmes örvényekkel és rejtett mélyedésekkel. Szükségünk lett volna egy speciálisan megszerkesztett víziharangra, de még ezzel is tehetetlenek lettünk volna erős vízalatti kotrógépek segítségével nélkül.

Markham, aki észrevehetően bosszankodott Vance-nek az elrejtett kincsről folytatott eszmecséréje miatt, most hirtelen felemelkedett és előrelépett.

— Mire jó mindez, Vance? Ha érdekli a Cocuszigetre vezetett expedíció, Leland úr bizonyára hajlandó lesz találkozni önnel alkalomadtán, hogy kedvére kicseveghessék magukat erről a témáról. De különben is, mire vezetett ma esti nyomozásunk? Én semmit nem látok, ami azt bizonyítaná, hogy itt nem csupán véletlen szerencsétlenség történt.

Heath, aki eddig feszülten figyelte az elhangzottakat, most váratlanul beleavatkozott a beszélgetésbe.

— Én nem vagyok biztos benne, uram, hogy itt a dolgok olyan rendben lennének — alárendeltsége ellenére hangja határozottan csengett. — Néhány nagyon különös dolog történt itt ma éjszaka, ami sehogyan sem tetszik nekem.

Vance helyeslően mosolygott a felügyelőre.

— Teljesen igaza van — nézett Markhamre.
— Még csak fél órát adjon és akkor indulhatunk haza.

Markham kelletlenül egyezett bele.

— Mit akar még itt csinálni ma éjjel?

— Most még beszélgetni szeretnék egy kicsit Greeff úrral. Legyen szíves, felügyelő úr, szóljon az inasnak, hogy kéretjük Greeff urat.

Néhány perccel később Alex Greeff lépett a szobába Trainor kíséretében. Magas, erős testalkatú ember volt, durva, bulldogszerű arccal, szétálló szemekkel, széles orral, vastag ajakkal és erőszakos állal. Meglehetősen kopasz volt, de annál bozontosabb szürke szemöldök ült hunyorgó szeme felett. Szmókingot viselt, de eleganciája közönségességre vallott. Kabátjának selyem kihajtója ugyanis erősen fénytelen volt már. Két gyémántgomb csillogott ingében. Selyem mellényét gyöngyökkel kirakott platinalánc keresztelte. Gallérja túl magas volt s vastag nyaka kidülledt belőle.

Néhány lépést tett felénk zsebresüllyesztett kezekkel. A dölyfösség és a neheztelés látszatát akarta kelteni.

— Ha jól tudom, az urak egyike a kerületi ügyész — kezdte ingerülten.

— Eltalálta — mutatott Vance hanyag mozdulattal Markhamre.

Greeff harciasságát most Markham felé irányította.

— Akkor talán ön megmondhatja, uram, — kiáltotta — miért bánnak úgy velem, mint valami fogollyal. Ez az ember — mutatott Heathre — rámparancsolt, hogy további intézkedésig maradjak szobámban és ne merjek hazamenni. Mit jelent ez az eljárás?

— Rejtélyes tragédia játszódott le itt ma este, Greeff úr — kezdte Markham, de a másik közbevágott:

— Én úgy tudom, *baleset* történt és ez nem ok arra, hogy a törvény ellenére úgy bánjanak velem, mint holmi fegyenczel.

— Az ügynek vannak olyan részletei, — magyarázta Markham — amelyekbe bele kell pillantanunk és csupán a nyomozás megkönnyítését célozta, amikor Heath felügyelő megkérte az eset összes szemtanuit, hogy maradjanak itt, amíg kikérdezhetjük őket.

— Nos, rajta, halljuk a kérdéseket. — Greeff kissé megenyhült és hangja is engedett harcias-ságából.

Ekkor Vance lépett hozzá.

— Foglaljon helyet és gyújtson rá, Greeff úr — ajánlotta nyájasan. — Nem fogjuk sokáig tartóztatni.

Greeff gyanakodóan nézett Vancere, majd meg-rántotta vállát és leült az egyik székre. Vance megvárta, amíg a férfi cigarettát vett elő ékkövekkel kirakott tárcájából és csak azután kérdezte meg:

— Vett észre, vagy érzett valami különöset, amikor Sanford Montague elmerült a vízben?

— Különöset? — Greeff lassan feltekintett és szempillái még jobban összeszűkültek. — Szóval itt van a kutya eltemetve! Nos, ha már szóba hozták, a világért sem akarom azt állítani, hogy semmi különöset nem észleltem. De átkozott legyek, ha meg tudom mondani, mi volt ez.

— Mindenkinek ez az általános benyomása, — jelentette ki Vance — de én abban reménykedtem, hogy ön esetleg tisztábban látott, mint a többiek.

— Mit kellene itt tisztábban látni? — Greeff kezdett visszahúzódní. — Azt hiszem, teljesen érthető, ha olyasfajta alak, mint Montague volt, meg-

kapta a magáét. De valahogyan, amiért éppen a kellő időben történt, hajlandók voltunk arra gondolni, hogy itt mégis valami különös dolog játszhatott közre.

— Persze, persze... — Vance hangja kissé bosszús lett — nekem azt beszélték, hogy ebben a házban az elmúlt két nap eseményei valósággal kialakították azt a légkört, amelyben ezt a tragédiát mégsem lehet egyszerű balesetnek tekinteni.

— Ami a légkört illeti, ebben igaza van — válaszolta Greeff mogorván. — Gyilkosság lógott itt a levegőben, ha netalán erre céloz. És ha Montague nem fulladás, hanem valami más módon halt volna meg, akkor csakugyan lett volna dolguk a nyomozóhatóságoknak. Csakhogy Montague-t nem mérgezték meg, nem lötték orvul agyon, nem halt meg hirtelen, nem zuhant ki az ablakból, nem botlott el a lépcsőn és ennek folytán nem törte ki a nyakát. Egyszerűen mindnyájunk szemeláttára belefulladt a tóba.

— Hiszen éppen ez teszi oly nehézé a helyzetünket... Arról is értesültem, hogy ön, Leland és az ifjú Tatum utána ugrottak.

— Ez volt a legkevesebb, amit megtehettünk, — Greeff ismét felfuvalkodott — bár őszintén meg kell mondanom, hogy ez részemről többé-kevésbbé nagylelkűség volt, mert én nem vagyok valami jó úszó és ha netalán én találtam volna meg, könnyen engem is magával húzhatott volna. Mégis az ember nem szereti látni, hogy embertársa, bármilyen rothadt és pusztulásra érett is az illető, kimúljon a világból szemünk láttára, anélkül, hogy legalább megkísérelnők a megmentését.

— Ez feltétlenül nemes gondolkodásra vall — dünnyögte Vance. — Amint hallom, Montague vőlegénye volt Stamm Bernicenek.

Greeff bólogatott és hevesen szívta cigarettáját.

— Magam sem értem, hogyan történhetett ez, bár Bernicenek mindig tetszettek az ilyenfajta férfiak — válaszolta elmélkedő modorban. — Én azonban szentül hiszem, hogy a leány előbb vagy utóbb úgyis felbontotta volna ezt az eljegyzést.

— Nem sértődik meg, ha megkérdem, milyen érzelmeket táplál ön a leány iránt?

Greeff meglepetten húzta fel szemét és hangtalanul nevetett.

— Értem, mire akar kilyukadni. Én szeretem Bernicet, amint mindenki szereti, aki ismeri őt. De hogy szerelmes lennék belé? Annál én már sokkal öregebb és józanabb vagyok. Én mindig csak atyai érzelmeket tápláltam iránta. Gyakran szokott hozzám fordulni jótanácsért. Tegnap is mondtam neki, hogy bolondságot követ el, ha csakugyan férjhez megy Montaguehoz.

— És hogyan fogadta ezt a tanácsát?

— Minden nő egyforma: egyik sem hallgat a jótanácsra. Ha fordulnak is valakihez tanácsért, ezt rendszerint csak azért teszik, hogy bátorítást kapjanak arra, amire már úgyis eltökélték magukat.

Vance most témát változtatott.

— Mit gondol, mi történhetett ma este Montague-gal?

Greeff határozatlanul tárta szét két karját.

— Beleverte fejét a tó aljába, vagy görcsöt kapott. Mi más történhetett vele?

— Én sem tudok mást elképzelni, — ismerte be Vance — de ez az eset mégis tele van rejtélyes lehetőségekkel. Abban bíztam, hogy esetleg ön meg tudja mutatni a kivezető utat abból a homályból, amelyben tapogatódzunk. — Vance könnyedén beszélt, de szemét hideg merevséggel szegezte a vele szemben ülő férfira.

Greeff állhatatosan viszonzotta néhány pillanatig Vance tekintetét, de durva arca áthatolhatatlan maradt.

— Teljesen értem önt, — válaszolta végül fagyos hangon — de azt tanácsolom önnek, fiatalember, hogy verje ki fejéből ezt az egész históriát. Montague rászolgált arra, ami vele történt. Ez a baleset csak valóra váltotta azt, amit mindenki kívánt neki. Esetleg eljátszogathat ezzel a gondolattal a végítélet napjáig, de tovább sohasem fog jutni annál a tény-nél, hogy Montague *véletlenül fulladt bele a tóba.*

Vance gúnyosan mosolygott.

— Talán arra céloz, hogy Montague halála olyan tökéletes bűncselekmény, amelyen csak konok elméleti kriminalisták szoktak rágódni?

Greeff előrehajolt székéből és elfojtotta ásítását.

— Én semmire sem célzok, barátom. Én csak egyszerűen megmondtam, amit gondolok.

— Meg kell vallanunk, sűrű ködben imbolygunk, — Vance elnyomta cigarettáját — de azért még próbálkozunk egy kicsit tapogatózni.

Ebben a pillanatban váratlan esemény történt. Viaskodás zaja hallatszott a lépcsőházból és Stamm dühösen rikácsoló hangja:

— Engedjenek el! Tudom, mit csinálok!

Ezzel már fel is pattant a szoba ajtaja, amelyen Stamm rontott be. Mögötte lihegve futott doktor Holliday. Stammen csak pizsama volt, haja felborzolódott, mint aki épp most kelt fel az ágyból. Haragos szemrehányással irányította tekintetét Greeffre.

— Miről beszéltél ezeknek a rendőröknek, mi? — kérdezte és az ajtófélfához támaszkodott.

— Kedves Rudolf, — Greeff méltatlankodón tiltakozott és felkelt székéből — én semmiről sem beszéltem. Mire gondolsz?

— Nem bízom benned — ingerkedett Stamm.
 — Te bajt akarsz ránk zúdíttani. Mindig csak azon mesterkedtél, hogy bajt hozz reánk! Bernicet is rá akartad venni, hogy forduljon ellenem és most, fogadok, hogy ezeket a rendőröket is ellenem akarod úszítani. — Szeme izzott és egész teste reszketett.
 — Jól tudom, mire fáj a fogad. A pénzünkre! De abból nem eszel! Azt hiszed, hogy megzsarolhatsz, ha kinyitod a szádat?... — Hangja most sutto-gássá halkult és további szavai érthetetlenekké váltak.

Doktor Holliday gyengéden megfogta karját és vissza akarta vezetni szobájába, de Stamm újult erővel ellökte az orvost és ismét előrelépett.

Greeff nyugodtan tűrte a szóáradatot és a szána-kozás, a részvét érzésével nézett vádlójára.

— Nagy tévedésben vagy, öreg barátom, — szólalt meg csendesen — nem vagy magadnál ma éjszaka. Holnap majd belátod, hogy igazságtalanul bántottál, amint rá fogsz jönni arra is, hogy én sohasem csaplak be.

— Te sohasem, mi? — Stamm kissé lehiggadt.
 — Remélem, azt nem mesélted el ezeknek az embereknek, — bökött felénk — hogy mit mondtam neked Montaguéról.

Greeff tiltakozóan emelte fel kezét és válaszolni akart, de Stamm gyorsan folytatta:

— No és ha mondtam! Nekem több jogom volt arra, hogy mondjam, mint bárki másnak. Te azonban jobban gyűlölted őt, mint én! És azt is tudom, hogy miért. Annyira nem vakítottál el, hogy ne láttam volna, milyen érzelmeket táplálsz Bernice iránt — vádolón emelte ujját Greeff felé: — *Ha valaki megölte Montaguet, akkor az csakis te voltál!*

Kimerülten rogyott egy székre és minden tagja rázkódott.

Vance gyorsan hozzáugrott.

— Azt hiszem, súlyos félreértés történt itt, Stamm úr — szólt megnyugtató, de határozott hangon. — Greeff úr semmit el nem árult nekünk arról, amit ön említett előtte. Semmi olyan megjegyzést nem tett, ami önnek kellemetlen lehet. Azt hiszem, kicsit felizgatta magát.

Stamm pislogva nézett fel, amikor Greeff rátette kezét a vállára.

— Gyere, öreg cimbora, — mondta Greeff — pihenésre van szükséged.

Stamm tagjai még mindig reszkettek, de most már engedte, hogy Greeff és az orvos felsegítsék a székből és kitámogassák a szobából.

— Ma éjszakára elég volt, Greeff úr, — szólt utánuk Vance — de meg kell kérnünk, hogy maradjon itt holnapig.

Greeff az ajtóból visszanézett és vállát vonogatta.

— Kérem, rendben van — válaszolta és a doktorral együtt felvezette a lépcsőn Stammet.

Egy pillanattal később megszólalt a kapu csengője és Trainor bebocsátotta az ápolónőt, akit doktor Holliday hivatott telefonon. Az inas nyomban felvezette az emeletre.

Vance visszafordult az ajtótól s megállt Leland előtt, aki eddig csendesen szemlélte a Stamm és Greeff között lezajlott izgalmas jelenetet.

— Mivel magyarázza meg nekünk azt, — kérdezte tőle Vance — aminek most tanui voltunk?

Leland homlokát ráncolta és pipája kupakját babrálgatta.

— Semmivel, — válaszolta rövid szünet után — csak azzal, hogy ez a szerencsétlen Stamm rette-

netesen sokat ivott ma este... Ámbár az is lehetséges, — tette hozzá — hogy titokban már régen gyanakszik Greeffre a pénzügyekkel kapcsolatban és ez a gyanúja mostani legyengült állapotában kiobbant.

— Ez elfogadhatónak hangzik, — vélte Vance — de miért említette Stamm a gyilkosság szót?

— Bizonyára felizgatta magát és gyanúsna találja az urak jelenlétét, — felelte Leland — hiszen ő egyáltalában nem volt tanuja a tragédiának és nem ismeri a részleteket.

Vance a kandallóhoz lépett és néhány percig némán nézegette azt az aranyozott órát, amely a párkányon állt. Ujjaival tapogatta a szép ötvösmunkát, azután lassan megfordult. Arca komor volt és tekintete a messzeségben révedezett.

— Azt hiszem, ma éjszakára végeztünk, — szólt meg végül száraz, távolból csengő hangon, — köszönöm a segítségét, Leland úr, de önt is arra kérjük, hogy maradjon itt holnapig. Reggel ismét kijövünk.

Leland meghajolt és szó nélkül elhagyta a szobát.

Amikor becsukódott mögötte az ajtó, Markham felemelkedett.

— Szóval, holnap reggel ismét ki akar jönni?

— Igen, drága öregem. — Vance modora hirtelen megváltozott. — Talán önnek nem ez a szándéka? Kimeríthetetlennek látszik ez az eset. Legértékesebb Cézanne-festményembe fogadok, hogy ha Montague teteme előkerül, az orvosszakértők véleménye egészen más lesz, mint amire ön számít.

Markham szembogara összeszűkült és kutatón nézett Vancere.

— Ezzel azt akarja állítani, hogy olyasmit állapított meg, ami arra vall, hogy a haláleset, ami itt történt, nem balesetből ered?

— Oh, én sok érdekes dolgot állapítottam meg — volt Vance válasza.

És Markham tudta jól, hogy egyelőre úgy sem lehet többet kihúzni belőle.

VII. FEJEZET.

A tó feneke.

(Vasárnap, augusztus 12-én, délelőtt fél tíz órakor.)

Másnap reggel féltízkor Vance Markham lakására hajtatott, hogy kivigye őt Inwoodba, az öreg Stamm-kastélyba. Előző éjszaka, amikor hazafelé tartottunk, Markham amellet kardoskodott, hogy addig ne folytassuk a nyomozást, amíg az orvosszakértők el nem készülnek jelentésükkel. Érvelésének azonban nem volt eredménye. Vance elhatározása, hogy másnap visszatér a Stamm-kastélyba, olyan szilárd volt, hogy Markham végül is engedett. Nagyon régen ismerte már Vancet és tudta, hogy sohasem tesz olyasmit, amire nincsen alapos oka.

Vanceról általában azt mondták, hogy ösztönös megérzéssel rendelkezik, pedig a valóságban csupán logikusan gondolkozott és ami nála ösztönnek látszott, az voltaképpen azon alapult, hogy kitűnően ismerte az emberi lélek titkait és aljasságait. Minden nyomozásának kezdetén titokban tartotta még Markham előtt is támpontjait, mert megvárta, amíg az összes adatok a kezébe kerültek. Markham magában helyeselte ezt az eljárást és ezért bízta magát Vancera, akinek megítélései, tapasztalataim szerint, ritkán bizonyultak helyteleneknek. Így történt, hogy Markham mégis beleegyezett abba, hogy másnap ismét kiszáll vele a tragédia színhelyére.

Mielőtt az elmúlt éjszaka távoztunk a Stamm-kastélyból, rövid tanácskozást folytattunk Heath felügyelővel. Vance utasítása szerint mindegyik vendégnek egyelőre a kastélyban kellett maradnia, amíg más intézkedés nem látszott szükségesnek. Vance ezenkívül még azt is meghagyta, hogy a tó közelébe addig senkise menjen, amíg maga el nem végzi ott kutatásait.

Doktor Holliday engedélyt kapott, hogy tesszése szerint járhasson ki és be a házba, de Vancenek az volt a véleménye, hogy az ápolónő, akit az orvos hívott, éppúgy maradjon a kastélyban, mint a többiek, amíg távozásra engedélyt nem kap. Trainorra ráparancsolt, hogy oktassa ki a cselédséget, amely egyébként csak két személyből állt, a szakácsból és a szobalányból, hogy további utasításig ők is tartózkodjanak a házban.

Vance ezenkívül azt is jónak látta, ha Heath néhány emberét elhelyezi a ház körül, különösen olyan helyeken, ahonnan jól láthatják, vajjon a vendégek és a ház többi tagjai megtartják-e az utasításokat. Végül a felügyelő gondoskodott emberekről, akik másnap reggel megjelentek a tónál, hogy a gát zsilipeit kinyissák és így a tó vize lecsapolódjék.

Heath elhatározta, hogy az éjszakát a kastélyban tölti.

Engem is meglepett, hogy Vance milyen mélyen belemerül ennek az ügynek a rejtélyeibe. Markham eddigi bűnügyi nyomozásaiban rendszerint némi fölényeskedéssel szokott résztvenni, ez alkalommal azonban ilyesminek nyomát sem lehetett rajta észrevenni. Montague eltűnése szemmelláthatóan nagy hatást tett rá. Ezt kétségtelenül annak lehetett tulajdonítani, hogy Vance olyan dolgokat látott, vagy érzett, amelyek előttünk még ismeretlenek voltak. Montague borzalmas halála csakugyan országos szen-

záció lett. Markham azzal a nemeslelkűséggel, amely annyira jellemezte őt, elsőnek ismerte el, hogy ha azon az első éjszakán nem hajlott volna Vance nőgatására, a jelenkornak ez a legagvafurtabb és legiszonyosabb gyilkossága örökre kisiklott volna az igazságszolgáltatás megtorlása elől.

Jóval elmúlt már hajnali három óra, amikor hazaérkeztünk, Vance mégse mutatott hajlandóságot a lefekvésre. Leült zongorájához és Beethoven egyik magasztos és szenvedélyes szonátáját játszotta el. Ebből tudtam, hogy agya mély és megfejtethetlen problémákkal foglalkozik. Miután leütötte az utolsó akkordot, hirtelen felugrott.

— Miért nem fekszik le, Van? — kérdezte tőlem kissé elmerengve. — Hosszú, nehéz nap áll előttünk. Én egy kicsit még olvasok, mielőtt lefekszem.

Szódavízzel kevert brandyt töltött magának és a poharat magával vitte dolgozószobájába.

Idegess voltam s nem bírtam elaludni. Felötöttem egy könyvet, amely az asztalon hevert és a nyitott ablakhoz ültem. Egy órával később, amikor szobám felé mentem, benéztem a könyvtárba. Vance íróasztala előtt ült, fejét tenyerébe hajtotta és jegyzetekkel teleírt papírlap feküdt előtte. Számtalan könyv tornyosult körülötte és egy szétnyitott térképet is láttam mellette.

Meghallotta, hogy az ajtóban állok, mert így szólt:

— Legyen szíves, hozzon egy kis konyakot és szódát, Van.

Amikor a konyakos palackot odavittem hozzá, keresztülnéztem a vállán. Az a könyv, amelyet olvasott, a »*Malleus Maleficarum*« régi kopott példánya volt. Jobbján megpillantottam Elliot Smith a »*Sárkányokról*« című munkáját, továbbá Renny Démológiaiáját, másik oldalán pedig Howey műveinek egyik kötetét.

— A mitológia roppant érdekes tudomány, Van — jegyezte meg. — Hálás köszönetem a konyakért...

Azután ismét belemerült az olvasásba, én pedig aludni tértem.

Másnap reggel Vance korábban fent volt, mint én. A nappali szobában találtam. Hosszú selyem reggelikabátja volt rajta, török feketekávét szűrőszőnyeggetett és cigarettázott.

— Kérem, csengessen Currienek, — mondta, miután üdvözölt — és hozassa be reggelijét. Félóra múlva indulunk makacs ügyészünkért.

Jó húsz percig kellett várakoznunk Vance autójában, amíg Markham csatlakozott hozzánk. Mogorva hangulatban volt és nem túlságos szívélvességgel üdvözölt bennünket, amikor beszállt kocsinkba.

— Minél többet gondolkodom az eseten, Vance, — mondta — annál inkább erősödik bennem az a vélemény, hogy hasztalanul pazarolja az én időmet és a sajátját.

— Mi dolga lenne ma? — kérdezte Vance hízelgően.

— Mindenekelőtt aludni szerettem volna, miután szíves jóvoltából oly késő éjszakáig kellett virrasztanom. A legremekebbül aludtam, amikor inasom jelentette, hogy már vár a ház előtt.

— Sajnálom . . . igazán sajnálom — Vance résztvevően csóválta fejét. — De teringettét, csak nem akar cserbenhagyni?

Markham dűnnyögött valamit, azután hallgatásba burkolódzott. Kicsit veszetten robogtunk a Stamm-kastélyhoz. Amikor megérkeztünk, Heath, aki nyilván várt reánk, elénk jött. Bosszúsnak látszott és megfigyelésem szerint hitetlenkedés, bizonytalanság nyilvánult meg viselkedésében, mintha már maga sem bízna éjszaka támadt gyanújában.

— Minden intézkedést folyamatra tettem, —

jelentette kedvetlenül — de még semmi eredmény. A házon belül minden rendben zajlik. A társaság együtt fogyasztotta el reggelijét, még pedig olyan egyetértésben, mint a turbékoló galambok.

— Ez érdekes — jegyezte meg Vance. — És mi van Stammel?

— Ő is felkelt. Kicsit zöld még, de azért már felkapott egy-két pohár lélekvidítót.

— Stamm Bernice mutatkozott már ma reggel?

— Igen — Heath izgatottnak látszott. — De valami nincs egészen rendben ezzel a hölgygel. Tegnap este még hisztérikus rohamai voltak és egyik ájulásból a másikba esett, ma reggel azonban már friss, jókedvű, — és ha szabad megjegyeznem — szinte felélénkült, mint akinek valaki nincsen többé az útjában.

— Ma reggel ki iránt mutatott leginkább kedvességet a lány, felügyelő úr? — kérdezte Vance.

— Honnan tudnám? — válaszolta Heath bosszúsan. — Nem hívtak meg, hogy reggelizzem asztaluknál. Örültem, hogy a fűszeresnél kaptam valami harapnivalót... Azt azonban megfigyeltem, hogy a reggeli után a kisasszony és Leland bevonultak a szalónba, ahol kettesben hosszasan beszélgettek.

— Lássuk csak, — tűnődött Vance — ez ropant érdekes...

— Igen, igen — horkant fel Markham és szemrehányó pillantást vetett Vancera. — Ebből, amint látom, azt következteti, hogy mégis csak helyesnek tartja eljárását.

Vance nevetve nézett rá.

— Ugy látja? Drága Markhamem! Ez az ügy sokkal bonyolultabb, semhogy meg tudnók ítélni mi itt a helyes. — Azután ismét Heathez fordult: — És mi újság az öreg Stammné körül?

— Ma egészen jól érzi magát. Kevéssel ezelőtt

járt itt az orvos. Mindenkit megvizsgált és kijelentette, hogy egyelőre nincsen rá szükség, de azért délután esetleg még idenéz... Erről jut eszembe, telefonáltam doktor Doremusnak és megkértem, ugorjon ki ide, mert nemsokára megtaláljuk Montague holttestét.

— Emberei már dolgoznak a víz lecsapolásán?

— Hogyne. Nem volt könnyű munka, mert az egyik zsilip rossz. De most már minden rendben folyik. Szerencsére a víz meglehetősen alacsony és így egy óra múlva a tó teljesen kiürül... Stamm le akart menni a tóhoz, hogy megtekintse a munkálatokat, de mondtam neki, hogy nélküle is boldogulni fogunk.

— Nagyon helyesen tette — bólintott Vance. — Emberei jól megvizsgálták a zsilipeket? Mert ki tudja, hátha mégis keresztülsodródhatott a holttest.

— Volt gondom erre is — válaszolta Heath kissé öntelten. — Megállapítottuk, hogy ez semmiképpen sem történhetett meg, mert a zsilipeket szorosan zárva találtuk.

— Járt látogató a házban ma reggel? — hangzott Vance következő kérdése.

— Senki, uram. Nem is juthatott volna be. Burke, Hennessey és Snitkin elfoglalták őrhelyeiket, mert éjszaka a fiúknak másik csoportja őrködött a ház körül. Snitkin most a keleti kapunál van, Burke pedig az előcsarnokban. Hennessey viszont lent a tónál vigyáz, hogy senki ne mehessen oda.

Heath most kérdően pillantott Vancera.

— Mit csináljunk most először, uram? Óhajt beszélni Stamm kisasszonnyal és az ifjú Tatummal?

— Nem, — töprenkedett Vance — egyelőre hagyjuk békében a ház népét. Mindenekelőtt szeretném körüljárni a tavat. Legyen szíves, felügyelő úr, kérje meg Stammel, hogy kísérjen el bennünket.

Heath egy pillanatig habozott, de azután be-
ment a házba. Néhány perc múlva visszatért Stamm
Rudolf társaságában.

Stamm szürke tweed-ruhát viselt kihajtott gal-
lérú selyeminggel. Sem kabát, sem kalap nem volt
rajta. Arca még mindig sápadtnak és megviseltnek
látszott, fekete karikák árnyékolták szemealját, de
azért szilárd léptekkel jött le a lépcsőkön felénk.

Udvariasan üdvözölt bennünket és úgy láttam,
hogy kissé restelkedik.

— Jó reggelt, uraim. Szívből sajnálom, hogy
tegnap kissé mogorva voltam. Bocsássanak meg érte.
Az időjárás kissé elcsigázott...

— Nincs semmi baj, — biztosította Vance —
teljesen megértjük... Átkozottul kellemetlen hely-
zet... Most azonban szeretnénk egy kicsit körül-
nézni a parkban, különösen lent a tónál és gondoltuk,
lesz szíves és kalauzol bennünket.

— A legnagyobb készséggel. — Stamm elindult
a ház északi feléhez vezető ösvényen.

Szótlanul haladtunk mögötte azon az úton,
amely a tóhoz vezetett. Alig haladtunk néhány
percig, amikor töltésszerű részhez jutottunk, amely
szélesebb útba torkolt.

— Ez az East Road — magyarázta Stamm. —
Atyám építtette sok évvel ezelőtt. Ez az út visz a
dombokhoz ott a fák között és belefut egy régi útba,
amely a birtokon kívül halad.

— És hová vezet az a régi út?

— Délfelé kanyarodik és ott ágakra bomlik.
Egyik ága Shell Bed felé visz, majd északra fordul
és betorkollik a River Roadba. A másik ág a Green-
dombokhoz visz és belefut a Payson Avenuebe. Ezt
az utat azonban ritkán használjuk, mert nincsen jó
állapotban.

Folytattuk utunkat. Jobbra, a kastély déli végénél elérkeztünk a garázsépülethez.

— Elismerem, nem valami alkalmas hely garázs számára, — jegyezte meg Stamm — de jobb helyre nem tudtuk építeni. Ha a ház elé tettük volna, akkor elrontotta volna a kilátást.

— Ez az út visz a tóhoz? — tekintett le Vance a fákkal borított dombról a völgybe.

— Igen. — Stamm büszkének látszott, hogy megmutathatja nekünk birtokát.

Lefelé haladtunk a meredek domboldalon és csakhamar elértünk a tóhoz. Amint kissé balra kanyarodtunk, tisztán láttuk magunk előtt a sziklákat, amelyek északról határolták a tavat. Néhány lépéssel odább cementfal meredt elénk, ez kanyargott jobbra a tó partja mentén.

Eddig fák és bokrok között haladtunk egészen a tó észak-keleti csúcsáig, ahol viszont tisztásra értünk. Innen már jól körül lehetett tekinteni. Tisztán lehetett látni a Stamm-kastélyt, amely a domb tetején emelkedett mögöttünk.

A tó vize szemmel láthatóan apadt. A tó fenekének fele már kilátszott, még pedig az a rész, amely a sziklák alatt terül el, míg a kastély felé eső parton még mintegy húsz láb szélességben volt víz a tó medencéjében. De már ez a víz is láthatóan apadt és folyt kifelé a gát zsilipjein keresztül.

A víztelítő oldalon azonban a zsilipek szorosan le voltak zárva, hogy új víz ne áramolhasson be az ürülő medencébe. Szerencsére az évnek ebben a száraz időszakában a folyó nem volt olyan duzzadt, mint általában és így nem kellett attól tartani, hogy a folyó vize átlépi a duzzasztó gátat. Csak alig számbavehető kis víz szívárgott át a gát repedésein.

Miután a holttest eddig még nem került elő, noha Heath feszülten kutatta a tó már szárazra

került fenekét, arra lehetett következtetni, hogy Montague a tó innenső mélyebb vizében lelte halálát.

Szemben velünk az egyik szirt a tó medencéjének alján hevert.

— Ez az az átkozott szikla, amiről említést tettem, — mutatott oda Stamm. — Itt hallhatták a loccsanást tegnap éjjel. Már hetek óta vártam, hogy ez a sziklarész le fog zuhanni a vízbe. Szerencsére senkit nem ütött agyon, igaz, hogy mindenkit figyelmeztettem, ne uszkáljon a sziklák alatt...

Tekintete átsiklott a tavon. Már csak egészen keskeny ér csörgedezett az innenső oldalon, de a holttestnek még mindig semmi nyoma sem volt.

— Montague az ugrólécnél verhette be a fejét — mondta Stamm mogorván. — Átkozott história! Nem ez volt az első vízbefúlás itt. Ez a tó veszedelmes, mint az ördög.

— Micsoda ördög? — kérdezte Vance anélkül, hogy ránézett volna — a *Piasa*? *

Stamm gyors pillantást vetett Vancere és azután olyan hangot hallatott, amely fölényes nevetéshez volt hasonló.

— Látom, már önt is megbabonázták ezek az ostoba mende-mondák. Jóságos ég! Talán már maga is hiszi, hogy emberevő sárkány tanyázik ebben a tóban? ... Egyébként, hol hallotta ezt a szót *Piasa*? Az itt lakó indiánok a sárkány megjelölésére az *Amakdemokdom* szót használják. Évek

* Abban a füzetben, amelyet P. A. Armstrong tett közzé 1887-ben az Illinois állambeli Morrisban és amelynek címe: »A Piasa, vagyis az ördög az indiánok képzeletében« található egy metszet, amely a *Piasát* ábrázolja sárkány fejfel, óriási halszerű testtel, nagy szárnyakkal és hosszú farokkal. Armstrong a következő leírást adja a *Piasáról*: »olvan nagy, mint egy borjú, fején szarvakkal, vörös szemmel, tigris-szerű szakállal, de emberéhez hasonló arccal, farka olyan hosszú, mint maga az egész test és halfarokhoz hasonló végződésű.«

óta nem hallottam a *Piasa* szót. Egy öreg nyugati indián törzsfőnöktől tanultam, amikor itt járt látogatóban. Sohasem fogom elfelejteni, milyen hajmeresztő leírást adott a *Piasáról*.

— *Piasa* és *Amakdemogdom* a gyakorlatban ugyanazt a fogalmat jelenti: vízi sárkány. — Vance halkan beszélt és szemét le nem vette a fokozatosan apadó vízről. Egyre nagyobb és nagyobb területen vált láthatóvá a tó fenéke. — Csupán nyelvjárásonként használják különféleképpen ezt a szót, úgye? Az *Amakdemokdom* megjelölés a *lenapoknál* használatos, míg az *algonkián* indiánok a Mississippi mentén *Piasának* nevezik ördög-sárkányukat.

A tóban még visszamaradt víz most már rohamosabban apadt és Stamm előbbre lépett, bizonyára azért, hogy jobban lásson, de Vance hirtelen megragadta a karját.

— Szeretnék átmenni a túlsó oldalra, hogy ott lábnyomokat kutassunk...

Stamm csodálkozva nézett rá, mire Vance így folytatta:

— Bolond gondolat, tudom, de felmerült az az ötletünk, hogy hátha átúszott Montague a tavon és a túlsó parton kimászott.

Stamm állá leesett.

— Az Istenért, miért tette volna ezt?

— Azt magam sem tudom, — válaszolta Vance élénken, — lehet, hogy ez nem is történt meg. De ha a holttest nincsen a tóban, akkor itt valami nincsen rendjén. Nekünk pedig meg kell állapítanunk, hová tűnhetett.

— Ördög és pokol! — Stamm megborzongott. — A holttestnek itt kell lenni, hacsak valami bűvész el nem tüntette a tó vizéből.

— Egyébként miféle föld ennek a tónak a fenéke? — érdeklődött Vance.

— Homok — felelte Stamm, de látszott rajta, hogy még mindig izgatja Vance előbbi megjegyzése. — Egy időben arra gondoltam, hogy kicementeztetem a tó alját, de azután letettem erről a szándékomról, mert nem láttam semmi célját.

A tóban maradt víz most már alig három láb széles volt és tudtam, hogy csupán percek kérdése, amikor az egész fenék látható lesz. Ott álltunk a cementfal végében és előremeredve néztük az egyre apadó vizet. Már csak vékony erecske folydogált közvetlenül a fal alján. Ezt a lassan távolodó erecskét is mohón követtük tekintetünkkel. Láttuk, amint elérte a kabinokat, majd túlhaladt azokon, azután az ugróléchez ért. Idegeim a pattanásig feszültek... Most a víz túlhaladt az ugrólécen is, majd a cementfal mentén tovább folyt, ki a zsilip nyílásán át. Különös, bizsergő érzés kerített hatalmába és bár teljesen lenyűgözött a látvány, mégis valósággal elszakítottam pillantásomat a teljesen szárazon maradt tófenékről és a mellettem álló négy férfira tekintettem.

Stamm kitátotta száját és szeme megbűvölten meredt előre. Markham homlokát ráncolta mélységes zavarban. Heath arca hevült volt és dermedt. Vance csendesen cigarettázott, szemöldöke gúnyosan felhúzódott és halvány mosoly villant fel szája körül.

Tekintetemet ismét az üres medencére irányítottam... Ugyszólván az utolsó cseppig kifolyt belőle a víz.

Ebben a pillanatban a nyomasztó meleg levegőt hiszterikus sikoly hasította át. Összerezzenve pillantottunk fel; fent az ódon kastély harmadik emeleti erkélyén az öreg Stammné összeaszott alakja állt, amint két karját a tó felé tárta.

Egy pillanatra lenyűgözött ez a vérfagyasztó

jelenet. De azután hirtelen megértettem, hogy mit jelent. Arról a pontról, ahol álltunk, a tó alját teljesen át lehetett tekinteni.

És a holttestnek sehol semmi nyoma sem volt.

VIII. FEJEZET.

Titokzatos lábnyomok.

(Vasárnap, augusztus 12-én, délelőtt 11 óra 30 perckor.)

Olyan rendkívüli és váratlan volt a Sárkány Tó lecsapolásának ez az eredménye, hogy pár percig egyikünk sem tudott szóhoz jutni. Ránéztem Markhamre. Mogorván meredt maga elé. Heath roppant izgatottan rágt a szivarját — az izgalom különösen nála volt szokatlan — s tekintete harcias volt. Stamm, akinek kitágult szeme arra a részre meredt, amelyen keresztül a víz kifolyt, előrehajolt, mintha valami fenyegető jelenségen akart volna keresztülhatolni.

Vance látszott a leghiggadtabbnak közülünk. Lassan felvonta szemöldökét, szürke szemének most kissé cinikus kifejezése volt. Ezenfelül ajka megelégedett mosolyra görbült, bár nyilvánvalónak látszott, hogy azért mégsem számított arra, hogy Montague tetemét nem fogjuk megtalálni a tó fenekén.

Stamm jutott először szóhoz.

— Átkozott legyek! — mormogta. — Hihetetlen... Lehetetlen! — Idegesen kotorászott ingének zsebében, ahonnan fekete délamerikai cigarettát szedett ki s reszkető kézzel rágyújtott.

Vance alig észrevehetően vonogatta vállát.

— Teringettét! — csak ennyit mondott, azután ő is zsebébe nyúlt cigarettáért. — Ilyen körülmények között — fordult Heath-hez — most még érde-

kesebb lesz a lábnyomok utáni kutatás, ugyebár felügyelő úr?

Heath elfintorította az arcát.

— Talán igen, talán nem... De mi van azzal a sziklával, amelyik leesett a tóba?... Hátha alatta fekszik a holttest...

Vance fejét rázta.

— Nem hiszem, felügyelő úr. Az a sziklarész, amelyik ott fekszik a tó alján, ahogyan innen látom, alig tizennyolc inch átmérőjű. Ha alatta feküdnék a tetem, akkor látnánk, mert ez a szikla sokkal kisebb annál, semhogy teljesen elfödné.

Stamm kivette szájából fekete cigarettáját és Vancehez fordult.

— Igaza van, — jegyezte meg — nekem nem kellemes erről beszélni, de kétségtelen, hogy a tó feneke sokkal keményebb, semhogy ilyen kis szikla benyomhatná a holttestet a földbe. — Visszatekintett a gátra: — Bizonyára találunk majd másvalami nyomot, ami megmagyarázza Montague holttestének eltűnését.

Heath ugyan közönyösséget színlelt, de alapjában véve izgatott volt.

— All right! — dünnyögte, azután Vancehoz fordult: — Tegnap este azonban itt semmiféle lábnyomot nem találtunk, sem én, sem Snitkin.

— Majd másfelé kutatunk, — vélekedett Vance — az csak igazolni fogja magát és Snitkint, ha most rendszeres vizsgálatot tartunk.

Heath szó nélkül sarkon fordult és elindult a cementfalon az út felé. Hallottuk, amint szólítja Snitkint, aki a keleti kapunál őrködött az East Road-nál.

Markham idegesen járkált fel és alá.

— Mit gondol, Stamm úr, — kérdezte — mi történhetett Montague-gal?

Stamm zavartan ráncolta homlokát és ismét a tó fenekét nézegette, azután lassan megrázta a fejét.

— Még csak elképzelni sem tudom, — válaszolta egy pillanat múltán — hacsak önmaga nem mászott ki a vízből.

Vance kihívó pillantást vetett Markhamre,

— Csak egy lehetőség mutatkozik: *a sárkány* — jegyezte meg vidáman.

Stamm felhördült. Arca vörös lett a méregtől s ajka remegett, amikor megszólalt:

— Az ég szerelmére, ne beszéljen megint erről! — esedezett. — A dolog sokkal komolyabb, semhogy még összekuszáljuk ezekkel a babonás ostobaságokkal. Mindennek csakis észszerű magyarázata lehet.

— Igen, igen... természetesen, — sóhajtott Vance — az ész mindenek felett.

Véletlenül ismét feltekintettem a kastély harmadik emeleti erkélyére. Láttam, hogy az ápolónő és doktor Holliday Stammnéhez lépnek és gyengéden visszaviszik szobájába.

Néhány pillanattal később Heath és Snitkin csatlakozott hozzánk.

Tekintélyes időt vett igénybe, amíg átkutattuk a tónak azt a partrészét, amely a duzzasztógátig terjed. Vance, Heath és Snitkin a legtüzetesebben vizsgáltak meg minden rögöt. Végül is, amikor Vance ennek a területnek fáradságos átkutatása után visszatért hozzánk, arca izgalomtól piroslott.

— Lábnyomoknak semmi jele, — mondta — Montague a tónak ezen a részén semmiesetre sem jöhetett ki.

Heath is fáradtan és leverten jött fel.

— Mondtam, hogy nem találunk semmit, — mormogta — hiszen Snitkin és én kézilámpásokkal alapos kutatást végeztünk itt már tegnap este.

Markham a túlsó parti sziklákat nézegette.

— Van lehetőség arra, hogy Montague esetleg felmászott ezekre a szirtekre és onnan ugrott a partra? — kérdezte.

Vance tagadólag rázta fejét.

— Montague pompás atléta lehetett, de ezekre a sziklákra aligha mászhatott fel.

Stamm olyan megkövülten állt, mint akit megbabonáztak.

— Ha nem a tónak ezen a részén jött ki, — mondta — akkor az ördögbe is, igazán nem tudom, hol mehetett ki!

— Valahogyan mégis csak kikerült, nemde? — kérdezte Vance. — Mindenesetre folytassuk kutatásunkat.

Ezzel már el is indult a duzzasztógát felé és felmászott annak tetejére. Egyenként követték őt. Amikor a gát közepére értünk, ott megállt és lenézett a tóba.

— Az bizonyos, — állapította meg — hogy itt nem tudott kimászni.

Lejöttünk a gátról s ekkor Vance egészen a kiürült medence szélére ment és hosszú ideig járt itt fel és alá a köves, göröngyös talajon.

— Semmi értelme, hogy ott keresse a holttestet! — kiáltott le hozzá Stamm.

— Igaza van — válaszolta Vance szórakozottan és visszajött a partra, ahol mi álltunk. — De különben sem a holttestet keresem már.

— Hát micsodát? — érdeklődött Markham ingerülten.

— Magam sem tudom, drága öregem, — felelte Vance — csak nézelődöm és ... reménykedem ... De talán most menjünk vissza a tó innenső partjára.

— Hiszen ezt az egész területet átkutatta már! — Markham egyre idegesebb lett.

Vance gondolataiba mélyedt.

— Tudom — felelte lemondó mozdulattal. — De Montague mégsem repülhetett ki a tóból...

Hirtelen elakadt a hangja. A lába alatt húzódnó fővényre meredt, majd előrelépett és letérdelt. Néhány percig vizsgálgatta a földet.

— Azt hittem, hogy azt a kis bemélyedést tüzetesebb vizsgálat alá kell venni, — magyarázta — de megállapítottam, hogy az nem lábnyom.

Heath felfortyant.

— Én is láttam ezt tegnap este, Vance úr, de az nem lábnyom. Az valami nehéz dobozszerű tárgynak a lenyomata, amely már hetekkel vagy hónapokkal előbb keletkezhetett.

Stamm messzire hajította cigarettáját és zsebébe mélyesztette kezét. Csalódott kifejezést árult el az arca.

— Kétségbeejtő helyzet — szólt — és megmondom őszintén, uraim, sehogyan sem tetszik nekem. Ez újabb botrányt jelent számomra, már pedig úgyis épp elég kellemetlenségem volt ezzel az átkozott tóval.

Vance a sziklákra mutatott.

— Lehetségesnek tartja, Stamm úr, hogy Montague felmászott volna ezekre az éles és meredek szirtekre?

Stamm határozottan rázta a fejét.

— Nem. Semmiképpen sem mászhatott fel oda.

— De hátha kötelet használt.

— Akkor lehetséges... hiszen kitűnő átléta volt. De az ördögbe is, nem tudom megérteni...

Markham félbeszakította:

— Látja, Vance, ennek a feltevésnek sok valószínűsége van. Csakis úgy juthatott ki a tóból, hogy valamiképpen mégis felkúszott a sziklákra. Emlékezzék csak vissza, Leland említette, hogy

Teeny McAdam Montague elmerülése után ezekre a sziklákra nézett, később pedig, amikor tudomást szerzett a loccsanásról, nagyon meglepődött. Lehetőséges, hogy ez az asszony bele volt avatva Montague cselszövésébe, vagy nevezze, ahogy akarja.

Vance megnedvesítette az ajkát.

— Ez kissé valószínűtlennek hangzik — jegyezte meg. — Az tény, hogy Montague nyomtalanul eltűnt, nemde? ... — Azután Stammhez fordult: — Hogyan lehet innen a sziklákhöz jutni?

— Nagyon könnyen, — hangzott Stamm válasza — tíz percnyi séta az egész, ha úgy gondolja, hogy megéri a fáradságot.

— Ki tudja ... Mindenesetre próbáljuk meg ...

Stamm elindult, hogy mutassa az utat. Mintegy száz yardot haladhattunk a part északi része felé, amikor elértük a sziklák alját. Egy-kettőre felkapaszkodtunk és a magasból tekintettünk most le a tó kiürült medencéjébe, amely körülbelül száz lábnyira feküdt alattunk. Az ódon Stamm-kastély csaknem egy szinten állt szemben velünk a domb tetején.

Vance, Heath és Snitkin itt is a legaprólékosabban átvizsgálták a terepet, de semmiféle olyan nyomot nem találtak, amelyből arra lehetett volna következtetni, hogy valaki járt itt a tegnap esti nagy eső óta. Ezt még az én gyakorlatlan szemem is könnyen megállapította.

Markham levertnek látszott.

— Most már én is látom, — jelentette ki rosszkedvűen — hogy ezen a részen lehetetlenség kijutni a tóból.

— Bizony, én is attól tartok. — Vance cigarettát vett elő és rágyújtott. — Ha Montague a tavat mégis ezen a részen hagyta el, akkor ez csakis úgy történhetett, hogy átrepült.

Stamm hátrapattant és arca elfehéredett.

— Mit ért ezalatt, uram? Már megint az ostoba sárkányhistóriára céloz?

Vance felhúzta szemöldökét.

— Őszintén bevallom, most nem erre gondoltam. De ha már szóba hozta, a *Piasának*, vagy az *Amakdemokdomnak* ügyebár szárnyai vannak?

Stamm egy pillanatig rámeredt, azután kedvtelenül felnevetett.

— Ezek a sárkány-mesék már az idegeimre mennek — mentegetődzött. — Ma különben is ideges vagyok.

Ő is cigarettára gyújtott és továbbhaladt a szirteken.

— Ez az a szikla, amiről beszéltem, — mutatott az egyik szirtre — ennek a csúcsa zuhanhatott a vízbe tegnap éjszaka. Már régen vártam ezt.

— Nagyon érdekes — mondta Vance és már indult is lefelé a sziklákon.

Amikor elértük a keskeny cementfalat, amely a tavat körülvette, legnagyobb meglepetésemre Vance itt ismét vizsgálódni kezdett. Ugyalátszik különösen a gát és sziklák között húzódó terület érdekelte. Csendesen tündődött és ismét végigtekintett az üres medencén.

Közvetlenül mögöttünk, az út jobboldalán ekkor megpillantottam egy kőalkotmányt, amely körülbelül tíz négyzetméternyi volt s amelyet csaknem teljesen beborított a borostyán. Ugyalátszik Vance is most fedezhette ezt fel, mert hirtelen Stammhez fordult :

— Micsoda az az alacsony kőtömeg ott? Mintha sírbolthoz hasonlítana.

— Az is, — válaszolta Stamm — régi családi sírbolt. Nagyapámnak volt az a kívánsága, hogy itt a parkban temessük el. Ő építtette ezt a kriptát maga

és családtagjai részére. Apám azonban már nem akart benne pihenni, mert az elhamvasztás híve volt és így a sírboltot, amióta emlékezem, nem nyitották ki. Anyámnak viszont az a kívánsága, hogy őt is itt helyezzük nyugovóra, ha meghal.

Stamm kissé zavartan habozott, majd így folytatta :

— Igazán nem tudom, mitévő legyek, hiszen ezt a területet valamikor ki fogja sajátítani a város...

— Nagypapján kívül más is nyugszik ebben a kriptában?

— Oh, igen. Nagyanyám is ott fekszik. Azonkívül több nagynéném és azt hiszem nagyatyám öccse is, akik azonban mind még születésem előtt haltak meg. Mindnyájan pontosan el vannak könyvelve a családi bibliában, de én még sohasem vettem magamnak fáradságot, hogy utánanézzek. Az viszont bizonyos, hogy dinamittal kellene felrobbantani a kriptá vasajtáját, ha egyszer be akarnék menni. Sejtelmem sincs róla, hol lehet a kulcsa.

— Édesanyja bizonyára tudja — jegyezte meg Vance közönyösen.

Stamm meglepetten pillantott rá.

— Furcsa, hogy ön említi ezt. Anyám évekkal ezelőtt közölte velem, hogy elrejtette a kulcsot, nehogy valaki megszentsegteleníthesse a családi sírboltot. Hiába, neki ilyen különös bogarai vannak, amelyek egyrésze a családi hagyományokban gyökeredzik, másrésze a környékbeli babonákban.

— És a sárkánnyal is kapcsolatosak?

— Igen, az ördögbe is! — Stamm fogát vicsorgatta. — Az a buta monda járja, hogy a sárkány őrizi a Stamm-család élő tagjait és testünknek földi maradványait.

Stamm ingerülten beszélt, de szavai egyúttal titkolt mentegetődzést árultak el.

— Ha anyám csakugyan eltette valahová a kulcsot, bizonyára már régen elfelejtette, hogy hová. Vance megértőn bólintott.

— Nem is fontos, — mondta — de tettek említést erről a sírboltról a ház vendégei előtt?

Stamm néhány pillanatig gondolkodott.

— Nem, — döntötte el végül — nem hiszem, hogy közülük bárki tudna e kriptá létezéséről. Leland természetesen kivétel. Amint látják, a sírbolt el van rejtve itt a fák között és vendégeim közül senki sem jött át a tónak erre a részére.

Vance elgondolkozva nézte az öreg házat s miatt azt fürkésztem, mit forgathat agyában, lassan megfordult.

— Alapjában véve — szólt Stammhez — mégis szeretném átkutatni ezt a kriptát.

Azután elindult a fák között kanyargó ösvényen. Stamm szórakozottan követte.

Vance megállt a sírbolt erősen berozsdásodott vasajtaja előtt. A rácsos ajtón keresztül látni lehetett, hogy mohával befutott lépcsők vezetnek le a kriptába. Stamm ekkor megmagyarázta, hogy a kriptá részben a föld alá épült.

A sírbolt közelében, az út szélén vastag ócska deszkák heverték nagy halomban. Vance előbb a sírboltot járta körül, azután megállt a deszkahalom mellett.

— Minek itt ez a sok korhadtt deszka? — kérdezte.

— Még a gát építkezéséből maradtak itt — felelte Stamm.

— Csodálatos... — mormolta magában Vance — szinte el se hinném, hogy ilyesmi létezik Newyork közvetlen határában...

Markham eddig semmiféle megjegyzést nem tett, de most láttam rajta, hogy bosszantják Vance szavai,

amelyek valóban érthetetleneknek tündek fel előttünk. Most azonban megszólalt, még pedig olyan hangon, amely kifejezésre juttatta növekedő türelmetlenségét.

— Nyilvánvaló, hogy itt nincs semmi keresnivalónk, Vance. Igaz, hogy semmiféle lábnyomot nem találtunk, mégis csak az az egyetlen lehetőség, hogy Montague valahogyan kijutott a tóból. Hogy miképpen tette ezt, majd megtudjuk később, ha előkerül. Az a véleményem, hogy fejezzük be végre a vizsgálatot.

Hangjának túlzott keménysége azt az érzést keltette bennem, hogy Markham saját titkolt belső meggyőződésével vitatkozik, mert alapjában véve egyáltalában nem nyugtatta meg az esetnek ez a meglepő fordulata. Már szinte magam is hajlottam arra, hogy kövessük tanácsát.

Vance azonban más nézetten volt.

— Elismerem, kedves Markhamem, hogy érvelése tökéletesen észszerű, — vitázott — mégis fenemód észszerűtlen jelenségek mutatkoznak Montague eltűnése körül. Ha tehát nincs ellenére, egy kicsit most körülszaglászok a tó medencéjében.

Azután Stammhez fordult:

— Mennyi ideig tart, amíg a víz a gátnál újra megduzzad és elönti a tó medencéjét?

Stamm a duzzasztóhoz lépett és megsejmelte az emelkedő vizet.

— Körülbelül másfél óráig, — közölte — vagy legfeljebb két óráig. De ha a zsilipeket addig nem nyitják ki, akkor a víz elárasztja a partot.

— Nekem félóra is elég lesz — mondta Vance. — Felügyelő úr, hozzák csak ide a deszkákat a sírbolt mellől és rakják le azokat az iszapba. Kissé bele akarok szagolni a tó aljába azon a tájon, ahol Montague beugrott a vízbe.

Heath, akit talán mindnyájunknál jobban izgattott, hogy felderítsük ezt a rejtélyt, magához intette Snitkint s azután ketten együtt visszasiettek a kriptához. Tíz perc alatt lefektették a deszkákat a parttól egészen a tó közepéig. Markham megadóan szemlélte a szorgoskodást s arcát sűrű szivarfüstbe burkolta.

— Közöséges időpocsékolás — nyilvánította véleményét, amikor látta, hogy Vance feltűri nadrágja szélét és lelép az első deszkára. — Mi a csudát szeretne ott lent találni, hiszen innen is jól lehet látni a tó egész fenekét?

Vance ravaszul hunyorgott vissza vállán keresztül.

— Tudja, Markham, ez a tó engem valósággal megigézett. A világot sem tudnék elszakadni innen, amíg közvetlen közélről meg nem szemléltem a — hogy úgy mondjam — a rejtély igazi színhelyét... Jöjjön maga is, felügyelőnk pallója elég száraz.

Markham vonakodva követte barátját.

— Már azt hittem, hogy a sárkányt keresi — mondta gúnyosan.

— Ó nem, — nevetett Vance — a *Piasa* a hagyományok szerint sohasem látható, bár egyes keleti mitológiák szerint, ha kedve tartotta, át tudott változni szépasszonnyá.

Stamm, aki szintén leereszkedett a pallóra, most megállt és tenyerét végighúzta homlokán.

— Uraim, kérem önöket, hagyják már ezeket a folytonos célzásokat a sárkányra — suttogta s hangjából ki lehetett érezni a félelemmel vegyes bosszúságot. — Idegeim nincsenek egészen rendben ma reggel.

— Őszintén sajnálom... — mormolta Vance. — Higyje el, igazán nem akartuk felizgatni.

Vance ekkor már elért az egymásmellé illesztett deszkasor végére, amely a tó közepéig nyúlt. Itt

megállt és szemét tenyerével beárnyékolva körülnézett. Szellő sem rezdült, hogy enyhítette volna a tikkasztó forróságot.

Tekintetem végigsiklott Stammen, Markhammen és Vance-on, aki mereven szemlélte az iszapos tőfeneket. Azon töprengtem, milyen különös ösztön készítette őt erre a látszólag haszontalan eljárásra. Bármennyire is tiszteltem Vance ösztönös megérzéseit, már azon a ponton voltam, hogy mégis Markhamnek adjak igazat...

Mialatt így tünődtem, egyszerre csak Vance letérdelt a deszka végén.

— Ördög és pokol! — kiáltott fel.

Azután legnagyobb megrökönyödésemre lelépett a pallóról a süppedő sárba, előrement, gondosan megtörülgette monokliját s valamit nézegetni kezdett.

— Mit fedezett fel, Vance? — kiáltott Markham idegesen.

Vance csendett intett.

— Csak egy pillanatig... — szólt fojtott izgalommal — ne kövessenek.

Továbbment a sárban, mialatt mi néma csendben vártunk.

— Felügyelő úr! — kiáltotta néhány percmulva — nyujtsa csak ide az egyik deszkát.

Heath villámgyorsan engedelmeskedett.

Amikor a deszkát lefektették, Vance felszólított bennünket, hogy azon lépünk hozzá. Növekvő izgalommal követtük utasítását. Vance arc kifejezéséből és hangjának csengéséből nyilvánvaló volt, hogy meglepő felfedezést tett. De akkor még egyikünk sem tudta, milyen hihetetlen, elképesztő és az élet minden valóságának ellentmondó volt felfedezése.

Vance a tó sáros fenekének egyik pontjára mutatott.

— Ezt találtam, Markham! Ezek a nyomok

vezetnek a tó közepétől az ugródeszka közelébe, azután a nyomok összezavarodnak, mert visszafelé haladók és a tó közepén megint megfordulnak.

Az első pillanatban nem látszott tisztán, mire mutatott, de amikor közelebb hajoltunk; rémület lett úrrá rajtunk.

A fekete sárban ugyanis óriási patafélének nyomai látszottak. Ezek a nyomok legalább tizen-négyszáz láb szélesek voltak. Ugyanígy nyomok látszottak jobbra és balra szabálytalan cikk-cakkban. De még ennél a látványnál is elképesztőbb volt az, hogy a patanyomok mentén tisztán kivehetők voltak egy mesebeli szörny háromágú karmainak körvonalai.

IX. FEJEZET.

Uj felfedezés.

(Vasárnap, augusztus 12-én, délben félegy órakor.)

Olyan megdöbbenő és elképesztő volt ezeknek a titokzatos pata-nyomoknak a látványa, hogy csak percekkel később tudtam felfogni azok jelentőségét. Heath és Snitkin kővé dermedten állt és nem tudták levenni szemüket a látványról. Markham, aki pedig egyáltalában nem volt fogékony a rendkívüli jelenségek iránt, megnémultan bámult, idegesen ropogtatta ujjait és általában úgy viselkedett, mint aki nem akar hinni saját szemének. Amit én éreztem, az a rémület és kételkedés vegyülete volt. Kétségbeesetten igyekeztem lerázni magamról ezt a lenyűgöző érzést, amely pedig egyre jobban hatalmába kerített és felzaklatta idegeimet.

A látvány legerősebben Stammre hatott. A megdöbbenés és a rémület annyira úrrá lett rajta, hogy

közel állt az ájuláshoz. Arcára, amely a tegnap esti dőzsöléstől úgyszólván sápadt volt, csúnya hamuszürke árnyék borult. Elgyengült testének minden kis porcikája reszketett. Hirtelen hátrakapta fejét, mintha láthatatlan kéz lökte volna meg és hallatszott gyors, szaggatott zihálása. Vér öntötte el arcát, amely most egyszerre bíborvörös lett. Az izmok és idegek görcsösen rángatództak szája és torka körül.

Vance hideg, józan hangja élesztett fel benünket a rémület dermedtségéből.

— E' kell ismerni, — dünnyögte — hogy ezek a nyomok felette érdekesek... De most már talán menjünk ki a szárazra, mert a cipőm alaposan áázott.

Lassan kibotorkáltunk a keskeny, ingó pallón a partra, ahol Stamm idegesen ragadta meg Vance karját.

— Mit... mit akar most csinálni? — dadogta. Hangja mintha nagyon távolról csengett volna.

— Egyelőre semmit — válaszolta Vance közönyösen, azután Heathez fordult:

— Felügyelő úr, szeretnék pontos másolatot ezekről a lábformákról. A zsilipeket ugyan mindjárt kinyitják, de azt hiszem, erre még lesz elég idő.

A felügyelő még csak félig nyerte vissza önuralmát.

— Pontos rajzokat fog róluk kapni, uram, — mondta, majd hivatalos hangon fordult Snitkinhez:

Rajzolja le ezeket a lábnyomokat noteszába és készítsen pontos méreteket. Egy-kettőre készen legyen. Azután értesítse az embereket, hogy kinyithatják a zsilipeket. Menten jelentést kérek, amint készen van.

Vance megmosolyogta a felügyelő túlzott fontoskodását.

— Ezt tehát elintéztük volna — mondta. — Azt hiszem, legjobb lesz, ha most visszaballagunk a házba. Itt már semmi tennivalónk nincsen ... De most a rövidebb utat válasszuk, jó?

Amikor útközben visszanéztem, láttam, hogy Snitkin leguggol a tó fenekén, ráteszi térdére a noteszát, hogy lemásolja azokat a meglepő nyomokat, amelyeket Vance fedezett fel. A newyorki rendőrségnek nem volt ügyesebb embere erre a célra Snitkinnél. Emlékszem, hogy a Greene-féle gyilkosságnál is ráesett a felügyelő választása, amikor a hóban talált lábnyomokról kellett másolatot készíteni és méretet venni.

Amikor a kabinok mellett haladtunk el, Vance hirtelen megállt.

— Mondja csak, felügyelő úr, — kérdezte — elvitte már innen Montague ruháit? Ha nem, akkor most magunkkal visszük, hátha találunk bennük valami útbaigazítást ... esetleg egy búcsúlevelet, amelyből kiderül, hogy Montague öngyilkos lett, vagy másfajta levelet, amelyben valamelyik hölgyismerőse fenyegeti meg, avagy egyéb apróságot, ami segítségünkre lehet.

Bár hangja tréfálkozó volt, tudtam, hogy alapján véve komolyan ítéli meg a helyzetet és ezért tapogatózik minden irányba, hogy világosságot derítsen erre a hihetetlen ügyre.

Heath helyeslően bólintott és hozzálátott a kabinok átkutatásához. Néhány pillanat múlva már meg is jelent egyik karján Montague ruháival. Ezután folytattuk utunkat a kastély felé.

Amikor a bejárat elé kerültünk, éppen akkor érkezett oda doktor Doremus Emanuel, a hatósági orvosszakértő is. Amint megpillantott bennünket, rögtön hozzánk sietett.

Doktor Doremus alacsony, tömzsi emberke volt, mindig kedélyes, mozgékony, aki inkább tőzsdeügynöknek látszott, mint orvosnak. Világosszürke ruhát viselt, szalmakalapja félrecsapva ült feje búbján. Kitörő örömmel szorongatta meg kezünket, azután szétvetette lábát, zsebébe süllyesztette kezét és bánatos szemét a felügyelőre függesztette.

— A legjobb időt választotta, — kiáltotta dühösen — hogy kicipeltessen ide ebbe a faluba! Hát nekem már sohasem lehet pihenőm? Még vasárnap sem? Gyerünk, essünk át az üzleten egy-kettőre, hogy ebédre még hazaérhessek.

— Csakhogy, doktor úr, — szólalt meg Heath mentegetődzve — itt nincsen hulla...

Doremus szikrázva nézett a felügyelőre.

— Mit jelent ez? — szuszogta. — Nincsen hulla? — Még hátrább billentette kalapját és ki-düllesztette szemét. — Hát kinek a ruháit viszi ott?

— Ez a ruha azé a pasasé, akit önnel meg akartam vizsgáltatni, — válaszolta Heath együgyűen — de a pasast magát sehol sem találjuk.

— Hát amikor telefonált nekem, még megvolt? — kérdezte Doremus egyre mérgesebben. — Ugy-látszik, a hulla azóta pá-pá-t mondott és elszaladt magától. Mondja csak, miféle viccet űz maga velem?

Markham diplomatikusan közbelépett.

— Őszintén sajnáljuk, hogy kibolondítottuk önt, doktor. A magyarázat azonban egyszerű. Egy ember itt belefulladt a vízbe és a felügyelő úr jogosan hihette, hogy a holttestet megtaláljuk. Amikor azonban lecsapoltuk a vizet, a tetemnek nyoma sem volt és így mindnyájan rejtéllyel állunk szemben.

Doremus doktor udvariasan bólintott, annak jeléül, hogy megérti Markham magyarázatát, de azután ismét a boldogtalan felügyelőre támadt:

— Hát maga nem tudja, hogy én nem tarto-

zom az eltűnési csoportba? Én a főorvosi osztály tagja vagyok...

— Azt gondoltam... — kezdte Heath, de az orvos megint félbeszakította:

— Jóságos Ég! — dühös pillantásokkal méregette a felügyelőt. — Azt gondolta! Mióta tudnak gondolkozni a gyilkossági csoport tagjai?... Vasárnap! A pihenés napja! És még hozzá ilyen meleg! Azért ráncigál ki karosszékemből erre az isten háta megetti helyre, mert maga azt gondolta... Nekem nem gondolatok kellene, hanem hullák. Ha pedig nincs hulla, akkor rám itt nincs is szükség.

A felügyelő bosszankodott, de sokkal jobban ismerte a könnyen felpaprikázódó orvosszakértőt, semhogy komolyan vette volna zsörtölődéseit.

— Hát ha majd lesz hullám, — mondotta — akkor rögtön értesítem. Minthogy azonban egyelőre nincs hulla, keresnivalója sincs itt s ezért ajánlom magamat... Egyébként igazán sajnálom, doktor úr, hogy hiába hívtam ki, de ha ön lett volna az én helyemben...

— Jóságos ég! — Doremus szánakozó pillantást vetett a felügyelőre és résztvevőn ingatta fejét. — Szegény ember, gyilkosság hulla nélkül!

Markhamet bosszantotta az orvosszakértő kötekedő modora.

— Itt nagyon komoly dologról van szó — vágott közbe. — Az áldozat holttestének a tóban kellene lennie, még sincsen ott. Amint látja, eléggé alkalmas arra, hogy felzaklassa az idegeket.

Doremus nagyot fújt és széttárta két karját.

— Csakhogy én nem tudom elvégezni a halottkémlést feltevések alapján. Én orvos vagyok és nem rejtvényfejtő.

Vance sűrű füstszalagot fújt ki tüdejéből.

— Ha idejében akarja elkölteni az ebédjét,

doktor úr, — szólt közbe — akkor csak hálával tartozik a felügyelő úrnak, amiért nem szerzett munkát önnek.

— Huh! Azt hiszem, igaza van — Doremus elvigyorodott és kék selyem zsebkendőjével letörölte homlokát. — Nos, akkor hát rohanok is.

— Ha megtaláljuk a holttestet... — kezdte Heath.

— Rám ne legyenek tekintettel — válaszolta az orvos. — Miattam akár sohase találja meg. De ha, isten ne adja, mégis megtalálná, ne tegye ezt pont étkezés idején.

Vidáman búcsút intett mindnyájunknak és kocsijába szállt.

— Szegény felügyelőnk alaposan kikapott elővigyázatosságaért — mosolygott Vance. — De most már talán menjünk be.

Stamm kinyitotta az egyik oldalajtót. Szűk folyosóra léptünk, amely a főlépcsőtől a ház hátulsó része felé vezetett. Ebben a házban még nappal is ránknehezedett az ódonság nehéz légköre, amelyben még a főbejárat rácsozatán beszűrődő napfény is elhalványodott.

Amint a könyvtárszobához közeledtünk, belülről hangokat hallottunk, ami azt jelezte, hogy a ház népe ott gyülekezett össze. Belépésünkre hirtelen elnémultak. Leland sietett elénk, hogy üdvözljön bennünket.

A magára erőszakolt nyugalom ellenére is, fáradtnak és idegesnek látszott. Miután üdvözöltük egymást, megkérdezte:

— Felfedeztek valami újat? — hangjának különös csengése megütötte a fülemet.

— Óh, nem is egyet — felelte Vance vidáman. — Montague holtteste azonban a legsodálatosabb módon eltűnt.

Leland éles, kutató pillantást vetett Vancere.

— Nem volt a tóban?

— Nem... egyáltalában nem — viszonzotta Vance nyájasan. — Nyomtalanul eltűnt onnan. Rejtelmes, mi?

Leland a homlokát ráncolta és néhány pillanatig szótlanul tanulmányozta Vancet, majd gyorsan ránézett. Valamit akart mondani, de meggondolta.

— Egyébként — folytatta Vance — most felmegyünk Montague szobájába, hogy ott rendezzünk egy kis motozást. Akar ön is részt venni benne?

Leland zavarodottan pislogott, azután hirtelen megpillantotta a felügyelő karján a ruhákat.

— Egek! — kiáltotta. — Egészen megfélelkeztem a szegény fickó ruháiról. Már tegnap éjszaka be kellett volna hoznom... Gondolja, hogy talál bennük valamit, ami megmagyarázza eltűnését?

Vance vállát vonogatta.

— Azt sohasem lehet tudni. — Csak ennyit válaszolt.

Stamm utasította Trainort, aki az ajtó közelében állt, hogy hozzon egy pár papucsot Vance számára, amíg cipőjét kitisztítják. Miután ez megtörtént, felmentünk az emeletre.

Montague hálósobáját a második emeleten, a kastély északi részében, — s amint megállapítottam — közvetlenül az öreg Stammné lakószobája alatt jelölték ki. Ez is épp olyan tágas terem volt, mint az öregasszonyé és ablakai szintén a Sárkány Tóra nyíltak. A különben kényelmesen berendezett szobában olyan áporodott levegő terjengett, mintha sohasem lakott volna benne senki, de ezt annak tulajdonították, hogy csupán futó vendégek számára szokták kinyitni.

A kerevet melletti alacsony asztalon fekete foka-

bőrből készült bőrönd feküdt nyitott fedéllel. A bőröndben csupán ezüst toilette-készlet volt és egyéb öltözködéshez használt apróság.

Az ágy végében selyem pizsama hevert, a fej melletti széken pedig vörös selyem házikabát.

Heath a kabinból hozott ruhákat a középén álló asztalra helyezte és nyomban hozzálátott a zsebek kikutatásához.

Vance a nyitott ablakhoz lépett és kitekintett a tóra. Négy ember munkálkodott lent a zsilipek kinyitásán és Snitkin, aki, úgylátszik, éppen akkor fejezte be a másolást, kifelé lépkedett a pallón. Vance néhány pillanatig elmerülve állt és cigarettáját szívta. Szeme minden irányban ismételten végigsiklott a tapon és annak környezetén.

— Szerettem volna, — mondta végül — ha a leszakadt szírtet kiemelték volna a tóból, mielőtt még beeresztik a vizet.

Stamm valamilyen ok miatt nem helyeselte ezt a kívánságot.

— Arra már nincs idő — mondta. — Különben a víz úgyis sekély azon a részen. Majd inkább holnap kiemeltetem a sziklát.

Vance, akiről úgylátszott, hogy oda sem figyel, most elfordult az ablaktól és kényelmesen az asztal felé indult, ahol a felügyelő motozta Montague ruhájának zsebeit.

Miután Heath az utolsó zsebet is kiürítette így szólt:

— Ez minden... Nem hiszem, hogy volna köztük valami, ami segítségünkre lehetne.

Vance csendesesen szemlélte az asztal lapjára kirakott holmikat: a platinaórát és láncot, a kis zsebkést, az arany cigarettaszelencét és öngyújtót, a töltőtollat, a kulcsokat, két zsebkendőt, valamint némi ezüst és papírpénzt.

— Csakugyan nincsen semmi ezek között, felügyelő úr, ami segítségünkre lehetne, — állapította meg ő is.

Azután körülnézett a szobában. Megvizsgálta az öltöző-asztalkát, kihúzogatta a fiókokat, felemelte a párnákat, sőt még a pizsama és selyemkabát zsebeit is kiforgatta.

Közben Stamm a ruhásszekrényhez lépett és kinyitotta annak ajtaját. Leland, akit felvillanyozott a kutatási láz, csatlakozott hozzá.

— Ez a nappali ruhája — mormolta, mire Vance gyorsan feléje fordult.

— Teringettét! Ezt majdnem elfelejtettem... Kérem, felügyelő úr, hozza csak ide azt a ruhát is.

Heath gyorsan a szekrényhez ugrott és kitette az asztalra Montague sportöltönyét. A zsebek átkutatásának semmi eredménye nem lett, kivéve azt a bőrtárcát, amely a kabát belső zsebéből került elő. A tárcában három levelet találtak. Ezek közül kettő borítékban volt, a harmadik pedig boríték nélkül. A borítékos levelek közül az egyik egy szabó-cég körlevele volt, a másik pedig felszólítás egy számlahátralék kiegyenlítésére.

A boríték nélküli levél azonban a »szörny-gyilkosság« legértékesebb nyomozási támpontja lett. Vance lázas sietséggel futotta át a levelet és azután szó nélkül átnyújtotta nekünk.

Pársoros levél volt, jellegzetes női írással kék papíron. Címzés nem volt rajta, a keltezés pedig augusztus kilencedikét jelezte. Ez a nap csütörtökre esett, tehát egy nappal a hétvégi vendégeskedés előtt kelt. A rövid levél így hangzott:

Drága Montym!

*Autóval várlak az East Road-i kapunál tíz órakor.
Örökké a tied*

Ellen

Stamm utolsónak olvasta el a levelet. Arca elfehéredett és keze remegett, amikor visszanyújtotta Vancenek, aki kérdően nézett rá.

— Ellen... Ellen... — mormolta Vance. — Nem így hívták azt a hölgyet, aki lemondta a meghívást azzal, hogy váratlanul Délamerikába kell utaznia?

— De igen... — Stamm hangja rekedt volt. — Ellen Bruett... Említette is, hogy ismeri Montague-t... De sehogyan sem értem a dolgot. Miért várt volna Montyra autóval? De még ha fel is teszem, hogy Montague szerelmes volt belé, miért kellett találkozniuk ilyen különös módon?

— Szerintem Montague csak azért tűnt el, mert titokban akart találkozni ezzel a nővel — szolt közbe Leland. — Hiszen tudjuk, hogy ez az ember erkölcsileg milyen gyenge volt és bizonyára nem érzett elég bátorságot ahhoz, hogy nyíltan felbontsa eljegyzését Bernicevel és bevallja, hogy már más nő érdekli. Különben is színész volt s ezért rendezte meg ilyen drámai módon eltűnését, hogy ezáltal kibujhasson kötelezettsége alól. Engem egyáltalában nem lep meg eljárása.

Vance halvány mosollyal figyelte Lelandot.

— Gondolja, kedves uram, hogy ezzel megoldást nyert az ügy?

— Hát hogyne! — kiáltotta Leland fokozódó hévvel. — Ez a levél mindent megmagyaráz.

— Valóban, ez a levél sok mindent megmagyaráz, — hagyta helyben Vance — de azt nem magyarázza meg, hogyan juthatott ki Montague a tóból, anélkül, hogy egyetlen lábnyomot is hagyott volna maga után.

Leland elgondolkozva nézett Vancere és zsebébe nyúlt pipájáért.

— Biztos benne, — kérdezte — hogy egyáltalában nincsenek lábnyomok?

— Lábnyomokat találtunk, — válaszolta Vance csendesen — de azok semmiesetre sem származhatnak Montaguétól. Ezek a lábnyomok különben sem a parton vannak, de főképpen nem azon a részen, amely az East Rood felé esik... A lábnyomokat, Leland úr, a tó fenekének iszapjában találtuk.

— A tó fenekén? — Leland lélekzete meggyorsult és megfigyeltem, hogy amint pipáját megtöltötte, a dohány egy része kihullt remegő ujjai közül. — Miféle lábnyomok azok?

Vance elmerengve nézegette a mennyezetet.

— Azt nehéz lenne megmondani. Olyasféle nyomok, amelyek valami óriási, történelemelőtti időkben élő fenevadtól származhatnak.

— *A sárkány!* — ez a kiáltás robbanásszerűen szakadt ki Leland torkából.

Azután idegesen felnevetett. Reszketett a gyufa kezében, amikor rágyújtott.

— Mégis elképzelhetetlennek tartom, — tette azután hozzá lehiggadtan — hogy Montague eltűnése a mitológia világába tartozik.

— Abban én is biztos vagyok, hogy *nem* oda tartozik — dünnyögte Vance közönyösen. — Mégis, **amint** látja, nem lehet elhanyagolni azokat a tóban talált csodálatos nyomokat.

— Én is szeretném látni, — szólt Leland keményen — bár azt hiszem, már elkéstem.

Az ablakhoz lépett és kinézett.

— A víz már ömlik át a zsilipeken — állapította meg.

Most léptek zaja hallatszott a hall felől és Snitkin jelent meg az ajtóban. Néhány szelet papirost tartott kezében.

— Itt hozom a másolatokat, felügyelő úr — jelentette a detektív különös hangon. (Ugylátszik, a tó medencéjében átélt iménti kaland tett rá még mindig nyugtalanító hatást.) — Az emberek kinyitották a zsilipeket és a víz már ömlik vissza a medencébe. Mi a további utasítás?

— Menjen csak vissza és ügyeljen tovább — utasította Heath s átvette tőle a rajzokat. — Ha elkészültek a munkával, küldje a fiúkat haza, maga pedig foglalja el őrhelyét a főkapunál.

Snitkin tisztelgett és szó nélkül távozott.

Vance most Heathhez lépett, feltette szemére monokliját és így tanulmányozta a rajzokat.

— Szavamra, — jelentette ki elismeréssel — nagyszerű munka, nem találja? A fickó remek rajzoló... Látja, Leland úr, itt a másolata azoknak a lábnyomoknak, amelyeket a tóban találtunk.

Leland kissé tétovázva lépett előre, a felügyelő mellé állt és megnézte a rajzokat. Állandóan szemmel tartottam, mialatt a másolatokat tanulmányozta, de leghalványabb jelét sem tudtam felfedezni rajta annak, hogy milyen hatást váltottak ki belőle ezek a rajzok.

Amikor felnézett, tiszta tekintetét lassan Vance felé irányította.

— Igazán érdekes — mondta, majd színtelen hangon tette hozzá: — Még csak elképzelni sem tudom, miféle szerzet hagyhatott ilyen különös lábnyomokat a tó fenekén.

X. FEJEZET.

Az eltűnt ember.

(Vasárnap, augusztus 12-én, délben 1 órakor.)

Egy óra volt. Stamm gondoskodott számunkra lunchről, amelyet a szalónban tált fel nekünk Trainor. Stamm és Leland a többiekkel az ebédlőben étkezett.

Alig maradtunk magunkra, amikor Markham kérdő pillantással fordult Vancehez:

— Mit akar még itt tenni? — kérdezte. — Nem tudom megérteni, mit jelentenek azok a jelek a tó fenekén, de valami... valami retteneteset várok.

Vance leverten ingatta a fejét. Semmi kétség: ő is zavarban volt.

— Nem tetszik nekem... egyáltalában nem tetszik az ügy — hangja kedvtelenül csengett. — Átkozott sötétség uralkodik itt!

— Ha nem élne ez a furcsa sárkánybabona a Stamm-kastély körül, — vélte Markham — ügyet sem kellene vetnünk ezekre a különös nagy lábnyomokra.

Vance bágyadtan mosolygott.

— Igaza van... A nyomok egy része a víz lefolyása irányában halad, — gondolkodott ezután hangosan — míg másik része jobbról keresztezi azokat. A lecsapolt víz lassan folyt, a tó fenekének sara pedig elég kemény, ezért nem mosta el a víz ezeket a pataszerű alakzatokat...

Vance hirtelen felugrott, gyorsan az ajtóhoz lépett és kinyitotta. Trainor állt előtte kísértetiesen fehér arccal, szeme olyan merev volt, mint a hipnotikus álomba merült emberé. Egyik kezében Vance cipőjét tartotta.

Vance gúnyosan nézett végig az inason, de semmit sem szólt. Trainor testén remegés futott végig, mint aki igyekszik összeszedni magát.

— Nagyon... sajnálom, uram — hebegte. — Ha... hallottam, hogy beszélgetnek és... és nem akartam zavarni... Ezért inkább kívül vártam. A cipőjét hoztam, uram.

— Semmi baj, Trainor, — Vance visszaült székébe — csak kíváncsi voltam, ki motoszkál az ajtó előtt... Köszönet a cipőkért.

Az inas beljebb lépett, alázatosan letérdelt, lehúzta a papucsot Vance lábáról és felsegítette helyébe a cipőt. Keze észrevehetően reszketett, amikor megkötötte a cipő fűzőjét.

Azután leszedte az asztalról az edényt és elhagyta a szobát. Heath harciasan nézett utána.

— Hát ez a mákvirág mit szimatolt itt? — dörmögte. — Biztosan sántikál valamiben.

— Semmi kétség, — mosolygott Vance fanyarul — már azt hittem a sárkány kotorászik az ajtónál.

— Hallgasson ide, Vance, — Markham hangja száraz volt — vesse ki már a fejéből ezt a sárkányhistóriát. Azt mondja meg, mi a véleménye arról a levélről, amelyet Montague zsebében talált.

Vance hátrahanyatlott székében és cigarettára gyújtott.

— Ha ez az egész ügy valóban nem más, mint hogy Montague ezt a drámai módot választotta elillanására, akkor sem tudom elképzelni, hogyan juthatott ki a tóból anélkül, hogy nyomok maradtak volna utána. A rejtelmeknek itt se vége, se hossza.

— Megálljunk csak! — vágott közbe a felügyelő. — A madár valahogyan kirepült, ez kétségtelen. Ha pedig nem tudjuk megállapítani, mi módon, akkor egyszerűen kibabrált velünk.

— Jó, jó, kedves felügyelőm, elismerem, hogy ez a megoldás a legegyszerűbb, de attól tartok, hogy az igazság ennél sokkal bonyolultabb.

— Az tagadhatatlan, — vitázott Markham — hogy Ellen Bruett levele és Montague eltűnése a legtökéletesebben kiegészíti egymást.

— Valóban tökéletesen, — bólogatott Vance — csak hogy a tóban talált nyomok és a parton *nem* talált nyomok egymásnak ellentmondó tények.

Ezzel felállt és fel-alá kezdett sétálni a szobában.

— Azután meg, mi van az autóval, amelyben a titokzatos hölgy várakozott reá? ... Én mondom magának, Markham, ha egy kicsit társalgunk Bernicevel, talán közelebb jutunk a megoldáshoz. Felügyelő úr, kérem, szóljon csak az inasnak.

Heath gyorsan engedelmeskedett. Néhány perccel később belépett a lány.

Stamm Bernice nem volt éppen szép leány, de kétségtelenül vonzó jelenség. Csodálkozva láttam, milyen derűs az arca, hiszen azt hallottuk, hogy tegnap éjjel erős hisztérikus rohamokban vergődött. Ujjatlan fehér crepe-de-chine tenniszruhát viselt. Lábszárai meztelenek voltak, csupán bokáig érő narancs-sárga gyapjúharisnya volt rajta és fehér kecskebőrszandál. Noha nem látszott kisportolt típusnak, mégis, éppúgy mint fivére, izmos testű volt és nagy életerőt áruolt el.

Vance székkal kínálta. A leány azonban udvariasan visszautasította azzal, hogy inkább állni szeret.

— Akkor talán szabad megkínálnom egy cigarettával — nyújtotta Vance feléje tárcáját.

Könnyed fejbólintással vett ki egy cigarettát, de saját öngyújtóját használta. Szórakozottnak látszott, mintha gondolatai messze kalandoznának. Eszembe jutott a felügyelő tegnapi megjegyzése, hogy nem is annyira a tragédia rendítette meg,

hanem valami más, ami csak közvetve állt azzal kapcsolatban. Vancenek is ez lehetett a benyomása, mert első kérdése így hangzott:

— Ha szabad érdeklődnöm, milyen hatást tett önre a tegnap esti tragédia?

— Igazán nem tudom, mit mondjak — válaszolta a leány meglepő nyíltsággal. — Természetesen rettenetesen felizgatott a dolog, de azt hiszem, mindnyájunkat, nemcsak engem.

Vance néhány másodpercig kutatón tanulmányozta.

— Amint értesültem, ön jegyben járt Montagueal.

Bernice szórakozottan válaszolt:

— Igen... de ez nagy hiba volt részemről. Most már belátom. Ha nem lett volna elhibázott a dolog, akkor — tette hozzá — bizonyára mélyebben érintett volna a tragédia.

— Önnek az a véleménye, hogy baleset történt? — kérdezte Vance váratlan nyomatékkal.

— Természetesen! — A leány kitágult szemekkel nézett a kérdezőre. — Nem lehetett más. Óh, tudom, mire gondol... Én is hallottam arról a sok buta locsogásról, de Monty halálát csakis balesetnek lehet tulajdonítani.

— Ön nem hisz abban a mesében, hogy ebben a tóban sárkány tanyázik?

Bernice jóízűen felkacagott.

— Nem, nem hiszek dajkamesékben! Ön talán igen?

— Én hiszek a mesebeli herceg történetében, — válaszolta Vance vidáman — bár mindig gyanakodtam erre a fickóra, mert sokkal tökéletesebb lény annál, semhogy valóság lehetne.

A leány néhány percig nyugodtan pihentette szemét Vancen, azután így szólt:

— Sejtelmem sincs róla, mire céloz.

— Nem is fontos — hangzott a felelet. — Egy kicsit azonban zavaró, hogy annak az úrnak, aki tegnap este a tóba fult, nem tudtuk megtalálni a holttestét.

— Azt akarja mondani...

— Igen... Montague a szó szoros értelmében eltűnt.

Bernice meglepetten nézett Vancere.

— Hogyan?... A lunchnél fivérem nem tett említést erről... Biztos benne, hogy Monty eltűnt?

— Óh, igen. Nem is tudja, hogy leeresztettük a tó vizét?

Vance kis szünetet tartott és ellágyultan figyelte a leányt, azután így folytatta:

— Mindössze néhány fantasztikus lábnyomot találtunk.

Bernice szeme kitágult.

— Miféle lábnyomokat? — kérdezte fojtott hangon.

— Sohasem láttam ilyeneket azelőtt — válaszolta Vance. — Ha hinni tudnék mitológiai szörnyetek létezésében, akkor arra kellene következtetnem, hogy azok a lábnyomok ilyenfajta teremtményektől származnak.

Bernice, aki az ajtó mellett állt, most akaratlanul is belekapaszkodott az ajtófélfába. Megrendülése csupán egy pillanatig tartott. Mosolyt erőltetett arcára, azután néhány lépéssel beljebb jött és a kandalló párkányára támaszkodott.

— Attól tartok, — mondta látható erőltetettséggel — hogy sokkal praktikusabb gondolkodású vagyok, semhogy megrettennék arra a hírre, hogy a tóban mégis csak lakik sárkány.

— Akkor talán ez jobban fogja érdekelni — Vance kivette zsebéből a kék levelet, amelyet Mon-

tague ruhájának zsebében talált és átnyújtotta a lánynak.

Bernice gyorsan átfutotta a levelet, anélkül, hogy arca megremezzen volna. Amikor visszaadta Vancenek, megfigyeltem, hogy mélyet sóhajtott, mintha a levél tartalma végleg visszaadta volna lelkének nyugalmaát.

— Ez már sokkal érthetőbb, mint azok a lábnymok, amelyekről az imént említést tett...

— Teljesen osztom a nézetét — hagyta helyben Vance. — Csakhogy olyan tények merültek fel, amelyek lerontják azokat a következtetéseket, melyeket e levélhez lehetne fűzni. Itt van mindenekelőtt az autó, amelyben a levélíró Ellen várakozott. Különösen az esti órákban mélységes csend uralkodik Inwodban, tehát automobil zaját messziről meg lehet hallani.

— Igen! Igen! — kiáltotta a leány. — Én hallottam is! — Pír öntötte el az arcát és szeme csillogott. — Nem is gondoltam rá eddig a pillanatig. Mialatt Leland a többiekkel a tóban kereste Montyt, körülbelül tíz perccel a beugrása után, csakugyan hallottam gépkocsizörejt, mint amikor a motort begyújtják... Ismeri ezt a zajt?... Az *East Road* felől hallottam!

— Távolodó zaj volt?

— Igen! Igen! Spuyten Duyvill felé távolodó... Most már mindenre tisztán emlékszem. Megrettenve és reszketve térdeltem a tó partján és... és az autó zaja idegesített... de nem gondoltam erre eddig a pillanatig... Nem tartottam fontosnak, hiszen azoknak a perceknek szörnyűsége... Azt hiszem megértik, mit akarok mondani...

— Teljesen megértjük önt — biztosította Vance a leányt. — Nem is hiszi, milyen nagy segítséget

jelent számunkra, hogy ilyen világosan visszaemlékezik az autoberregésre.

Vance eddig az asztal mellett állt, de most a leányhoz lépett és barátságosan nyujtotta feléje kezét. Bernice önkéntelen mozdulattal fogadta a kéznyujtást, mire Vance az ajtóhoz kísérte.

— Nem fogjuk zaklatni többé, — búcsúzott Vance gyöngéden — de legyen olyan jó, szóljon Lelandnak, hogy fáradjon be hozzánk.

A leány némán bólintott és kiment.

— Mi a véleménye, igazat mondott, amikor azt állította, hogy hallotta az automobil zörejét? — kérdezte Markham Vancetől.

— Oh, kétségtelenül — Vance visszajött az asztalhoz. — Különös ez a leány. Kételkedem abban, hogy hisz Montague autós szökésében, bár az tagadhatatlan, hogy hallotta a kocszi zaját. Csodálnám, ha ezzel valakit mentegezni akarna.

— Azt hiszi, hogy tud, vagy gyanít valamit?

— Nem hiszem, hogy *tud valamit*, — Vance belevetette magát egy karosszékekbe — de az biztos, hogy valamit *gyanít*.

Ebben a pillanatban Leland lépett a szobába. Jókedvűnek látszott, mégsem tudta teljesen palástolni nyugtalanságát.

— Bernice értesített, hogy ismét beszélni óhajt velem — mondta és a kandalló előtt helyezkedett el. — Remélem nem közöltek vele olyasmit, ami felizgathatta volna.

Vance áthatón figyelte a férfit.

— Stamm kisasszony nem rendült meg túlságosan, — felelte — amikor megtudta, hogy Montague milyen körülmények között távozott el a házból.

— Megmutatta neki a levelet?

— Természetesen.

— Az a levél eszembe juttat valamit — mondta

most Leland. — Amióta a levelet elolvastam, gondolkoztam a dolgon és igyekeztem pontosan vissza-idézni emlékezetembe a tegnapi éjszaka eseményeit, amelyek Montague vízbemerülését követték. Most már egészen világosan emlékszem, hogy csakugyan hallottam autózajt az East Road felől. Természetesen akkor nem tulajdonítottam ennek semmi jelentőséget, azért nem is említettem, amíg a levél elő nem került.

— Stamm kisasszony ugyanígy emlékszik — világosította fel Vance. — Mennyi idővel Montague vízbeugrása után hallotta ön a motor berregését.

Leland egy másodpercre gondolkodott.

— Talán tíz perc múlva, — felelte végül, de hozzátette — bár nehéz az időt pontosan megállapítani olyan helyzetben, mint a tegnapi esti volt.

— Én is így vélem — mormolta Vance. — De az biztos, hogy nem két-három perc múlva hallotta?

— Ez biztos, — hangsúlyozta Leland — hiszen néhány percre még vártuk, hogy Montague felbukkanjon, csak azután ugrottam a vízbe és már jó ideje keresgéltem, amikor a vízből kiemelkedve megütötte fületem a motorbugás.

— Ha így áll a dolog, — következtetett Vance — akkor az autó zörejét nem lehet összefüggésbe hozni az eltűnéssel. Montague ugyanis egy-két perc alatt elérhette a kapu előtt várakozó Júliáját. Bizonyára nem várakoztatta feleslegesen szerelmesét, amint azt sem lehet feltételezni, hogy egy darabig a kocsiban — mondjuk — beszélgettek és csak azután indultak el.

A beszélgetést doktor Holliday és Stamm megjelenése szakította félbe.

— Bocsánat, hogy ismét zavarom önöket, uraim — mentegetődzött az orvos. — Amikor ma reggel itt jártam, Stammnét meglehetősen jó idegállapotban

találtam és biztosra vettem, hogy most már rövidesen visszanyeri teljes nyugalmát. Most azonban, hogy ismét megvizsgáltam, sajnos, nagy visszaesést tapasztaltam. Az elmúlt éjszaka eseményei, úgylátszik, rendkívüli módon felizgathatták, mert még ritkán láttam ilyen súlyos állapotban. Szakadatlanul figyelte a tó vizének lecsapolását és ez izgathatta fel. Azt gondolom, valami új rögeszméje támadt, amit nem akar elárulni sem nekem, sem a fiának.

Doktor Holliday a torkát köszörülte.

— Az az ötletem támadt, — folytatta — hogy miután az önök tegnap esti beszélgetése olyan megnyugtatólag hatott rá, arra kérném az urakat, látogassák meg őt ismét. Önöknek talán készséggel fog beszélni rögeszméjéről és látomásairól. Megkérdeztem tőle, óhajtja-e fogadni az urakat és mohón kapott rajta.

— Nagyon fogunk örülni, ha meglátogathatjuk az öreg hölgyet, doktor úr — válaszolta Vance. — Talán menjünk fel egyedül?

Az orvos kissé tétovázott, azután gyorsan bólintott.

— Ez lesz a legjobb. Hátha féltve őrzött titkát bizonyos érthetetlen okok miatt csupán családtagjainak és nekem nem akarja elárulni.

Azonnal felmentünk Stammné lakosztályába, míg Stamm, az orvos és Leland lentmaradt a szalónban.

Az ápolónő az ajtóban várt ránk. Bizonyára az orvos közölte vele, hogy feljövünk. Az öreg hölgy az ablak közelében ült, ölébe eresztett összekulcsolt kezekkel. Teljesen nyugodtnak látszott. Most nyoma sem volt szemében a gúnyos mosolynak, ehelyett inkább vidám meglepedség sugárzott ráncos arcáról.

— Tudtam, hogy vissza fognak jönni — fogadott bennünket diadalmas hangon. — Ugy-e meg-

mondtam maguknak, hogy a sárkány ölte meg Montagnet. Azt is megmondtam előre, hogy nem fogják holttestét megtalálni a tóban. Maguk mégsem adtak hitelt nekem. Azt hitték, hogy ez mind csak egy öregasszony zavaros agyának képzelődése. De most már belátják, hogy igazam volt és visszajöttek, hogy több mást is megtudjanak tőlem. Ugy-e ezért jöttek? Ostoba tudományuk, amellyel olyan nagyra voltak, lám, cserbenhagyta magukat.

Amint halkan felnevetett, az a jelenet jutott eszembe Macbethből, amelyben a boszorkány rotyogó üstje előtt ül.

— Láttam, hogy az eltűnt fiatalember lábnyomát keresgélték a parton, — folytatta suttogó hangon — a sárkány azonban felrepül a tó vizéből és így viszi el áldozatát. Oh, én már nagyon gyakran láttam ezt... Itt ültem az ablaknál, mialatt a víz lefolyt és láttam, hogy maguk keresgélnek... Keresik azt, ami nincs is itt. Azt is láttam, hogy ide-oda járkálnak, mintha nem akarnának hinni saját szemüknek. Hát nem megmondtam tegnap éjszaka, hogy nem fogják megtalálni a holttestet? Maguk mégis azt hitték, hogy megtalálják.

Az öregasszony most szétnyitotta két kezét és a szék karfájára helyezte. Ujjai úgy mozogtak, mint ragadozó karmok.

— Valamit azért mégis találtunk, asszonyom, — mondta Vance halkan — különös nyomokat fedeztünk fel a tó alján.

Az öregasszony úgy mosolygott Vancere, mint játszadozó kisgyerekekre.

— Ezt is megmondhattam volna előre, — kiáltotta — sárkánylábak nyomait találták meg! Hát nem ismerték fel?

— De hová vitte a sárkány a megölt ember holttestét? — kérdezte hirtelen Vance.

Ravasz fény csillant fel az asszony szembogarában.

— Tudtam, hogy ezt a kérdést akarják intézni hozzám — válaszolta diadalmas nevetéssel. — Ezt azonban sohasem fogom megmondani. Ez a sárkány titka! A sárkányé és az enyém!

— Máshol is tanyázik a sárkány, nemcsak ebben a tóban?

— Oh, igen. De a tó az igazi otthona. Ezért is nevezik Sárkány Tónak. Néha azonban elrepül a Hudsonhöz és elrejtőzik annak vizében. Hideg esténként pedig leszáll a völgybe és az indián barlangokban keres oltalmat. Áldozatait azonban nem ide viszi. Sokféle rejtekhelye van. A sárkány rejtekhelye régebbi, mint a történelem, öregebb, mint maga az emberiség — hangja fokozódott és fanatikus fény lobogott szemében, olyasféle fény, amely a mártírok szemében loboghatott, amikor máglyára vitték őket.

— Mindez roppant érdekes, — jegyezte meg Vance — de, sajnos, nem sokat segít rajtunk. Igazán nem mondhatja meg, hogy a sárkány hová rejtette el Montague holttestét?

— Soha! — Az asszony kővédermedten ült és megint a semmiségbe nézett.

Vance résztvevőn figyelte néhány pillanatig, azután véget vetett a zavaros beszélgetésnek.

Amikor ismét visszatértünk a szalónba, néhány szóval közölte Holliday doktorral látogatásunk eredményét. Stamm és az orvos rövidesen magunkra hagytak bennünket. Felmentek az emeletre.

Vance mélységes csendben szívta cigarettáját egyideig.

— Igazán különös ennek az asszonynak a viselkedése — mondta azután és kérdőn tekintett Lelandra, hogy mi a véleménye a öregasszony kiállításáról.

Leland nem tudott magyarázattal szolgálni.

— A régi mondák szerint — fejtegette — a sárkány csakugyan el szokott látogatni a Hudsonbe és Spuyten Duywill vizébe. Emlékezetem szerint gyermekkoromban arról is hallottam, hogy időnként felkeresi az indián barlangokat is. Az általános hit szerint azonban állandó tartózkodási helye a tó.

— Abból, amit az öreg hölgy mondott, — töprengett Vance — különösen *egy valami* hangzik nagyon fantasztikusnak. Előadása szerint az a hely, ahová a sárkány áldozatait rejti, — amint kifejezte magát — régebbi, mint a történelem és öregebb, mint az emberiség. Mit gondol, mit érthetett ezalatt?

Leland néhány percig gondolkodott, azután hirtelen felderült az arca.

— A jégvermek! — kiáltotta. — Leírása pontosan ezekre illik. Azért hívják jégvermeknek, mert állítólag a jégkorszakban keletkeztek ezek a rejtélyes köralakú gödrök a sziklákban.

— Igen, igen... tudom, hogy ilyesmik léteznek, — vágott közbe Vance fojtott izgalommal — arról azonban nem volt tudomásom, hogy Inwoodban is találhatók ilyenek. Messze vannak innen?

— Tíz perces út az egész.

— Az East Road közelében?

— Igen, kissé nyugatra tőle.

— Autóval gyorsabban odaérünk — ezzel Vance már ki is ment a hallba. — Jöjjön, Markham, egy kis levegő jót fog tenni. Elkísérne bennünket, Leland úr?

Követték a ház elé, bár csodálkoztunk, hogy megint milyen megérzés villanyozta fel ennyire.

— Miféle bogara támadt megint, Vance? — ellenkezett Markham.

— Még magam sem tudom, drága öregem, — kiáltotta Vance élénken — de hirtelen nagy kedvem

támadt, hogy megnézzem azokat a jégkorszakbeli vermeket.

Beugrott kocsijába, mi pedig a hátsó ülésen helyezkedtünk el. Gyors iramban megkerültük a házat és kikanyarodtunk az East Roadra. Snitkin nyitotta ki előttünk a kaput és széleseben robogtunk az indián barlangok felé.

Körülbelül ötszáz yardnyit haladtunk, amikor Leland megálljt intett. Vance az út szélére kormányozta a kocsit és leállította a motort.

— Több különböző nagyságú verem található itt — magyarázta Leland, miközben az utat mutatta a sziklák között.

Egyszerre csak felhívta figyelmünket egy nagy, szabálytalan nyílásra, amely körülbelül húsz láb átmérőjű volt és olyannak látszott, mintha valami lezuhanó meteor ütötte volna ezt a rést a földbe.

— Ez az egyik legérdekesebb sziklaverem — magyarázta Leland.

Vance elhajította cigarettáját és a mélyedés pereméhez közeledett.

Markham közvetlenül mögéje állt.

— Az Istenért, mit remél itt felfedezni, Vance? — kérdezte ingerülten. — Csak nem veszi komolyan annak az öregasszonynak a locsogását?

Vance nem válaszolt, hanem egészen a verem széléig kúszott és beletekintett.

— Bizonyára érdekelni fogja önt, milyen ennek a jégkorszakbeli veremnek a belseje, Markham — mondta anélkül, hogy visszanézett volna.

Olyan különös csengésű volt a hangja, hogy mi is melléje kúsztunk és benéztünk az ősi szikla-üregbe.

És lent megpillantottuk egy fürdőruhás férfi összeroncsolt testét. Fejének baloldalán hatalmas ütés nyoma tátongott és a vér, amely kifolyt a seb-

ből a vállára, fekete és alvadt volt. A fürdőtrikó vállpántja az egyik oldalon lecsúszott és így azt is láttuk, hogy borzalmas sebek éktelenítik a mellét is. Első benyomásom az volt, hogy a szerencsétlen ember nagy magasságból zuhanhatott ebbe a verembe.

— Szegény Montague... — suttozta Leland.

XI. FEJEZET.

Sötét jóslat.

(Vasárnap, augusztus 12-én délután 2 óra 30 perckor.)

Bármilyen borzalmas és megdöbbenő volt is a látvány, Montague összeroncsolt holttestének váratlan megtalálása mégsem tett ránk megrázó hatást.

Markham a nyomozás alatt állandóan azt hangoztatta, hogy Vance és Heath munkájának semmi értelménincs, alapjában véve mégis érezte, hogy ezt az esetet nem lehet egyszerű eltűnésnek elkönyvelni. Arra azonban nem számított, hogy Montague holttestét ilyen körülmények között fogjuk megtalálni. Markham kezdettől fogva tiltakozott a gyilkosság feltételezése ellen, sőt azt is kétségbevonta, hogy titokzatos gyanúokok forognak fenn.

Vance azonban mindjárt az első pillanatban helyt adott a legsúlyosabb gyanúnak. Magam pedig, dacára hitetlenkedésre hajlamos természetemnek, abban a percben, amikor Montague holttestét megpillantottam, tudatára ébredtem annak, hogy agyamnak titkos sejtjeiben nálam is élt az a tudatalatti feltevés, hogy valami még sincsen egészen rendjén Montague Sanford eltűnése körül. Heath felügyelő

természetesen a legelső volt, aki azt az álláspontot foglalta el, hogy ennek az esetnek sötét háttére van.

Leland ijesztő arckifejezéssel tekintett le a verembe, de meglepetést nem lehetett észrevenni rajta. Azt a benyomást keltette bennünk, hogy szinte várta utunknak ezt az eredményét. Miután megállapította, hogy csakugyan Montague holtteste fekszik lent, lecsúszott a verem széléről és némán meredt maga elé. Szeme zavaros volt és szinte megkövülten nyúlt zsebébe pipájáért.

— A sárkánymonda mégis valósággá vált . . . — jegyezte meg, mintha hangosan gondolkodott volna.

— Én is így vélem, — mormolta Vance — *nagyon is valósággá.*

Visszamentünk az útra, ahol kocsink állt.

Markham szivarra gyujtott.

— Megdöbbentő! — fújta ki a szót a füsttel együtt. — Hogyan kerülhetett a holttest ide?

— Bárhogyan is történt, — felelte Heath győzelmes elégtétellel — megtaláltuk azt, amit kerestünk és folytathatjuk munkánkat . . . Ha ön is úgy gondolja, Vance úr, akkor előbb vigyen fel a kapuhoz és onnan idevezényelem Snitkint, hogy itt vigyázzon.

Vance beleegyezőleg intett és elfoglalta helyét a kocsiban a kormánykerék mögött. Láttam rajta, hogy agya megfeszülten dolgozik.

Pár pillanat alatt elértük a kaput és onnan visszavittük Snitkint, akinek Heath megparancsolta, hogy senkit se engedjen a verem közelébe. Azután visszarobogtunk a Stamm-kastélyhoz. Amikor kiszálltunk az autóból, Vance azt tanácsolta, hogy egyelőre senkinek se tegyünk említést Montague holttestének megtalálásáról, mert előbb még egy-két dolgot el akar intézni.

Beléptünk a házba és Heath azonnal a telefon után nyúlt.

— Értesítem doktor Doremust . . . — de hirtelen abbahagyta a tárcsázást és mosolyogva fordult Markhamhez :

— Inkább ön telefonáljon a doktorért, ügyész úr — kérte. — Azt hiszem, doktor Doremus még haragszik rám. *Önnek* azonban feltétlenül el fogja hinni, hogy megtaláltuk a holttestet.

— Csak telefonáljon maga — válaszolta Markham csüggedt hangon.

Nagyon rosszkedvűnek látszott, de a felügyelő zavart tétovázása végül mégis megenyhítette és elnevette magát . . .

— No jó, majd én felhívom — mondta és a telefonhoz lépett.

— Azonnal kijön — tájékoztatott bennünket, amikor letette a kagylót.

Stamm bizonyára meghallotta, hogy visszaérkeztünk, mert lejött az emeletről doktor Holliday társaságában.

— Láttam, amikor röviddel előbb elrobogtak az East Road felé — mondta, amikor hozzánk ért. — Felfedeztek valami újat?

Vance feszülten figyelte a férfit.

— Oh, igen, — felelte — megtaláltuk a *corpus delictit*. Egyelőre azonban titokban szeretnők tartani a ház többi tagja előtt.

— Azt . . . azt akarja mondani, hogy megtalálták Montague tetemét? — akadozott Stamm hangja. (Bár a hall meglehetősen homályos volt, észrevettem, hogy arca halottsápadt lett.) — Az isten szerelméért, hol találták meg?

— A sziklák között egy veremben — szolgált felvilágosítással Vance, miközben cigarettájának meggyújtásán buzgólkodott. — Mondhatom, nem valami

szép látvány. Szörnyű seb van a fején és három hosszú vágás a mellkasán.

— *Három vágás?* — Stamm hátratántorodott. — *Miféle vágások?* Mondja meg nekem, ember! Mondja meg, amit tud! — kiáltotta rekedten.

— *Ha babonás lennék* — válaszolta Vance békés füstölgés közben — *azt mondanám, hogy ezeket a vágásokat a sárkány karma okozta, mert éppen olyanok, mint azok a nyomok, amelyeket a tó fenekén fedeztünk fel.* (Vance hangja tréfás volt, hogy miért, nem tudtam megérteni.)

Stamm néhány pillanatig nem jutott szóhoz. Előre-hátra ingott s Vancere meredt, mint valami tükörre, amelyről nem tudja leszakítani tekintetét. Nagynehezen összeszedte magát és a pirosság ismét visszatért arcába.

— *Miféle ostobaság ez megint?* — kiáltotta elfojtott dühvel. — *Maga mindenáron izgatni akar engem!*

Amikor látta, hogy Vance nem felel, segélykérőn fordította felénk tekintetét, majd, amidőn megpillantotta Lelandot, teljes erővel kirobbant haragja:

— *Te találtad ki ezt a marhaságot?* — *Az igazat akarom tudni!*

— *Minden igaz, amit Vance úr mondott neked, Rudolf* — felelte Leland békítően. — *Természetesen, nem a sárkány idézte elő a vágásokat a szerencsétlen Montague testén, de az tény, hogy vágások vannak rajta.*

Stammet némiképpen lecsillapította Leland hűvös hangja. Most halkán felnevetett, mintha ezzel akarná elűzni magától azt a rémületet, amely Vance szavai nyomán úrrá lett rajta.

— *Azt hiszem, egy kis ital jót fog tenni* — mondta, sarkonfordult és gyors léptekkel bement a könyvtárszobába.

Vance szótlánul nézett utána, majd doktor Holli-dayhez fordult :

— Meglátogathatnánk Stammnét néhány percre? — kérdezte.

Az orvos tétovázott, de végül beleegyezőn intett.

— Igen, azt hiszem, lehet. Délelőtti látogatásuknak jótékony hatása volt. Mégis azt tanácsolnám, ne maradjanak nála túlsokáig.

Felmentünk az emeletre, míg Leland és az orvos követte Stammet a könyvtárszobába.

Az öregasszony ugyanabban a karosszékekben ült, amelyben már korábban is fogadott bennünket. Bár összeresztent újabb váratlan megjelenésünkre, a legcsekélyebb mértékben sem árulta el, hogy meglepődött volna. Magasra húzott szemöldökkel nézett reánk. Fölényes méltóság áradt lényéből.

— Meg szeretnénk kérdezni öntől, — kezdte Vance — hallott-e tegnap este röviddel tíz óra után automobilberregést az East Road felől?

Stammné tagadóan rázta fejét.

— Nem, semmit sem hallottam. Még azt sem hallottam, hogy fiam vendégei lementek a tóhoz. Vacsora után itt szunyókáltam székemben.

Vance az ablakhoz lépett és kinézett.

— Egészen tisztán lehet innen látni az East Roadot is — állapította meg.

Az asszony hallgatott, de nekem úgy tűnt fel, mintha halvány mosoly suhant volna át arcán.

Vance visszafordult az ablaktól és eléje állt.

— Asszonyom, — mondta hangsúlyozottan — azt hisszük, felfedeztük azt a helyet, ahová a sárkány elrejtette áldozatát.

— Ha csakugyan megtalálták, uram, — válaszolta Stammné olyan nyugodtan, ami meglepett engem — akkor bizonyára többet is tudnak azóta, amióta legutóbb nálam jártak.

— Ez igaz — intett Vance, majd ezt kérdezte :
 — Ugyebár, a »jégverem« az a hely, amelyről beszélt?... Az a sárkány rejtekhelye?

Az öregasszony sejtelmes ravaszsággal mosolygott.

— Ha valóban megtalálták a rejtekhelyet, amint állítja, akkor miért kérdezi tőlem?

— Mert ezeket a vermeket csak mostanában fedezték fel, — válaszolta Vance csendesen — még pedig, ahogyan értesültem róla, csak véletlenül.

— Én azonban már gyermekkoromban tudtam létezésükről — jelentette ki az asszony, azután különös szemrehányó pillantást vetett Vancere. — Megtalálták a fiatalember holttestét? — kérdezte élénken.

Vance igent intett :

— Megtaláltuk !

— És nincsenek rajta a sárkány karmainak nyomai? — ismét zavaros fény villogott szemében.

— Vannak nyomok a testen — mondta Vance.

Az öregasszony lélekzése meggyorsult, de elnyomta izgalmát. Kemény, vad vonás merevedett arcára.

— Ugy, ahogyan mondtam — kiáltotta éles hangon. — Montague ellensége volt családunknak, azért a sárkány megölte, elvitte és elrejtette !

— Csakhogy nem valami jól rejtette el, — vágott közbe Vance — mert mi mégis megtaláltuk.

— Ha megtalálták, — viszonzta az asszony — ez csakis azért történt, mert a sárkány így akarta.

— Szabad kérdezni, asszonyom, hogy a sárkányt magát miért nem találtuk meg a tóban, amikor a vizet lecsapoltuk?

— Mert ma hajnalhasadáskor elrepült — hangzott a válasz. — Láttam, amikor felemelkedett a levegőbe és szinte eltakarta a keletről előbukkanó első halvány fénysugarat... Mindig elhagyja a tó

vizét, amikor megöli a Stammek valamelyik ellenségét, mert tudja, hogy utána lecsapolják a vizet.

— És most megint a tóban van a sárkány?

Stammné tagadólag rázta fejét.

— Csak napnyugtakor jön haza, amikor már sötét árnyak borulnak a földre.

— Tehát ön szerint ma este vissza fog jönni?

Az asszony felvetette fejét és fanatikus láng borította el arcát.

— Ma este vissza fog jönni, — mondta üresen kongó hangon — mert munkáját még nem fejezte be.

Amikor ezeket a szavakat mondotta, úgy tünt fel előttem, mint valami ősrégi vallás papnője, aki sötét, fenyegető jóslatot mondott. Megborzongtam. Vancere azonban semmi hatást nem tettek ezek a szavak, hanem néhány másodpercig némán tanulmányozta a különös teremtetést.

— És mikor fogja befejezni művét? — kérdezte.

— Kellő időben, — hangzott a válasz, hideg, erőltetett és kegyetlen mosollyal — lehet hogy még ma éjszaka.

— Csakugyan?! — Vance le nem vette szemét az asszonyról. — Egyébként — kérdezte most váratlan fordulattal — milyen kapcsolatban áll a sárkány a családi sírbolttal?

— A sárkány egyaránt őrzi a család élő és holt tagjait.

— A fia említette nekem, hogy önnél van a sírbolt kulcsa, de senkisem tudja, hol tartja.

Stammné felnevetett.

— Mert elrejtettem, — mondta — nehogy valaki meggyalázza az ott elföldelt holttesteket.

— Azt is tudom, — folytatta Vance — hogy ön is ott akarja magát eltemettetni, ha meghal.

Hogyan tudják majd végrehajtani ezt a kívánságát, ha a kulcsot elrejtette?

— Oh, arról már gondoskodtam. Ha meghalok, a kulcs előkerül, *de csakis akkor*.

Vance nem kérdezett többet, hanem elbúcsúzott a különös asszonytól. Nem tudtam elképzelni, mi célja volt ennek az újabb látogatásnak, amely semmi eredményre nem vezetett, csak ismét lesújtott és megzavart. Megkönnyebbülten sóhajtottam fel, amikor visszatértünk a szalónba. Valószínűleg ezt érezhette Markham is, mert amikor magunkra maradtunk, ez volt az első kérdése:

— Mi értelme volt annak, hogy megint felzaklatta azt a szegény tébolyodott asszonyt? Locsogásai a sárkányról bizonynal nem szolgálnak segítségünkre.

— Én nem vagyok benne olyan biztos, drága öregem — vetette magát Vance székébe, kinyújtotta lábát és a mennyezetet vizsgálgatta. — Attól tartok, hogy az ő kezében van a rejtély kulcsa. Ravasz asszony, bármilyen örült elképzeléseivel vannak is a tóban tanyázó sárkányról. Sokkal többet tud, mint amennyit hajlandó elárulni. Egyáltalában nem volt meglepődve, amikor közöltem vele, hol találtuk meg Montague holttestét. Az az érzésem, hogy bár fantasztikus elképzelései a sárkányról valóban zavarodott agyában születnek, de valami komoly alapja mégis csak lehet ezeknek a látomásoknak.

Markham elgondolkozva bólintott.

— Értem, mire gondol. Magam is ezt éreztem, mialatt végighallgattam fantasztikus előadását. Az bizonyos, hogy megingathatatlanul hisz a sárkány létezésében.

— Ez tény, valamint az is, hogy szilárd meggyőződése szerint a sárkány a tóban lakik, azért, hogy védelmezze a Stammeket minden ellenségük-

től. Csakhogy a sárkány létezéséről vallott hitébe új elem keveredett... Valami egészen emberi...

Vance nem fejezte be gondolatát, hanem még mélyebbre fészkelte magát székébe és néhány percig némán eregette a füstöt a mennyezet felé.

Markham kényelmetlenül feszengett.

— Miért hozta előtte szóba a sírbolt kulcsát? — kérdezte s homlokát ráncolta.

— Halvány sejtelmem sincs róla — vallotta be Vance őszintén. — Talán azért, mert ez a sírbolt a tó partjának azon a részén fekszik, amerre azok a különös nyomok vezetnek.

Felállt és cigarettája hamuját nézegette egy-ideig.

— Az a családi mauzoleum izgat engem. A legkritikusabb helyen fekszik. Ez az ugrópont, ha szabad magamat így kifejezném.

— Miféle ugrópont? — idegeskedett Markham. — Hiszen a tónak azon a részén nem jött ki senki, a holttestet pedig messze onnan találtuk meg a sziklaveremben összezúzva.

Vance felsóhajtott.

— Nem tudom megcáfolni az ön logikus gondolkodását, Markham, mert az olyan szilárd és reális, amelybe sehogyan se illeszkedik bele a kriptá... Hacsak, — tette hozzá töprengve — hacsak nem szándékosan építették a partnak arra a helyére. Ez a dolog végtelenül érdekel engem. Amint láttuk, a kriptá egyenes vonalban fekszik a kastély és az East Road kapuja között. Ezenfelül itt húzódik az az alacsony partrész is, amely egyedül alkalmas arra, hogy ott valaki kijuthasson a tóból.

— Képtelenségeket beszél — füstölgött Markham. — Legközelebb már belekeveri ebbe az ügybe a relativitást, meg a fénysugarak törését.

— Kedves Markham... Drága, öreg Markhamem! — Vance eldobta cigarettáját és felállt. — Én már régen túlemelkedtem ezen a földi világon, én már a mitológia világában csetlek-botlok, ott, ahol nem érvényesek a fizika szabályai és ahol a földöntúli szörnyetegek tartják kezükben a hatalmat.

Markham nem vette komolyan Vance elmerengő szavait, hanem ezt kérdezte tőle:

— Folytatni akarja a nyomozást most, vagy megvárja, amíg a hatósági orvosszakértő befejezi vizsgálatát Montague holttestén?

— Többirányú munkám akad még itt — felelte Vance. — Egy-két kérdést szeretnék még intézni Lelandhoz. Alig várom, hogy megismerkedjem az ifjú Tatummal és legfőképpen türelmetlenül vágyom arra, hogy megtekintsem Stamm tropikus halgyűjteményét. Ostobaságnak tartja, ugye?

Markham elfintorította arcát és idegesen kezdett dobolni széke karfáján.

— Melyiket választja elsőnek? — kérdezte lemondó beletörődéssel.

— Először Lelandot választom. Ez az ember mindenről tud és sok hasznos útbaigazítással szolgált már eddig is.

Heath máris felpattant és kisietett, hogy behívja Lelandot, aki pár perc múlva meg is jelent tétova tekintettel.

— Greeff és Tatum éppen most kaptak hajba, — közölte velünk — mert egyik a másikat gyanúsítja, hogy részes Montague eltűnésében. Tatum a leghatározottabban azzal vádolta meg Greefft, hogy csak színlegesen vett részt a mentésben. Nem tudom, mire célzott, de tény, hogy erre a megjegyzésre Greeff elöntötte a düh és ha doktor Holliday-jel együtt közbe nem vetjük magunkat, tettlegességre került volna a sor.

— Lám, lám... — mormolta Vance, majd ezt kérdezte: — Hát Stamm és Greeff közt már el-símulnak az ellentétek?

Leland tagadólag rázta fejét.

— Attól tartok, hogy még nem. Sőt napról-napra feszültebb a viszony köztük. Stamm már régen magában hordozhatta mindazt, amit tegnap éjjel Greeff szemébe vágott. Úgy látszik az alkohol hatása alatt felszabadultak gátlásai és így robbant ki belőle igaz érzése. Különben sem értem kettőjük viszonyát. Néha az az érzésem, hogy Greeff függ Stammtól, néha pedig úgy látom, Stammnek van oka arra, hogy féljen Greefftől. Mindenesetre gondolkodóba ejti az embert az a különös kapcsolat, amely kettőjük között fennáll.

Vance az ablakhoz ment és kitekintett az izzó délutáni napfénybe.

— Meg tudná mondani, — kérdezte anélkül, hogy megfordult volna — hogy az öreg Stammné milyen érzelmeket táplál Greeff iránt?

Leland egyideig hallgatott és elgondolkozva nézte Vance hátát.

— Ki nem állhatja Greefft — válaszolta végül. — Alig egy hónappal ezelőtt hallottam, amikor figyelmeztette fiát, hogy óvakodjék ettől az embertől.

— Ugy tekinti Greefft, mint a család ellenségét?

— Bizonyára, bár igazán nem tudom, mire alapítja ezt a súlyos ellenszenvét. Az öregasszony különben is előítélettel viseltetik az emberek iránt.

Vance lassan elfordult az ablaktól és visszament a kandallóhoz.

— Ha már Greeffről beszélünk, — szólt — ő mennyi ideig kereste a vízben Montagnet?

Lelandot láthatóan meglepte ez a kérdés.

— Nem tudnám megmondani pontosan. Elsőnek én ugrottam a vízbe, utánam Greeff és harmadik-

nak Tatum... Greeff talán tíz percig lehetett a vízben, de talán tovább is.

— Ez idő alatt állandóan a többiek szeme előtt volt?

Leland csodálkozása egyre fokozódott.

— Nem, nem volt — válaszolta nagyon komoly hangon. — Amint értesültem, egyenesen a túlsó part felé úszott, ahol sekélyebb a víz. Hallottam, hogy a sötétből szólít engem. Tatum éppen ezt a körülményt hozta szóba az imént, mert kétségtelenül erre alapította azt a vádját, hogy Greeffnek része van Monty eltűnésében.

Leland kis szünetet tartott, azután lassan megázta a fejét, mintha elzavarna egy kellemetlen gondolatot, amely akarata ellenére tolakodott agyába.

— Azt hiszem, Tatumnak még sincsen igaza — folytatta. — Greeff, amint említettem, nem jó úszó és elképzelésem szerint nagyobb biztonságban érezte magát a tóban ott, ahol lába alatt érezhette a talajt. Ezért érthető, hogy egyenesen odaúszott, ahol sekélyebb a víz.

— Greeff ugyebár szólította önt a vízben?

— Igen, hogy nem talál semmit.

— Ez után mennyivel jött vissza a tó innenső oldalára?

— Igazán nem emlékszem rá — habozott Leland. — Nagyon izgatott voltam és így az akkori események sorrendje is összekavarodott bennem. Csak azt tudom, hogy amikor feladtam a kutatást és kimásztam a partot övező falra, Greeff nyomban követett. Tatum akkor már kint volt a vízből. Meglehetősen sokat ivott és alaposan kimerültnek láttam.

— Tatum nem úszott át a tavon?

— Oh nem! Mi ketten állandó érintkezést tartottunk fenn a vízben. Ezt nem azért mondom, mintha annyira rokonszenveznék vele, hogy menteni akar-

nám, de ez az igazság, amelyet kötelességem leszögezni. Igazán nagy bátorságról és önfeláldozásról tett akkor tanuságot.

— Később szeretnék beszélni Tatummal. Tudja, hogy még nem is láttam őt? Az a jellemrajz, amelyet öntől kaptam róla, meglehetősen ellenszenvet ébresztett bennem iránta és eddig azt gondoltam, hogy vele egyáltalában nem is foglalkozom. Most azonban új fonalat kúszált bele a gombolyagba... Veszekszik Greeffel? Elragadó! Greeff nem valami kedvelt személyiség ebben a házban. Senki sem szereti őt... Kár... kár...

Vance ismét leült és új cigarettára gyujtott. Leland feszülten követte mozdulatait, de egy szót sem szólt. Vance kis idő múltán feltekintett és váratlanul ezt kérdezte:

— Mit tud a kriptá kulcsáról?

Arra számítottam, hogy Leland meg fog lepődni erre a kérdésre, de közönyös magatartásában semmiféle változást nem észleltem.

— Semmit sem tudok róla, — felelte — kivéve, amiről Stammtól értesültem, hogy sok évvel ezelőtt elveszett, de Stamm anyja azt állítja, hogy a kulcsot ő rejtette el. Utoljára akkor láttam, amikor még egészen fiatal ember voltam.

— Ah! Szóval ön is látta? Felismerné, ha ismét előkerülne?

— Feltétlenül, mert az a kulcs nagyon jellegzetes formájú — válaszolta Leland. — Különös japán jelek vannak belevésve ebbe a szokatlanul hosszú kulcsba. A régi időkben mindig egy szögön lógott Stamm Joshua dolgozószobájában az íróasztal felett. Nem hiszem, hogy az öregasszony tudná, hol van. Különben is, szükség van rá?

— Azt hiszem, nincs — mormolta Vance. — Igazán hálás vagyok, hogy mindig rendelkezésemre

áll felvilágosításaival. Az orvosszakértő, amint tudja, már útban van, de addig is szeretnék néhány szót váltani Tatummal. Megkérhetem arra, hogy beküldje hozzánk?

— Boldog vagyok, ha bármiben segítségükre lehetek. — Leland meghajolt és elhagyta a szobát.

XII. FEJEZET.

Izgalmas vallatás.

(Vasárnap, augusztus 12-én, délután 3 órakor.)

Kirvin Tatum harmincegynéhány esztendőös férfi volt, karcsú és izmos termetű. Arca beesett, szinte csontvázszerű. Megállt a szalón ajtajában és fénytelen szemekkel nézett reánk. Szőke haja erősen fénylett a sok pomádétól és gondosan lekefélve símult homlokától a tarkójáig. Vékony, vértelen ajka között cigaretta füstölgött. Világosszínű sportruhát viselt és vastag aranylánc csörgött bal csuklóján.

Vance hidegen nézett farkasszemet a fiatal emberrel, azután az egyik székre mutatott.

— Fáradjon be és üljön le, Tatum — mondta bátorító hangon.

A férfi vontatott léptekkel jött előre, azután tettetett fölényeskedéssel vetette bele magát az egyik székbe.

— Nos, mit kívánnak tőlem? — kérdezte miatt szeme körbejártatta rajtunk.

— Amint értesültem, ön szépen zongorázik — kezdte Vance.

Tatum nyugtalanul izgett-mozgott, majd lapangó haraggal nézett fel:

— Talán játszam önöknek valamit?

— Nem, most nem... köszönjük... Ellenben azt is hallottam, hogy önt nem túlságosan hozta ki sodrából vetélytársának, Montaguénak, az elűnése.

— Miért hozott volna ki a sodromból? — Tatum bosszúsan pillantott kihamvadt cigarettájára, mire Vance a maga égő cigarettáját tolta eléje.

Ezalatt a hosszúnak tetsző szünet alatt megfigyeltem, hogy Tatum igyekszik visszanyerni lelki egyensúlyát.

— Igaz, hogy nem hullattam krokodiluskönyveket — folytatta azután. — De higye el, romlott fickó volt ez a Montague és mindnyájunknak csak javára válik, hogy nincs többé utunkban.

— Gondolja, hogy vissza fog térni?

Tatum torkából kellemetlen hang tört elő, amit bizonyára nevetésnek szánt.

— Nem... ezt nem hiszem, mert *nem tud*. De ne gondolják, hogy saját maga idézte elő pusztulását. Annyi esze nem volt, de bátorsága sem... *Valaki közrejátszott benne!*

— Mit gondol, ki lehetett?

— Honnan tudnám?

— Azt hiszi, Greeff volt?

Tatum szeme félig becsukódott és hideg, kemény fény suhant át az arcán.

— Lehet, — sziszegte fogai között — hiszen rengeteg oka volt rá.

— És önnek nem volt épp ilyen rengeteg oka? — kérdezte Vance csendesén.

— De még mennyire! — kegyetlen mosolyra torzult az ajka, de ez csak egy pillanatig tartott. — Én azonban tisztán állok. Semmivel sem lehet engem gyanúsítani. — Előredült és farkasszemet nézett Vance-szel. — Alig húztam magamra a fürdőtrikómat, Monty máris beugrott a vízbe. Én is utána

vetettem magamat, amikor láttuk, hogy nem jön elő. Különböznél állandóan együtt voltam a társasággal, kérdezze csak meg tőlük.

— Semmi kétség, Tatum — felelte Vance. — De ha ön olyan makulátlanul felette áll minden gyanúnak, honnan meríti azt, hogy Greeff keze közrejátszott Montague eltűnésében? Hiszen ő is részt vett a mentésben?

— Gondolja? — fintorította el orrát Tatum. — Ördögöt vett részt!

— Azt hiszem, ön állapította meg, hogy Greeff átúszott a tó sekélyebb részébe.

— Oh, hát erről is tud? — nézett fel Tatum sunyi arccal. — Talán azt is tudja, hogy mit csinált az alatt a tizenöt perc alatt, amikor senki sem látta?

Vance tagadólag rázta fejét:

— Halvány sejtelmem sincs róla... Talán önnek van?

— Valamit biztosan csinált odaát — felelte a fiatalember ravasz pislogással.

— Talán kicipelte Montague holttestét a tóból?

— Miért ne?

— Csakhogy a tó partján sehol semmiféle lábnyomot nem találtunk. Ezt megállapítottuk már tegnap este és ma délelőtt is.

Tatum a homlokát ráncolta, azután ezt mondta:

— Mit jelent ez? Semmit! Greeff nagyon agyafurt fickó. Biztosan kitalált valamit, hogy eltüntesse a lábnyomokat.

— Ez kissé merész állítás, nem gondolja? De még ha elfogadnók is az ön feltevését, akkor is mit csinálhatott a testtel olyan rövid idő alatt?

Tatum lerázta a kabátjára hullt hamut és csak azután válaszolt:

— Oh, önök bizonyára megtalálták már a holttestet valahol a tó túlsó partján.

Vance néhány percig némán tanulmányozta a fiatalembert.

— Ön szerint tehát kizárólag Greeff gyanúsítható? — kérdezte végül.

— Nem kizárólag — válaszolta Tatum és ajka mosolyra biggyedt. — Sok feltevés merülhet itt fel. Ezeket mind egybe kell vetni a körülményekkel. Ha Leland nem velem együtt keresgélt volna a vízben az egész idő alatt, egy lyukas garasba sem mennék fogadni az ártatlansága mellett. De magának Stammnek is alapos okai voltak, hogy megszabaduljon Montytól. Őt azonban szintén ki kell hagyni a játékból, mert alaposan be volt szeszelve tegnap este. De lássuk csak, hogyan állunk az asszonyokkal? McAdamné őnagyságával és Ruby Steel kisasszonnyal? Mind a kettőjüket kellemes emlékek fűzték Monty barátunkhoz és így... Azt azonban nem tudom, hogy ők miképpen számolhattak le vele...

— Amint látom, Tatum, — szólt közbe Vance — maga csupán feltevésekkel dolgozik. És mi a véleménye az öreg Stammnéről?

Tatum lélegzete elakadt és arca halottsápadt lett. Vékony ujjaival görcsösen megmarkolta a szék karfáját.

— Az az asszony maga az ördög! — kiáltotta felhevülten. — Azt mondják róla, hogy *örült*, pedig *sok mindent lát és sok mindent tud*. Én ugyan csak kétszer láttam, de úgy nehezedik erre a házra, mint valami kísértet.

Vance feszülten figyelte az egyre jobban izguló fiatalembert.

— Az önök idegei egy kissé meglazultak — jegyezte meg, majd felállt és szemtől-szembe nézett Tatummal.

— Ismeri Stammnénak azt a babonáját, — kérdezte, miközben cigarettája hamuját hanyagul

beleszórta a kandalló nyílásába — hogy Montaguét a sárkány ölte meg és azután elrejtette a holttestet?

Tatum gúnyosan felkacagott.

— Hogyne! Hallottam már erről a vad históriáról.

— Akkor bizonyára érdekli, hogy megtaláltuk Montague tetemét...

Az ifjú összerezzen.

— Hol? — kiáltotta.

— Az East Road közelében az egyik jégkorszakbeli sziklaveremben... És a holttest mellén mély karmolási nyomokat találtunk, amilyeneket csakis sárkány okozhatott.

Tatum felugrott. A cigaretta kiesett szájából és vékony ujját fenyegetve emelte Vancera:

— Ne akarjon megfélemlíteni *engem!* — hangja rikácsoló volt. — Tudom, mire megy ez ki! Fel akarja zaklatni az idegeimet, hogy így vegyen ki belőlem valamit. Csakhogy én nem beszélek, érti? Én nem beszélek...

— Ugyan, ugyan, Tatum, — csillapította Vance — üljön le és nyugodjék meg. Nekem csak az a célom, hogy megoldjam Montague meggyilkolásának a titkát. Csak úgy ötletszerűen jutott eszembe, hogy hátha maga segítségemre lehet ebben.

Tatumot megnyugtatta Vance barátságos viselkedése. Ujra leült és rágyujtott.

— Vett észre valami különöset — kérdezte tőle ekkor Vance — tegnap este Montaguén, mielőtt lementek a tóhoz?

— Csak azt, hogy rengeteget ivott — felelte Tatum ismét nyugodtan. — El kell ismernem, hogy Monty nagyszerűen bírta az alkoholt. Többet ivott, mint valamennyiünk, kivéve természetesen Stammet.

— Ismeri ezt a nevet: Ellen Bruett?

Tatum összehúzta a szemét.

— Bruett... A név ismerősnek hangzik... Oh, tudom már, hol hallottam. Stamm említette, amikor meghívott, hogy egy Ellen Bruett nevű hölgy is vendége lesz. Azt hiszem nekem szánták partnerül. Hála az istennek, hogy nem jött el... — Azután gyanakodva nézett Vancere. — Mi van ezzel a nővel?

— Csak annyi, hogy ismerőse volt Montaguenak, amint Stamm mesélte nekünk. — felelte Vance, majd gyorsan ezt kérdezte: — Amikor a vízben kereste Montagnet, hallott motorberregést az East Road felől?

Tatum a fejét rázta.

— Lehet hogy hallottam, de nem emlékszem rá...

Vance elejtette ezt a témát és új kérdéssel fordult hozzá:

— Montague vízbeugrása után azonnal érezte, hogy valami baj történhetett?

— Igen! — Tatum összeszorította az ajkát. — El kell ugyanis mondanom, hogy tegnap már egész nap vártam azt, hogy valami történni fog. Délután már faképnél is akartam hagyni a társaságot, mert... mert nem szeretem az izgalmakat.

— Meg tudná mondani, mi ébresztette fel önben ezt a nyomasztó érzést?

A fiatalember egy pillanatig gondolkodott, miközben szeme sűrűn pislogott.

— Nem... nem tudnám megmondani... — dünnyögte végül — valami azért volt... várjunk csak... igen, az az örült asszony ott fent az emeleten.

— Ah!

— Stammnek az a szokása, hogy talán anyja iránti tiszteletből, vagy tudom is én miért, vendégeit néhány percre fel szokta vinni hozzá. Amikor pénteken délután kérkeztem ide, Teeny McAdam,

Greeff és Monty éppen fent voltak az emeleten nála. Én is felmentem. Nagyon jó hangulatban találtam az öregasszonyt, aki mindnyájunkat kedvesen fogadott, de furcsa fény bujkált a szemében, amint sorra jártatta tekintetét rajtunk. Mintha valamelyikünket ki akart volna szemelni valamire... Érti, mire gondolok? Az volt az érzésem, hogy kiválasztja közülünk azt, aki a legkevésbé tetszik neki. Tekintete legtovább Montyra szegeződött. Szinte örültem, hogy nem rám nézett ilyen áthatóan. Amikor elbúcsúzott tőlünk, ezt mondta: Jó időt kívánok... Ugy tűnt fel előttem, mint a kobra, amely lecsapni készül áldozatára. Három pohár whiskyt kellett felhajtanom, amíg rendbehoztam idegeimet.

— A többiek is ezt érezték?

— Nem szóltak róla, de azt tudom, hogy ők sem érezték jól magukat. Ehhez járul még az is, hogy a társaság tagjai amúgy is titkolt ellenszenvet tápláltak egymás iránt.

Vance felállt.

— Most távozhat, Tatum, de figyelmeztetjük, senkinek se szóljon arról, hogy megtaláltuk Montague holttestét. Addig ne hagyja el a házat, amíg erre engedélyt nem kap az ügyész úrtól.

Tatum még akart valamit mondani, de végül is megvonta a vállát és kiment.

Amikor becsukódott mögötte az ajtó, Vance néhány másodpercig eltűnődve nézett utána, majd lassan Markhamhez fordult:

— Ravasz, lelkiismeretlen fickó... Nem kellems ember... cseppet sem kellemes... Álnok és kegyetlen, mint a csörgőkígyó. Ezenfelül tud, vagy legalább is alaposan gyanít valamit, ami összefügg Montague halálával. Emlékezzék csak vissza, mielőtt még említést tettem volna arról, hogy megtaláltuk

Montaguét, ő máris biztos volt abban, hogy fel fogjuk fedezni valahol a tó túlsó oldalán. Ez nem egyszerű megsejtés volt részéről, mert sokkal határozottabban beszélt. Figyelte, milyen alaposan felhívta figyelmünket arra, hogy Greeff mily hosszú időt töltött a sekély vízben? Természetesen kikacagta a sárkányhistóriát és ezt okosan tette... Stammnéről tett megjegyzései szintén nagyon érdekesek. Azt mondja, hogy az öregasszony tud és lát mindent. Mit törődik Tatum ezzel? Hacsak természetesen nincsen valami rejtegetni valója... Azt is mondta, hogy nem hallotta az autó zaját, holott a többiek hallották.

— Igen, igen — Markham bizonytalan mozdulatot tett kezével, mintha így akart volna véget vetni Vance töprengéseinek. — Itt minden ellentmond egymásnak. Engem azonban most csak egy érdekel: módjában állt-e Greeffnek, hogy észrevétlenül elkövessen valamit a tó sekély vizében?

— A kérdésben benne a felelet, — válaszolta Vance — hiszen ha ezt tudnánk, megmagyarázná a problémát, hogy Montague hogyan került a tóból a sziklaverembe... Egyébként pompás lenne, ha addig is, amíg doktor Doremus megérkezik, újabb rövid eszmecserét váltanánk Greeffel. Kérem, hívja csak be, felügyelő úr.

Greeff néhány perc múlva belépett a szalónba. Lépteit tétovázóak voltak s ebből arra következtettem, hogy ismét tekintélyes mennyiségű italt fogyasztott tegnap éjszaka óta. Erőszakos modorából sokat engedett és keze gyengén reszketett, amikor hosszú cigarettaszipkáját kivette foga közül.

Vance székkal kínálta, majd így fordult hozzá:

— Leland és Tatum elmondották nekünk, hogy amikor tegnap este a vízbe ugrottak, ön azonnal átúszott a sziklák alatti sekély vízbe.

— Nem azonnal! — tiltakozott méltatlankodva Greeff. — Előbb én is a mély vízben kerestem Montagnet. De mint már említettem önöknek, nem vagyok jó úszó, ezért a sekélyebb vízben próbáltam keresni. Talán kifogásolja ezt?

— Dehogy, ne-em, — biztosította Vance — csupán pontosan lerögzítjük, hogy a társaság tagjai hol tartózkodtak azokban a percekben.

Greeff sóhajtott és sötét árnyék telepedett arcára.

— Van még egyéb kérdésük? — pattogta.

— Még csak egy-két homályos részletet szeretnék tisztázni — felelte Vance. — Amikor ön odaát uszkált a sekély vízben, hallott motorbúgást az East Road felől?

Greeff arcát elhagyta a vér és inogva emelkedett fel.

— Igen! Szavamra! Hallottam!... Már akkor is furcsálottam, hogy milyen kocsi lehet az. De azután egészen megfélekeztem róla.

— Körülbelül tíz perccel Montague elmerülése után hallotta?

— Igen.

— Leland úr és Stamm kisasszony is hallották, — jegyezte meg Vance — ők azonban kissé bizonytalanul állítják.

— Én határozottan hallottam! — kiáltotta Greeff. — Még csodáltam is, hogy kinek a kocsija lehet...

— Azt magam is szeretném tudni — sóhajtotta Vance. — Meg tudná mondani, melyik irányba haladt a kocsi?

— Spuyten Duywill felé, — felelte Greeff habozás nélkül — valahol a tótól keletre indult el. Amikor átúsztam a sekély vízbe, még minden csendes volt... Átkozottul nagy csend uralkodott, amit nem szere-

tek. Odakiáltottam Lelandnak, majd tovább kutattam, és ahogy leálltam a tó fenekére, tisztán hallottam azt a zajt, amely autó elindulását jelzi.

— El kell árulnom önnek, hogy Montague ruhájában találtunk egy levelet, amelyben egy hölgy arról értesítette, hogy este tíz órakor várja őt a keleti kapunál.

— Úgy? — Greeff felnevetett. — Szóval innen fúj a szél?

— Nem egészen. Valami ugyanis megakadályozta ezt a találkát, mert ... mert holttestét egy sziklaveremben találtuk meg, odaát az indián barlangoknál.

Greeff eltátotta a száját.

— Megtalálták? Hogyan halt meg?

— Azt még nem tudjuk. Az orvosszakértő azonban már útban van. Csúnya seb látható a fején és karmoktól eredő tépések a mellén.

— Megálljon csak! Három karmolás egymás mellett?

Vance bólintott és élesen figyelte a férfit, aki erre hátratántorodott és valósággal belezuhant székébe.

— Istenem! Istenem! — nyögte. Azután ujját végighúzta homlokán és révetegen nézett Vancere: — Elmondták ezt Stammnek?

— Hogyne, nyomban visszaérkezésünk után, körülbelül egy órával ezelőtt — felelte Vance, majd ezt kérdezte Greeffől:

— Részt vett ön Stamm tropusi útjaiban, vagy halgyűjtő-expedícióiban?

Greeff láthatóan meglepte a beszélgetés témájának ez a váratlan fordulata.

— Nem ... nem ... — hebegte — semmi más részem nem volt ezekben az expedíciókban, mint-

hogy azok javarészét én finanszíroztam. Helyesebben kölcsönöket bocsátottam rendelkezésére, de Stamm mindig visszafizette a pénzt, amikor hazajött útjairól.

— Ön is érdeklődik trópusi halak iránt?

— Én nem gyűjtöm, — Greeff már visszanyerte nyugalmát — de szeretem nézegetni gyönyörű színeiket és...

— Van sárkányhal Stamm gyűjteményében?

Greeff ismét felugrott és arca elsápadt.

— Istenem! Csak nem gondolja...

— Tisztára elméleti kérdés — nyugtatta meg Vance.

— Igen, szavamra! — jelentette ki Greeff — több sárkányszerű hala van, de ezek közül egyik sem élő. Stamm kitömette azokat. Csakhogy ezek alig húsz inch hosszúak... Igaz, hogy így is olyan rondák, mint az ördög. Valami hosszú nevük van...

— *Chauliodus sloanei*?

— Ilyesféle... van ezenkívül korálvörös tengeri cápája meg... De mondja csak, Vance úr, mi köze van ezeknek a halaknak ehhez az esethez.

Vance felsóhajtott.

— Magam sem tudom. Csupán érdekel Stamm trópusi halgyűjteménye.

Véletlenül éppen a pillanatban lépett be Stamm és doktor Holliday a szobába.

— Távozom, uraim — búcsúzott tőlünk az orvos. — Ha netalán szükség lenne rám, Stamm úr tudja, hol találhat.

Meghajtotta magát és pár pillanat múlva halottuk, hogy kocsija elindult.

Stamm ezalatt merőn nézte Greefft.

— Még jobban tüzeled a kazánt? — kérdezte csendes, de maró gúnnyal.

Greeff helyett Vance válaszolt :

— Greeff úr éppen most tartott nekünk előadást az ön szép halairól...

Stam gyanakodva nézett egyikünkről a másikunkra és azután szó nélkül kiment a szobából.

Vance Greefft is elbocsátotta.

Alighogy kilépett az ajtón, Burke detektív, aki a főkapunál állt őrt, jelentette, hogy az orvosszakértő megérkezett.

XIII. FEJEZET.

Három asszony.

(Vasárnap, augusztus 12-én, délután 3 óra 30 perckor.)

Doktor Doremus széles vigyorgással nézett reánk, de amikor szemét Heath felügyelőre szegezte, arca elkomorult.

— Lám, lám, — mondta megértően bólogatva — a hulla mégis visszajött. Nos akkor gyorsan vizsgáljuk meg, mielőtt megint elsétálna.

— Mindjárt odavisszük hozzá — állt fel Vance és kifelé indult. — Legjobb lesz, ha kocsin megyünk.

A ház előtt kocsinkba vettük Burke detektívet is, míg doktor Doremus saját kocsiján követett bennünket.

Csakhamar megpillantottuk a vermek közelében őrködő Snitkint, mire Vance leállította a motort és kiszálltunk.

Vance haladt elől és megmutatta az orvosszakértőnek azt a sziklamélyedést, amelynek alján Montague holtteste feküdt.

— Itt az áldozat, — mondta — még senki sem nyúlt hozzá.

— Létrára lenne szükség — dörmögte Doremus, miután szuszogva felmászott a verem szélére és lenézett a mélybe. Pár percig felülről nézegette a holttestet, azután hozzánk fordult:

— Az biztos, hogy halott. Mivel ölték meg?

— Éppen erre várunk feleletet öntől — mondta Heath.

Doremus lecsúszott a verem széléről.

— Helyes. Akkor emeljék ki és tegyék ide elé a földre.

Jó ideig tartott, amíg Heath, Snitkin és Burke kiemelték a testet a veremből. Doremus letérdelt s miután előbb kinyújtotta a halott férfi kicsavarodott lábát, vizsgálni kezdte a fejsebet, és a mellen látható karmolásszerű vágásokat. Kis idő múlva Doremus feltekintett és szemmel látható zavarban kezdte:

— Különös... ennek az embernek a fejét valami éles szerszámmal verték be, úgyhogy koponyája széthasadt. Lehet, hogy ez volt halálának okozója, másrészt azonban ezek a karmolások a mellen...

— Nem fulladás okozta a halált? — vetette közbe Heath.

— Fulladás? — az orvos megvetően mérte végig a felügyelőt.

— A felügyelő arra gondol, — magyarázta Markham — nem lehetséges-e, hogy ez az ember előbb vízbefult és csak azután roncsolták össze?

— Erről szó sem lehet!

— Mi a véleménye a mell sérüléseiről? — kérdezte Vance.

— Ezek a sérülések nem mélyek, — válaszolta az orvos — de feltétlenül a halál beállta előtt keletkeztek. Ezenkívül azonban több csont el van törve. Így a bal lábszár a térd alatt, a jobb combcsont...

— Ezek bizonyára annak a következményei, hogy a testet ledobták ide a verembe — vélte Vance.

— Az lehet, — felelte Doremus — de láthatók a testen horzsolások is, mintha a szerencsétlent végighúzták volna valami érdes felületen.

— Mit gondol, doktor, mi idézhette elő ezeket a karmolásokat a mellen? — érdeklődött most Heath.

— Honnan tudjam? — pattogott Doremus. — Hányszor mondjam még magának, hogy én orvos vagyok, nem pedig detektív?

— Itt az a babona van elterjedve, — jegyezte meg mosolyogva Vance — hogy ezt az embert a tóban tanyázó sárkány ölte meg.

— Sárkány?! — az orvos csodálkozva kiáltott fel, azután Heathre tekintett és felnevetett. — Ezt biztosan derék felügyelőnk találta ki, mi? Ez is egy módja a gyilkosság kiderítésének. *Keresd a sárkányt!* Jóságos ég, mi minden elő nem fordul manapság!

— És mégis, doktor úr, — vetette közbe Vance komolyan — valami sárkányféle ölte meg ezt az embert, akár hiszi, akár nem.

Doremus vállát vonogatta.

— Én csak szegény orvos vagyok és így nem mondhatok mást, mint hogy a fejét beverték valami éles szerszámmal, azután idehurcolták és ledobták.

— Ön szerint mikor állt be a halál? — kérdezte Heath.

— Több mint tizenkét órája, de kevesebb mint huszonnégyszáz órája — felelte most már komolyan az orvos.

— Ez megfelel, — állapította meg Markham — mert ezt az embert tegnap este tíz órakor ölték meg.

Doremus közben leballagott kocsijához.

— Azt hiszem, most már hazamehetek vacso-

rázni. Istenem, micsoda agyoncsapott nap! — be-
szállt az autóba és a felügyelőhöz fordult. — Ez
alkalommal Spuyten Duywillon át megyek, mert
nem akarok találkozni a maga sárkányával.

Vidáman búcsút intett és elrobogott.

Heath utasította Snitkint és Burket, hogy ma-
radjanak a holttestnél, amíg intézkedik az elszállítá-
sról, mi pedig visszatértünk a Stamm-kastélyba,
ahonnan a felügyelő telefonált a bonctani intézetbe,
hogy hullakocsi jöjjön ki az általa megjelölt helyre.

— Mennél több felfedezés, annál jobban bele-
zavarodunk a rejtelmek világába — jegyezte meg
Markham, amikor ismét letelepedtünk a szalónban.
— Se vége, se hossza a nyomozásnak s mégis min-
untalan zsákuccába kerülünk.

— Én nem mondhatnám ezt, — szólt Vance
vidáman — sőt a dolog egyre jobban tisztázódik.
Doremus sok értékes adattal szolgált... Tudja
Markham, nekem az a gondolatom támadt, hogy
a gyilkos nem számított arra, hogy meg fogjuk
találni a holttestet. Azért rejtette el áldozatát, mert
azt a látszatot akarta kelteni, hogy Montague egy-
szerűen elillant a társaságtól.

Heath megértően bólogatott.

— Szerintem annak a hölgynek, aki a levelet
írta és autóval várta Montaguet, — vélte a felügyelő
— volt egy társa, az végezte el ezt a piszkos munkát
és dobta áldozatát a verembe.

— Ha csakugyan így állna a dolog, — tiltá-
kozott Vance — akkor megtaláltuk volna Montague
lábnyomait.

— Miért is nem találtuk meg? — idegeskedett
ismét Markham — hisz' valahogyan csak kijött a
vízből.

— Igen, igen, valahogyan... — Vance már
percek óta nem vette észre, hogy cigarettája kialudt.

— Hisz épp ez a pokoli benne . . . Montague azért nem hagyott lábnyomokat maga után, mert *erre nem volt képes* ! Nem magától jutott ki a tóból, hanem kicipelték . . .

— Egek ! — Markham felugrott. — Maga se-hogyan sem tud megszabadulni attól a titokzatos sárkány-teóriától.

— Drága barátom, — Vance kissé neheztelő hangon beszélt — én most egyáltalában nem beszéltem a sárkányról. Egyszerűen csak arra céloztam, hogy a boldogtalan Montaguet a tóban ölték meg és onnan cipelték el a sziklaverembe.

— Dehát akkor mi van azzal az autóval, amelyet mindenki hallott az East Roadon? — kérdezte Heath.

— Ez igaz, — bólintott Vance — lehet, hogy ezzel a kocsival szállították el Montaguet a verem-hez, de ördög és pokol ! Hogyan vitték a tótól az autóig? És miért roncsolták össze ilyen borzalmas módon?

Ezek a szavak gondolkozóba ejtették Markhamet és a felügyelőt is. A csendet Vance törte meg :

— Van itt még néhány személy, aki nem értesült arról, hogy Montague holttestét már megtaláltuk. Ruby Steel, Teeny McAdam és Bernice Stamm . . . Azt hiszem, elérkezett az idő, hogy őket is tájékoztassuk. Mindenesetre érdekes lesz, ha megfigyeljük, hogyan fogadják a hírt.

Vance elküldött a három hölgyért és amikor azok megjelentek, röviden közölte velük, milyen körülmények között találtuk meg a szerencsétlen Montaguet. Közönyös hangon beszélt, de közben feszülten figyelte a három nőt. Mély csend állt be, amikor Vance befejezte mondókáját. Elsőnek Ruby Steel szólalt meg.

— Az a körülmény, hogy a tó partján nincs semmi lábnyom, még semmit sem jelent. Olyan em-

ber, mint ez a félvér Leland, akinek titkos erők állnak rendelkezésére, csodát is tud művelni. Különben is ő volt az utolsó, aki a tragédia után visszatért a házba.

Stamm Bernice a következőket mondotta :

— Nem lep meg, hogy szegény Montyt megtalálták, én csupán a mellén talált sérüléseket nem értem . . .

— Más mindent meg tud magyarázni? — kérdezte Vance.

— Nem, nem ! — kiáltotta a leány. — Semmit sem értek ! . . . — könnyek szöktek a szemébe és nem tudta folytatni.

Most megszólalt Tenny McAdam :

— Engem ugyan már egészen beteggé tesz ez a szerencsétlen história, valamit azonban el kell mondanom. Alex Greeff gyűlölte Montyt. Hallottam, amikor pénteken este ezt mondta neki : »Majd én gondoskodom róla, hogy ne vehesd el feleségül Bernicet !« — Monty ránevetett : »Mit akarsz csinálni?« — »Bízd csak azt rám, ha a sárkány addig el nem ragad« — felelte Greeff, mire Monty leszamarazta és aludni tért.

— Mire célzott Greeff, amikor a sárkányt említette?

— Azt nem tudom.

— Ezért sikoltott, amikor Montague nem jött elő a vízből?

— Igen. Amikor Greeff is beugrott a vízbe, ameddig lehetett, szemmél tartottam, de egyenesen átúszott a túlsó oldalra a sziklák alá . . . Hogy mit csinált ott, azt már nem láthattam. Később, amikor kijött a vízből ezt súgta nekem : »Montynak vége, sikerült leráznunk nyakunkról !« Most, hogy megtalálták Monty holttestét, úgy érzem, hogy ezt el kellett mondanom.

— Miért izgatta fel, amikor megtudta, hogy a szikláknál loccsanás hallatszott?

— Nem tudom... Talán arra gondoltam, hogy Montyt lökték le a sziklákról... Vagy hogy a vízben történt vele valami *szörnyű dolog*... Nem tudom, mi lehetett, de megijedtem... Félttem... — Teeny levegő után kapkodott.

— Köszönöm felvilágosításait, — mondta most Vance — sajnálom, ha talán felizgattam önöket. Most térjenek vissza szobáikba, de remélem, szívesen állnak még rendelkezésemre, ha esetleg szükségem lesz további segítségükre.

Miután a három hölgy elhagyta a szobát, Vance ismét hangosan kezdett gondolkozni:

— Szavamra, bámulatos ez az ügy! Ezek az emberek csaknem mindnyájan örültek, hogy Montague halálát lelte, mégis egyik a másikat gyanúsítja. Másrészt azonban a körülmények cáfolják azt a feltevést, hogy Montaguet egyáltalán megölték-e. Ő volt az, aki a fürdést ajánlotta s mindenki szemeláttára ugrott a vízbe... És mégis meggyőződése, hogy itt agyafurt alaposággal kitervelt bűncselekménnyel állunk szemben.

— És hogyan akarja ezt a rejtvényt megfejteni, Vance? — kérdezte Markham.

— E pillanatban még sejtelmem sincs róla...

XIV. FEJEZET.

Váratlan fordulat.

(Vasárnap, augusztus 12-én délután 5 óra 30 perckor.)

Félhatra járt az idő, amikor Markham, Vance és én elhagytuk az ódon Stamm-kastélyt és visszahajtottunk Vance lakására. A ház minden tagja és

vendége azt az utasítást kapta, hogy továbbra is maradjanak a házon belül. Greeff tiltakozott ez ellen és ügyvédjével fenyegetőzött, de végül ő is beleegyezett, hogy még huszonnégy óráig marad, tekintettel azokra a bonyodalmakra, amelyek Montague holttestének megtalálása folytán merültek fel. A többi vendég szó nélkül tudomásul vette Markham rendelkezését.

Heath úgy határozott, hogy továbbra is a kastélyban marad, de közben utasította a gyilkossági csoport néhány tagját, hogy kutassák fel Ellen Bruettet. Több detektív pedig abban az irányban nyomozott, hogy megállapítsák, miféle autó járt szombaton este tíz óra tájban az East Roadon.

Markham teljes mértékben helyeselte Heath intézkedését, Vance azonban nem osztotta ezt a nézetet.

— A rejtély megoldását kizárólag a Stamm-rezidencián kell keresnünk — fejtegette, amikor fáradtan elhelyezkedtünk Vance tetőkertjének kényelmes karosszékeiben. — Különös hely ez az Inwood, — folytatta Vance — furcsa hagyományaival, ősi babonáival, egy halott és eltemetett világ rejtelmes elképzeléseivel. Nem csoda, ha itt meglepő és szokatlan események történnek. Egy-két nap múlva meg fogjuk látni, Markham, hogy aki belekerül abba a környezetbe, annak mennyire megmérgezi gondolkodását az ott uralkodó sötét és rejtelmes légkör.

Markham kis ideig szótlanul tanulmányozta barátját.

— Gyanakszik *valakire*? — kérdezte végül.

Vance felállt és Currieért csöngetett.

— Személyekre még nem gondoltam, inkább csak az eset pszichológiai lehetőségeire, — felelte — és megvallom, sehogyan sem tudok szabadulni attól a gondolattól, hogy a sárkány mégis csak...

— Vance! Az ég szerelmére!

— Oh, én nagyon komolyan vallom ezt. Enélkül semmire sem fogunk jutni... A sárkányok számtalan fajtája létezik...

Currie megjelent, Vance hűsítőt rendelt.

— A sárkány — folytatta Vance, miután megtöltötte a poharakat — mindig félelmetes hatalom volt az emberek elképzeléseiben. A sárkány népmondákban szokott szerepelni, de azért több mint egyszerű mitológiai lény...

Vance kényelmesen elhelyezkedett és tekintete elkalandozott Manhattan sötétedő égboltozatán.

— Hogy a sárkány elképzelése miből ered, azt senkisé nem tudja. Valószínűleg ősi babonákból. A keresztények ördöge sem egyéb, mint a népies sárkánymondák egyik változata. Komoly tudósok foglalkoztak a sárkányproblémával. Moncure Conway azt állapította meg egyik könyvében, hogy a sárkány voltaképpen a prehisztórikus *saurian* szörny emléke. Más kutatók, mint például Sir James Georg Scott vitába szállnak Conway megállapításaival és azt mondják, hogy a sárkány primitív népek képzelődése óriási hüllőkkel kapcsolatban. A sárkány többféle alakban él az emberek elképzeléseiben. Egészen más az indiai Vrtra, mint a görögök hidrája és a szelid burmai sárkány, vagy mint az európai cigányok drakulája. Ezek egyike sem egyezik azzal az óriási szörnyeteggel, amelyet például Thai-to király látott úszni bárkája felé.

Vance felhajtott egy pohárral abból az italból, amelyet Currie felszolgált.

— Minden országnak és minden népnek külön sárkánya van. Az ősi Egyiptomban Seth-nek nevezték. A Halottak Könyvében az Apop fordul elő, mint tűzokádó sárkány. A kínai mitológia tele van jó- és rosszakarátú sárkányokkal. A buddhista mitológiá-

ban rengeteg utalást találunk vízisárkányokra.

— Ezzel azt akarja mondani, hogy... — Markham élesen nézett Vancere, aki nem engedte befejezni a mondatot.

— Nem, nem utalok ezzel Stamm trópusi halgyűjteményére... Csupán a sárkány-mitológiát szeretném megismertetni önnel, ha érdekli. Az indokínai országokban a sárkányt kígyónak képzelik, nem hálnak. Ez a hit valószínűleg Japánból ered, ahol a vízikígyót valamikor istenség gyanánt imádták. Hogy csak a főbb sárkányokat említsem: a Naga Min-t olyan óriásnak képzelik, amely át tud karolni egy egész pagodát. A Bilu emberhússal táplálkozik és nincsen árnyéka. A Linh-Lanh templomról azt mesélik, hogy egy sárkány fejéből épült. Az indiai Rajputnában van egy szent tó, amelyről a nép azt tartja, hogy abban tanyázik a sárkány, amelyik a burmai templomot őrizi. Sziám is tele van sárkánymondákkal. Az itteni sárkányok barlangokban és víz alatt laknak. Ismeri azt az érdekes japán mesét, amely szerint Kobo Daishi a kilencedik század elején...

— Nem ismerem, — vágott közbe Markham — de különben is mi köze mindennek Montague halálához?

Vance nem hagyta magát zavartatni.

— A szemita mitológiában is nagy szerepet játszik a sárkány, de éppígy a görögöknél és a rómaiaknál is. A hesperidák aranyalmáját hidrafejú halhatatlan sárkányok őrizték.

Markham egyre idegesebb lett, mire Vance felkiáltott:

— Drága barátom, magának nincs érzéke a klasszikus mondák iránt! Nekünk most valami sárkányfélével akadt dolgunk, nem hanyagolhatjuk el tehát a különböző sárkánytanok ismeretét, amelyek

javarésze arról regél, hogy a sárkányok mindig tóban vagy folyóban élnek, repülni tudnak és áldozataikat elrejtik.

— Árulja el végre, mire akar kilyukadni? — Markham végleg elveszítette türelmét.

— Csak arra, hogy az Algonkian-indiánok szintén nagy sárkánymitológiával rendelkeznek, — felelte Vance — és ők nevezték el az inwoodi tavat Sárkány Tónak. Az algonkianok szerint az Amakdemokdom nevű víziszörnyeteg legfőbb kedvtelése a halászok elrablása és vízbe csalogatása. Látja, milyen érdekes a monda hasonlatossága Montague halálához. Higyje el, Markham, nem szabad mindig csak a rideg valósággal számolni, hanem néha figyelembe kell venni a sötét babonákat is.

Markham egy szót sem válaszolt, hanem a tető pereméhez lépett és néhány percig szemlélte a várost. Azután így fordult Vancehez:

— Mindezek után miképpen akarja folytatni eljárását?

— Mindenekelőtt azzal, hogy holnap korán reggel megint kimegyek a Stamm-kastélyba.

Markham bosszúsan legyintett.

— Ha ezt még szükségesnek tartja, — mondta — akkor csak menjen egyedül, mert nekem holnap rengeteg egyéb dolgom van hivatalomban.

Vance azonban mégsem ment egyedül. Rejtelmes és megdöbbentő esemény történt ezen az éjszakán Inwoodban. A következő nap reggelén pár perccel kilenc óra után Markham telefonon felhívta Vancet. Heath ugyanis arról értesítette a kerületi ügyészi hivatalt, hogy Greeff titokzatos módon eltűnt.

XV. FEJEZET.

Hangok az éjszakában.

(Hétfőn, augusztus 13-án, 9 óra 30 perckor.)

Tíz óra előtt érkeztünk ki Inwoodba. Markham a telefonértesítés után autóval jött értünk.

Amikor kiderült, hogy Montaguét meggyilkolták, a kerületi ügyész komolyabban kezdett foglalkozni az ügygel, amely kezdetben egyáltalában nem érdekelte, most pedig az a hír, hogy Greeff is eltűnt, valósággal felvillanyozta.

— Az első pillanatban gyanakodtam Greeffre, — magyarázta, mialatt a Stamm-kastély felé robogtunk — hogy része lehet Montague halálában. Persze, most, hogy a nyomozás eredményre vezetett, sietett elillanni.

— Én nem így képzelem, — mondta Vance — ez a fordulat nem látszik olyan egyszerűnek. Miért vonná Greeff még jobban magára a gyanút azzal, hogy megszökik, hiszen semmi adatunk nincsen ellene. Nagyon jól tudja, hogy az egész ország rendőrsége üldözőbe veszi, ha szökni próbál. Ez igazán nagy ostobaság lett volna tőle, már pedig Greeff nem ostoba ember.

— Talán félt... — mondta Markham.

— Ez az ember nem ismeri a félelmet — jelentette ki Vance.

Heath már várt ránk a Stamm-kastély kapujában.

— Szép kis história, — fogadott bennünket — erre a fickóra fentem a fogam legjobban és most megugrott.

— Kár, kár... — sóhajtott Vance — de most halljuk, felügyelő úr, mi történt?

Heath bevezetett bennünket a szalónba és a kandalló előtt helyezkedett el.

— Mindenekelőtt elmondom, — fordult Markhamhez — mit végeztünk tegnap délután óta. Mindenfelé kerestük Ellen Bruett őnagyságát, de nyomát sem találtuk. Azon a napon nem is indult hajó Délamerika felé, tehát félrevezette Stammet, amikor azt mondta, hogy elutazik. Végigjártuk az összes szállodákat, de sikertelenül. Azt is megállapítottuk, hogy egyáltalán nem szerepel az utóbbi két hét folyamán érkezett európai hajók utaslistáján.

— Azt hiszem, felesleges ennyi szaladgálás a hölgy után, — jegyezte meg Vance — mert Ellen Bruettnak úgy sincs szerepe ebben a drámában...

— Micsoda? — kapta fel fejét Markham. — Hát akkor mi van az east-roadi automobillal?

— Könnyen lehetséges, — felelte Vance — hogy a hölgy nem is ült abban a kocsiban...

— Én mindenesetre felkutatom, ha kell a föld alól is — erősködött a felügyelő, aki ezután ismét Markhamhez fordult. — Montagueről sem tudtunk többet megállapítani, mint eddig, tehát, hogy egy sereg nővel tartott fenn ismeretséget, már mint az eféle jóképű színészek szokták. Mindig bőven volt pénze, nagy lábon élt, bár semmiféle keresete nem volt és senkisé sem tudja, mi volt a pénzforrása.

— És mit állapítottak meg az east-roadi gépkocsiról? — kérdezte Markham.

— Semmit. Egy embert sem találtam Inwoodban, aki látta volna. A Payson-körút sarkán posztoló rendőr azt mondja, hogy szombaton este kilenc óra után egy kocs sem jött Inwood felől.

— Különösen ha a kocs nem is hagyta el Inwoodot — vetette közbe Vance.

Markham gyors pillantást vetett rá.

— Mi rejlik e megjegyzése mögött?

Vance vállát vonogatta.

— Csak úgy mondom...

Markam újból a felügyelőhöz fordult.

— Vallatás alá fogtuk a ház cselédségét — hangzott tovább Heath jelentése — kikérdeztük a szakácsot, a szobalányt és ismételten a mézesképű inast, de egyik sem tud semmiről semmit.

— Az inast azért nem lehet egészen kihagyni a játékból — szólt közbe újból Vance.

— Mond valamit, Vance úr, — ismerte el Heath — de egyelőre semmire sem tudtam jutni vele.

— Nem akarom befolyásolni, felügyelő úr, — folytatta Vance — csak felhívom a figyelmét arra, hogy ez a halakat kedvelő Trainor nem egészen mentes bizonyosfokú gyanu alól... Most azonban halljuk Alex Greeff csodálatos eltűnését.

Heath mély lélekzetet vett.

— Valamikor az éjszaka folyamán tűnt el. Tizenegy óráig maradtam itt, amikor mindenki nyugovóra tért. Azután én is hazamentem, de embereim egész éjszaka őrködtek a ház körül. Reggel félkilenckor jöttem ki ismét és ekkor már Greeff sehol sem volt. Érintkezésbe léptem a lakásával, meg az irodájával, de egyik helyen sem látták.

— És ki fedezte fel Greeff eltűnését?

— Az inas.

— Ah! Az inas... Legjobb lesz, ha mindjárt kikérdezzük.

Heath pár perc múlva már hozta is a hamuszürke arcú Trainort. Sötét árkok mélyültek szeme alatt, mintha egész éjjel nem aludt volna.

— Maga fedezte fel elsőnek Greeff úr eltűnését? — kérdezte tőle Vance.

— Igen, uram. (Nem mert Vance szemébe nézni.) Miután Greeff úr nem jelent meg a reggeli-nél, gazdám felküldött érte.

— Mikor volt ez?

— Körülbelül félkilenckor, uram.

— Akkor már mindenki ébren volt?

— Mindenki, uram. Az ebédlőben gyülekeztek. Szokatlanul korán volt még, de ezt annak tulajdonítom, hogy senkisésem aludt jól az éjszaka. Leland úr és Bernice kisasszony már hét óra előtt lejöttek szobájukból. Röviddel utánuk megjelentek a többiek is. Mindenki, kivéve Greeff urat.

— Korán lefeküdtek tegnap este?

— Igen, uram. Utolsónak gazdám tért nyugovóra. Sajnos, megint sokat ivott...

— Szóval reggel félkilenckor Stamm úr felküldte magát Greeffért...

— Kopogtattam az ajtaján, de nem kaptam választ. Ujra kopogtattam s azután többször egymásután. Már aggódni kezdtem, hiszen sok különös dolog történt már itt...

— Csak folytassa, Trainor.

— Lenyomtam a kilincset. Az ajtó nem volt bezárva, mire beléptem a szobába és láttam, hogy Greeff úr nincs ott. Nyomban jelentettem ezt gazdámnak.

— Mit szólt Stamm úr?

— Semmit, csak homlokát ráncolta, azután hirtelen félrelökött és felrohant az emeletre.

Most Heath vette át az elbeszélés fonalát.

— Amikor beléptem a házba, Stamm éppen lefelé jött komor arccal és nyomban közölte velem, hogy Greeff eltűnt. Kikérdeztem embereimet, de senkisésem látta, hogy a házból távozott volna. Ezután telefonáltam önnek, ügyész úr...

— Csodálatos... — mormolta Vance, majd az inához fordult: — Greeff úr mikor vonult vissza tegnap szobájába?

— Pontosan nem tudom megmondani, de egyike volt az utolsóknak.

— És maga mikor tért nyugovóra?

— Kevéssel tizenegy után. Bezártam a kaput, miután ez az úr — mutatott Heathre — eltávozott. Azután én is szobámba mentem.

— Hol van a maga szobája?

— A ház végében a földszinten, közel a konyhához — felelte az inas, akinek hangja egyre különösebben csengett.

— Mondja csak, Trainor, hallott valamit maga az éjszaka, mikor szobájába ment?

— Igen... — az inas lélegzése szaggatottá vált — ajtócsikorgást hallottam.

— Az az ajtó csikorgott, amely a tóhoz vezet?

— Igen, uram... Azután nem hallottam semmit, csak körülbelül egy óra múlva... Mintha valaki nesztelenül felment volna a lépcsőn.

— Mit gondol, ki lehetett?

— Én Stamm úrra gondoltam.

— Ugyan, Trainor, ha csakugyan gazdájára gondolt, akkor nem lenne olyan izgatott.

— De ki más lehetett? — vitázott az inas.

— Na majd meglátjuk, Trainor. Most szóljon Leland úrnak, hogy beszélni szeretnék vele.

Az inas nesztelenül távozott és röviddel utána Leland lépett a szalónba.

— Természetesen tudja már, — mondta Vance — hogy Greeff eltűnt az éjszaka. Meg tudná ezt magyarázni nekünk?

— Nem, — válaszolta Leland — semmi okát sem látom annak, hogy miért szökött volna el. Nem olyan ember, aki bármi elől megfutamodik.

— Ugyanez az én véleményem is — bólintott Vance. — Hallott valamit az éjszaka?

— Igen — hangzott a tétova válasz. — Röviddel éjfél után valaki kiment az oldalkapun, de nem sokkal később visszatért a házba. Nem tudtam elaludni. Hallásom meglehetősen éles. Az, aki visszatért, nagyon vigyázott, hogy semmiféle zajt ne üssön.

— Az a szoba, amelyben ön lakik, — kérdezte Vance — a tóra nyílik?

— Igen. Hallottam is az ablakom alatt, hogy két ember beszélt fojtott hangon, de hogy miről, azt nem értettem.

— Férfi, vagy női hangokat hallott?

— Ezt nem tudom megmondani. Egészen hal-
kan suttogtak, de ez is csak néhány percig tartott, illetve eltávolodtak a háztól.

— Hát még mit hallott az éjszaka?

— Nem vagyok benne biztos, — felelte habozva — de valami kaparászó hang hallatszott a tó túlsó oldalán az East Road felől... Kezdetben olyasféle zajt hallottam, mint amikor két fémdarabot dörzsölnek egymáshoz. Azután néhány percnyi csend következett, majd megismétlődött ez a nesz, azután azt hallottam, mintha valamit cipeltek volna. Ez a nesz egyre távolodott, végül egészen elhalt... Félórával később valaki visszatért a házba az oldalajtón keresztül. Meg kell még jegyeznem, hogy amikor az oldalajtó először kinyílt, olyan nesz ütötte meg a fületem, mint amikor valami felemelkedik a levegőbe...

— Automobilberregést nem hallott tegnap éjszaka az East Road felől? — kérdezte Vance.

— Nem, — rázta a fejét Leland — biztosíthatom önt, hogy semmiféle jármű nem haladt végig

az East Roadon, addig az időpontig, amíg elaludtam, ami hajnali két óra tájban lehetett.

Vance az ablakhoz lépett.

— Tett említést Greeff arról, hogy el akarja hagyni a házat? — kérdezte.

— Éppen ellenkezőleg — felelte Leland. — Azt mondta, hogy sok dolga lenne ugyan az irodájában, de beletörődött abba, hogy megvárja az önök visszatérését. Különben kitűnő hangulatban volt tegnap este. Többet ivott, mint szokott és pénzügyi dolgokról tárgyalt Stammel.

— Volt valami vita köztük?

— Semmi. Stamm, úgylátszik, elfelejtette tegnapelőtti kiróhanását.

Vance visszafordult az ablaktól és Leland elé állt.

— És a társaság többi tagja mit csinált vacsora után?

— Javarészüket kiült a teraszra. Bernice velem lesétált a tóhoz, de rögtön visszajöttünk. Greeff és Stamm a könyvtárban beszélgettek.

— Hálás köszönetem, — mondta most Vance és leült egy székre — egyelőre ennyi elég lesz.

— Ha megint szükségük lesz rám... — állt fel Leland, s anélkül, hogy befejezte volna mondatát, elhagyta a szobát.

— Nem tetszik nekem... — jelentette ki Vance. — Sok különös dolog történik itt éjszakáinak idején...

Ebben a pillanatban sietős léptek kopogtak le a lépcsőn és azután hallottuk, hogy Stamm telefonált doktor Hollidaynek.

— Jöjjön, amilyen gyorsan csak tud! — kiáltotta idegesen, azután visszaakasztotta a kagylót.

Vance kiszólt az ajtón:

— Szabad kérnünk egy pillanatra, Stamm úr?

Stamm belépett a szalónba. Látszott rajta, hogy izgalmát igyekszik palástolni, de az idegek rángatóztak arcán.

— Hallottuk, hogy az orvosért telefonált — kezdte Vance. — Édesanyja rosszul van talán?

— Igen. Az előbb felmentem hozzá s bizonyára hibát követtem el, amikor megmondtam neki, hogy Greeff eltűnt. Roppant ideges lett és azt mondta, hogy a sárkány vitte el Greefft. Azt állítja, hogy a sárkány kiemelkedett a vízből az elmúlt éjszaka és elrepült Spuyten Duyvill felé.

— Ön mással magyarázza Greeff eltűnését?

— Nem tudom megérteni... Tegnap este még azt mondta, hogy addig nem megy el innen, amíg önöktől engedélyt nem kap.

— Elhagyta ön tegnap éjszaka a házat?

Stamm meglepetten nézett Vancere.

— Vacsora után ki sem mozdultam — felelte.

— Greeffel együtt a könyvtárban beszélgettünk egészen lefekvésig.

— Valaki kiment éjjél tájban az oldalkapun...

— Teremtőm! Akkor mehetett ki Greeff.

— De valaki egy órával később ugyanazon az úton vissza is jött.

Stamm üveges szemekkel meredt Vancere s ajka remegett.

— Biz... biztos ebben? — hebegte.

— Leland és Trainor hallották, amint az ajtó kinyílt, majd becsukódott.

— Leland is hallotta?

— Néhány perccel ezelőtt közölte velünk.

Hirtelenül megváltozott Stamm viselkedése.

— Valószínűleg valaki kiment levegőzni — mondta teljes nyugalommal.

— Lehetséges... Ne haragudják, hogy feltar-

tóztattam, bizonyára vissza akar menni édesanyjához.

Stamm hálásan bólintott.

— Ha nem veszik rossz néven... doktor Holliday azonnal itt lesz. Ha esetleg szükségük van rám, fent vagyok az emeleten — és kisietett a szobából.

Amikor lépteinek nesze elhalt, Vance hirtelen felemelkedett és cigarettáját a hamutartóba dobta.

— Jöjjön, Markham.

— Hová akar menni?

Vance már az ajtóban állt. Pillantása hideg és kemény volt.

— A sziklavermekhez — felelte csendesen.

XVI. FEJEZET.

Vér és virág.

(Hétfőn, augusztus 13-án délelőtt 10 óra 15 perckor.)

Markham felpattant.

— Nagy ég! Mit jelent ez?

Vance azonban válasz nélkül kisietett kocsijához és elfoglalta helyét a kormánykerék mögött. Markham, Heath és én szinte bódultan követtük. Néhány perc alatt végigszáguldottunk az East Roadon. A sziklavermek közelében Vance megállította gépét. Felfutott a sziklák közé. Ugyanannál a veremnél, amelyben Montague holttestét találtuk, Vance megállt és lenézett. Egy szót sem szólt, csak intett, hogy mi is nézzünk le. Elsőnek Heath engedelmeskedett és arca eltorzult a megdöbbenéstől.

— Teremtő Atyám! — kiáltotta és gyorsan keresztet vetett.

A verem alján Alex Greeff összeroncsolt holtteste hevert.

Ugyanolyan helyzetben feküdt, akárcsak Montague, tehát mintha szintén magasból dobták volna le. Fejének baloldalán hatalmas seb tátongott. Melény nem volt rajta és így széttárt kabátja és összetépett inge alól kilátszott, hogy ugyanolyan karmolásszerű sérülések vannak mellén, mint Montaguén.

Markham iszonyodva fordította el fejét a rémes látványtól és pár percig tartott, amíg szóhoz jutott:

— Honnan tudta, hogy itt találjuk, Vance? — kérdezte suttogó hangon.

— Amikor Stamm elmesélte, hogy anyját mennyire felizgatta Greeff eltűnésének híre, — felelte Vance — rögtön arra gondoltam, hogy ide kell jönnünk.

— Már megint a sárkány! — sóhajtotta Markham. — Maga csakugyan komolyan hiszi annak a szegény tébolyodott asszonynak a képzelődéseit?

— Nem, Markham, — viszonzta Vance lágyan — de Stammné sok mindent tud és eddigi célzásai mindig beváltak.

— Jóságos ég! — kiáltotta Markham lesujtottan. — Greeff megölése még csak bonyolultabbá teszi a rejtelmeket. Egy helyett most két problémát kell megoldanunk.

— Dehogyan, Markham — Vance elindult kocsija felé. — Ez ugyanaz a probléma és ezzel csak közelebb jutottunk a megfejtéshez.

Szóltanul ültünk vissza az autóba, amelyet Vance nyomban elindított.

Amint visszaérkeztünk a házba, Heath felhívta telefonon doktor Doremust és értesítette második szörnyű leletükről.

— Igazán nem tudom, hogy most mihez kezdjünk — fordult azután reménytvesszett hangon Markhamhez.

Vance a hall közepén állt és a padló mintáit nézegette.

— Ez a két gyilkosság egy kéz műve, ez kétségtelen... — kezdte, amikor Stamm és Leland jelent meg a lépcsőházban.

— Megkérhetem az urakat, — fordult Vance hozzájuk — hogy fáradjanak be a szalonba? Valamit közölnöm kell önökkel.

A szalonban kellemesen hűvös levegő csapta meg arcunkat, mert a nap még nem érte el a háznak ezt az oldalát. Vance az ablakhoz lépett és néhány percig kinézett. Majd lassan megfordult és így szólt a két férfihez, akik az ajtó közelében álltak:

— Megtaláltuk Greefft... összezúzott tagokkal ugyanazon a helyen, ahol tegnap Montaguét.

Stamm arca krétafehérré vált, lélegzése ziháló lett. Lelandra azonban semmiféle hatást nem gyakorolt ez a közlés. Csak a pipáját vette ki a szájából.

— Meggyilkolták persze — mondta félig kérdező, félig megállapító hangon.

— Meggyilkolták — ismételte a szót Vance. — Ugyanolyan sebek éktelenítik testét, mint Montaguét.

— Istenem! — szakadt ki a hörgésszerű sóhajtás Stammból.

Leland gyorsan megfogta a karját és egy székhöz támogatta.

— Ül le, Rudolf — mondta gyengéden. — Te meg én már vártuk ezt a hírt, amióta Greeff eltűnt.

Stamm belezuhant a székbe és üveges szemekkel meredt maga elé.

— Szeretném megtekinteni Greeff szobáját — fordult Vance Lelandhoz. — Tudja melyik az?

— Igen, — felelte gyorsan Leland — készséggel megmutatom.

Alig értünk a küszöbhez, amikor Stamm utánunk kiáltott:

— Egy pillanatra!... — erőlködve akart felállni. — Valamit nem mondtam el, mert... mert féltem... féltem...

— Mit akar elmondani? — kérdezte Vance olyan szigorú hangon, ami engem akkor meglepett.

— Tegnap éjszaka, — Stamm mind a két kezével belekapaszkodott a szék karfájába — amikor már visszavonultam a szobámba, Greeff bekopogott hozzám. Azt mondta, nem tud elaludni, igyam meg vele még egy pohár whiskyt. Körülbelül egy óra hosszat beszélgettünk...

— Miről, ha szabad érdeklődnöm. — Vance hangja még mindig szokatlanul keményen csengett.

— Pénzügyi dolgainkról, meg arról, hogy esetleg jövő tavasszal új expedíciót vezetünk a Déli Tengerre... Egyszerre csak Greeff órájára pillantott. »Éjfélre jár« — állapította meg és elbúcsúzott... En ezután rögtön elaludtam, mert nagyon kimerült voltam...

— Mitől félt, hogy ezt eddig nem mondta el nekünk? — kérdezte Vance hűvösen.

— Nem tudom... Talán nem tartottam fontosnak. De most, hogy az urak megtalálták Greeff holttestét ott a veremben... úgy éreztem, hogy most... most el kell mondanom.

— Rendben van, — jelentette ki Vance, de hangja semmit sem enyhült — a körülmények teljesen érthetővé teszik az ön helyzetét.

Stamm hálásan nézett Vancera, aki ezután kiment a szobából.

Greeff szobája a második emeleten volt. Hasonlított Montaguéhoz, csak nagyobb volt valamivel

és fényűzőbben berendezett. Vance kinyitotta a ruhásszekrényt, amelyben egy barna nappali- és egy szürke sportöltöny lógott. A zsebek semmi számbavehető nem tartalmaztak, ugyanígy a sarokban álló bőrönd sem. Vance Heathel együtt átkutatta a szoba minden zugát, a fürdőszobát is, majd megállapította:

— Ez a munka nem sok eredménnyel járt.

Hangjából kiéreztem, hogy csalódott, mert, úgy látszik, nem találta meg azt, amit remélt. Ezt érezhette Markham is, mert megkérdezte:

— Voltaképpen mit kerest?

Vance habozott:

— Nem vagyok benne biztos... De valaminek itt kellene lennie... Most ne kérdezze, hogy micsoda, úgysem tudnék rá felelni...

Kelletlenül mosolygott és kilépett a folyosóra. A lépcsőházban találkoztunk Holliday doktorral, aki a harmadik emeletre igyekezett.

— Felmehetnénk önnel, doktor úr? — kérdezte Vance, miután üdvözöltük egymást. — Életbevágóan fontos ügyben szeretnék beszélni az öreg hölgygel, ha nem zavarnánk...

— Parancsoljanak — bólintott az orvos és előre engedett bennünket. Az ápolónő nyitott ajtót. Stammné, szokása szerint, az ablaknál ült és kinézett a tóra. Belépésünk zajára lassan megfordult és zavaros szemét ránk szögezte. Vance közvetlenül eléje lépett.

— Nagyságos asszonyom, — mondta rendkívül komoly hangon — borzalmas dolog történt megint. De még borzalmasabb események következhetnek, *ha ön nem segít rajtunk*. Ezek a borzalmak azonban nem fognak tetszeni önnek. Áldozatul eshetnek azok is, akik nem ellenségei a Stamm-családnak.

— Hogyan tudnék én segíteni? — kérdezte az asszony rémülten.

— Azzal, ha megmondja, hová rejtette a családi kriptá kulcsát.

Az asszony szeme becsukódott. Így ült hosszú percekig, majd lassan kinyitotta szemét.

— Csak ezt kívánják tőlem? — kérdezte élesen.

— Csak ezt, asszonyom, de ez életbevágóan fontos. És szavamat adom, hogy kedves halottainak nyugalalmát nem fogjuk megzavarni.

Stammné egyideig mereven tanulmányozta Vance-t, majd földigérő ruhájának egyik zsebéből apró, fényes kulcsot kotort elő.

— Schwarczné, kérem, — szolt az ápolónőhöz — menjen öltözőszobámba s ezzel a kulccsal nyissa ki az útibőröndömet. Annak bal sarkában talál egy régimódi ékszerkazettát... Azt hozza ki...

Az ápolónő néhány perc múlva visszatért s kezében velencei dobozt tartott.

— Adja át annak az úrnak, — mutatott az öregasszony Vancere — a kriptá kulcsa benne van.

Vance felkattintotta a doboz fedelét. Üres volt. Markham mellé lépett s vállán keresztül a dobozba tekintett. Vance ismét lecsukta a fedelet és visszaadta a dobozt az ápolónőnek.

— Ezt elteheti — mondta, majd Stammnéhez fordult: — Hálás köszönetem, asszonyom. Nem is hiszi, mennyire lekötelezett.

— Meg van velem elégedve? — kérdezte az öreg hölgy és ajkán ismét megjelent a gúnyos, győzedelmes mosoly.

— Tökéletesen — hajolt meg Vance és velünk együtt elhagyta Stammné lakosztályát.

Amint az ajtó becsukódott mögöttünk, Markham megragadta Vance karját.

— Mondja csak, miféle komédiát űzött ez az asszony velünk az üres kazettával?

— Nem tudta szegény, hogy üres, Markham. Szentül hiszi, hogy a kulcs benne volt. Miért izgattam volna fel ok nélkül? — válaszolta Vance és Leland-hoz fordult: — Meg tudná mutatni, melyik Tatum szobája?

Éppen a második emeletre értünk le, amikor elhangzott ez a kérdés, amely szemmeláthatóan meglepte Lelandot.

— Tatum szobája? — ismételte, mintha nem akarná elhinni, hogy ezt a kérdést intézték hozzá. De csakhamar összeszedte magát. — Itt, erre, Stamm és Greeff szobája között...

Tatum szobáját nyitva találtuk. Csendben, de annál izgatottabban követtük Vancet. Markhamet talán még jobban meglepte, mint Lelandot, hogy Vance ilyen váratlanul kívánta megtekinteni Tatum szobáját. Kutatóan vizsgálta barátja arcát, de nem szólt.

Vance megállt a szoba közepén és körültekintett. Minden egyes bútordarabon pillanatokig pihentette szemét.

— Kívánja, hogy átkutassam a pasas ruháit? — kérdezte Heath.

Vance tagadólag rázta fejét.

— Nem hiszem, hogy szükséges lenne — válaszolta és a fiókokat kezdte kihuzogatni. Percenkig tartott ez a kutatás, minden eredmény nélkül. Ismételten kiforgatta a fiókokat, de úgy látszik, sehol sem találta meg azt, amit keresett. Töprengve nézett körül.

— Persze! — ütött a homlokára és az éjjeli-szekrényhez ugrott. — No lám... — mondta, miután annak fiókjából kivett valamit.

— Ez a kriptakulcs, Leland úr? — kérdezte s tenyerében csakugyan ott feküdt a furcsa formájú vésett kulcs.

— Igen — felelte egyszerűen Leland.

Markham felkiáltott :

— Honnan tudta, hogy itt a kulcs?

— Nem tudtam, hogy itt van, édes öregem — felelte Vance csendesesen. — De ha már megtaláltuk, akkor nem fog ártani, ha megtekintjük belülről is a családi mauzoleumot.

Amikor a földszintre értünk, szigorú tekintettel fordult Lelandhoz :

— Ön maradjon itt és ne szóljon senkinek, hogy a kulcs előkerült.

— Ahogyan parancsolja . . . — biccentett Leland és bement a könyvtárszobába.

Vance sietős léptekkel hagyta el a házat. Alig tudtuk követni. Pár perc alatt elértük a repkénnyel befutott kriptát, amelyet úgyszólván teljesen elrejtett a fák és a bokrok dús lombozata. Meglepő volt, hogy a kulcs milyen könnyen forgott a rozsdás zárban. Hideg, nehéz levegő csapott meg bennünket, amikor beléptünk a sötét kriptába.

— Adja csak ide zseblámpáját, felügyelő úr — hangzott Vance hangja.

Heath villámgyorsan engedelmeskedett. Vance előbb óvatosan becsukta mögöttünk az ajtót, azután körüljártatta a kis villanylámpa fényét a falakon, a mennyezeten és a padlón. Az első felületes szemle után letérdelt és tüzetesebb vizsgálatot tartott.

— Valaki járt itt nemrég — állapította meg, azután lámpájának fényét a koporsókat tartó márványlap lábára irányította. Az egyik márványlábon két kis sötét folt látszott.

Vance közelebb hajolt, megnedvesítette az ujját és így érintette meg a foltot. Amikor azután ujját közvetlenül a zseblámpa fényéhez tartotta, észrevettük, hogy piros az ujjá hegye.

— Ez bizony vér, Markham — mondta fahangon, amikor felállt.

Ismételten körüljártatta a lámpa fényét a nyomasztó levegőjű hűvös kőfalak között. Hirtelen előre lépett és felvett valamit.

— Ah! Ez érdekes!

Hervadt, összelapított gardénia feküdt nyitott tenyerében.

— Ha nem tévedek, ez Greeff virágja — folytatta Vance és hangja ijesztően visszhangzott. — Nem tudom, megfigyelték-e, hogy Greeff gomblyukában friss gardénia virított, amikor tegnap délelőtt beszélgetett velünk. Viszont a gardénia hiányzott gomblyukából, amikor ma reggel holtan találtuk meg a sziklaveremben.

XVII. FEJEZET.

A két halott.

(Hétfőn, augusztus 13-án, délelőtt 11 óra 15 perckor.)

Megkönnyebbülten léptünk ki a kriptából és szinte jól esett érezni a nap melegét, látni a buján zöldelő fákat és bokrokat.

— Vér és virág... Nem rossz — tündődött Vance.

— Hallgasson most meg engem — szólalt meg ekkor Markham. — Greeff tegnap éjjel nem volt a tó vizében, mert ruhája teljesen száraz és nem is látszik olyannak, mintha nedves lett volna.

— Tudom, mire gondol — vágott közbe Vance. — Önnek igaza van. De ha Greefft tényleg ebben a kriptában ölték meg, Montaguera már nem áll ez az eset. Hiszen éppen ez a zavaró... De most enged-

jen egy kicsit gondolkodni. — Csendre intett bennünket és elindult a fák között.

Amikor a tó déli partjához értünk, tekintetem a kastélyra tévedt. A harmadik emeleti erkélyen állt az öreg hölgy, a korlátra könyökölt és arcát tenyerébe temette. Mögötte állt ápolónője.

Amint a házhoz közeledtünk, vad zongorázás hangja ütötte meg fülünket. Kakofonikus táncdarab rikoltó ritmusait csapkodta a türelmes billentyűkön Tatum, aki úgylátszik, a zenében keresett menedéket a szaporodó izgalmas események elől. Hirtelen abbahagyta a zongorázást és ekkor Vance, mint aki megfejtette a nagy problémát, ezzel fordult hozzánk:

— Legjobb lesz, ha senkinek sem teszünk említést arról, hogy a kriptában jártunk. Ennek még nem érkezett el az ideje.

Azután Markhamre függesztette tekintetét és így folytatta:

— Még nem tudtam összefűzni a láncszemeket. Azt azonban érzem, hogy rettenetes dolgok történnek itt és beláthatatlanul borzalmas következményei lennének annak, ha köztudomásúvá válna az, amit a kriptában tapasztaltunk.

Kis ideig cigarettájának izzását nézte, majd így folytatta:

— Lelanddal talán mégis beszélhetnénk erről, hiszen úgyis tudja, hogy megtaláltuk a kripta kulcsát...

Lelandot a hallban találtuk.

— A könyvtárból jövök — magyarázta. — Tatum zongorázik, nem lehet kibírni...

— Éppen Tatumról akarok kérdezni valamit öntől — mondta Vance, miközben a szalónba mentünk. — Tatum résztvett Stamm kincskereső, vagy halgyűjtő expedíciójában?

Leland szemében a meglepődöttség szikrája vilant fel.

— Tatum résztvett Cocus-szigeti utazásunkban, mert egyik nagybátyja finanszírozott bennünket, — felelte szokott tárgyilagos hangján — de nem sok hasznát vettük. Nem bírta a trópusi forróságot és állandóan ivott. Inkább terhünkre volt. Végül is egy vitorlással Costa Ricába küldtük s ott felszállt egy newyorki gőzösre.

Vance hirtelen másra terelte a szót:

— Megtekintettük a kriptát — mondta és úgy tett, mint akit nagyon elfoglal a cigarettára-gyujtás.

— Én még sohasem láttam belülről — mondta Leland és meg sem rezzent. — Találtak ott valamit?

— Oh, csak egy-két vérfoltocskát és azt a szép gardéniát, amely tegnap még Greeff gomblyukát díszítette.

Leland leült, de menten felállt. Szemmellátható volt, hogy zavarban van.

— Más semmit sem találtak? — kérdezte nyomatékosan.

— Semmi mást. Azt hiszi, hogy valami elkerülte a figyelmünket?

— Ne-em... Erre nem gondoltam.

— Ugyebár tegnap éjszaka olyan hangot hallott, — folytatta Vance — mint amikor két fémdarab összeütődik? Nem lehetett ez a zörej a kriptá vasajtájának becsukódása?

— Az lehetséges, — Leland állhatatosan nézegette a szőnyeg mintáit — mert a hang valóban a kriptá irányából jött.

— Köszönöm. — Vance hirtelen befejezte a beszélgetést. — Legyen szíves, küldje be hozzánk Tatumot... És kérem, ne szóljon neki, de másnak se arról, amit hallott tőlünk.

— Ahogyan parancsolja — felelte Leland, de még tétozott. — Miután a kulcsot Tatum szobájában találta meg, ebből arra következtet, hogy ő járt éjszaka a kriptában?

— Ezt nem mondtam — felelte Vance hidegen. Leland elindult, de az ajtóból ismét visszafordult:

— Nem hagyták véletlenül nyitva a kriptá ajtaját?

— Én magam zártam be — világosította fel Vance, majd pillanatnyi szünet után hozzátette: — A kulcs most a zsebemben van és ott is tartom, amíg a vizsgálatot be nem fejezzük.

— Ennek örülök, — jelentette ki Leland — nagyon okos dolognak tartom — és ezzel távozott.

Tatum köszönés nélkül lépett a szobába. Vance kivette zsebéből a kulcsot és felmutatta előtte.

— Láta ezt már valaha?

A fiatalember néhány pillanatig nézte a kulcsot, azután vállát vont.

— Sohasem láttam.

— Pedig a maga szobájában találtuk.

— Ugylátszik, ez a helyzet kulcsa — vigyorgott.

— Lehetséges... — mosolygott Vance is — de mint említettem, a maga szobájában találtuk, nem érti?

— Na és? — felelte a fiatalember meglepő nemtörődömséggel. — Sok ócskaságot lehet találni ebben az elátkozott házban. Igazán nem fog megijeszteni azzal, hogy egy vacak kulcsot talált a szobámban.

— Ez távol áll tőlem — felelte Vance. — De tudja, ez a kriptá kulcsa.

Tatum izgatott lett.

— Miféle kriptáé?

— A Stamm-család kriptájáé.

— És hol van az?

— A tó túlsó oldalán, elrejtve fák és bokrok között.

Tatum szeme összeszűkül.

— Sohasem láttam és sohasem hallottam róla.

— Hirtelen eldobta cigarettáját és idegesen pislogott Vancere. (Idegei kezdték felmondani a szolgálatot.)

— Szereti a gardénia virágot? — kérdezte most Vance.

Tatum szempillája csaknem egészen lezáródott.

— Tudom, mit akar ezzel mondani! — Arca elhalványodott és keze remegni kezdett. — Greeff gomblyukában gardénia virított tegnap este, úgy-e? És most azt akarja mondani, hogy gardéniát talált a szobámban.

— Nem, — nyugtatta meg Vance — a gardéniát nem ott találtuk. De nem találja különösnek Greeff eltűnését?

Gúnyos mosoly rángott végig Tatum keskeny száján.

— Az biztos, hogy Greeff nem szökött meg, bár nem egy embert ismerék itt, aki csak örülne, ha örökre eltűnt volna ebből a világból.

— Maga is ezek közé tartozik?

— De még mennyire! Ez azonban még nem jelenti, hogy részem lenne eltűnésében.

— A világért sem — állt fel Vance. — Most visszatérhet zongorájához, bár Leland azt állítja, hogy nem lehet kibírni a játékát.

Tatum dühösen vicsorított.

— Oh, az a félvér! — És megint köszönés nélkül hagyta el a szobát.

— Kellemetlen fráter — jegyezte meg Markham pár pillanat múltán.

— Igen — helyeselt Vance — és ravasz.

— Meggyőződéseim, — állt fel Markham és idegesen kezdett fel-alá járkálni — hogyha tudnánk, ki lopta el a kulcsot Stammné dobozából, akkor már közel járnánk ezeknek a pokoli titkoknak a megoldásához.

— Nem hiszem, hogy a kulcs valaha is a dobozban volt — rázta fejét Vance. — A kulcs elrejtése is csupán képzelődés az öregasszony részéről.

— De az ördögbe is! Hogyan került a kulcs Tatum szobájába? Én úgy láttam, hogy a fickó igazat beszélt, amikor azt állította, hogy a kulcsot sohasem látta — vélte Markham.

Vance különös pillantást vetett rá.

— A fickó nagyon is meggyőzően beszélt.

Markham abbahagyta ideges járkálását és megállt barátja előtt.

— Semmiféle kiutat nem látok ebből a sötét zsákutcából. Semmi megfogható nyom...

— Ne mérgeledjék, öreg barátom — csillapította Vance. — Az a baj, hogy nem vesszük eléggé tekintetbe az észszerűtlen jelenségeket...

— A pokolba is, Vance! Maga sehogyan sem tud megszabadulni ettől a hihetetlen sárkány-teóriától.

Mielőtt Vance felelhetett volna, Snitkin lépett a szobába és jelentette, hogy Doremus doktor megérkezett.

— Még egy hulla? — rontott be az orvos és vidáman integetett mindnyájunknak, majd a felügyelőre vigyorgott: — Már megint a sárkány?

— Ugy látszik — felelte Heath helyett Vance.

— Micsoda? — kiáltotta Doremus. — Lássuk, hol a hulla?

— Ugyanabban a veremben. — Vance vette kalapját és kiment a hallba.

Doremus csettintett és szó nélkül követte, velünk együtt.

A felügyelő utasította Snitkint, hogy csatlakozzék hozzánk és ismét kirobogtunk a sziklaveremhez. Miután a két detektív nagynehezen kiemelte a holttestet, Doremus rövid vizsgálat után kijelentette:

— Ugyanaz az eset, mint tegnap. Ugyanazok a sérülések. Ugyanaz a koponyahasadás, ugyanazok a vágások a mellen, ugyanazok az elszíneződések a nyakon.

Snitkint hátrahagytuk, hogy vigyázzon, amíg a hullaszállító kocsí jön, mi pedig visszatértünk a kastélyba. Doremus ez alkalommal is Spuyten Duywillon át tért vissza a városba.

— Most végre igazán érkezett az ideje, hogy megtekintsük Stamm híres halgyűjteményét — jelentette ki Vance. — Nincs kedve hozzá, Markham? A trópusi halak nagyon érdekesek.

Utasította Trainort, hogy hívja le gazdáját.

— Legyen szíves, mutassa meg akváriumát — kérte Vance, amikor pár perc múltán Stamm lejött a földszintre.

Stamm meglepődött.

— Kérem... kérem... — mondta gyorsan, túlzott udvariassággal. — Nagyon boldog vagyok... Erre fáradjanak...

Stamm a könyvtárszobába vezetett bennünket. Szokatlanul nagy terem volt ez, hatalmas ablakkal, padlótól mennyezetig érő könyvszekrényekkel. Leland egy bőrfotelben ült és egy könyvben lapozgatott. Tatum és Teeny McAdam az egyik sarokban beszélgetett. Mind a hárman meglepetten tekintettek fel, amikor beléptünk.

Követtük Stammet, aki bevezetett bennünket a könyvtárból nyíló akváriumba. Ez több tágas teremből álló helyiség volt, a falak mentén külön-

bőző nagyságú üvegmedencékkel. Stamm egyiktől a másikig vezetett bennünket és igen élénken, nagy szakértelemmel magyarázgatta kétségtelenül roppant érdekes gyűjteményének egyes típusait. Valóságos élvezettel sorolgatta végnélkül a furcsábbnál-furcsább formájú és színű halak bonyolult latin neveit. Egyre nagyobb hévvel vezetett bennünket az egymásba nyíló termeken át, egyes kedvenc halairól hosszú előadásokat is tartott. Néha bele is nyúlt a tartályokba és kiemelt egy-egy rémülten ficáncoló halat.

— Nézzék csak, — magyarázta lelkesen — ez itt a *Tetrodon acantia*, amely arról nevezetes, hogy felfalja haltársait és így táplálkozik.

— Tiszta emberi tulajdonság — filozofált nevetve Vance.

— Ez pedig az afrikai lepkehal — vezetett tovább házigazdánk. — Továbbá itt lubickol a ritka *Scatophagus*... — mutatott az egyik medencére. — Ez pedig a *Luciocephalus*...

Stamm szinte büszkélkedett valóban csodálatos gyűjteményével.

— A többit talán majd legközelebb — mondta Vance. — Engem e pillanatban már csak az ördöghal érdekel. Látom, van egy pár szép példánya.

— Oh, azok valóban érdekesek, — kiáltotta Stamm — kedves, vidám fickók.

— Olyan szájuk van, mint a sárkánynak, — mormolta Vance — de nem olyan veszedelmesek, mint aminőknek látszanak... Lássuk csak — mutatott most egy asztalra, amelyen elrettentően undok formájú kitömött hal díszelgett. — Ugy-e, ez a *Chauliulus sloanei*?

— Igen, — felelte Stamm — sajnos, élő példányom nincsen belőle...

— Greeff két ilyen halról tett említést.

— Greeff ! — Stamm megrökönyödött. — Hogyan hozta ezt szóba?

— Igazán nem tudom — felelte Vance és megállt egy másik medence előtt. — Hát ez miféle hal? Stamm nyugtalansága fokozódott.

— Ez ... ez az úgynevezett sárkányhal ...

— Csodálatos gyűjtemény — ismerte el Vance. — Nem csoda, ha ez a vidék tele van sárkánybabonákkal.

Stamm összerázkódott. Látszott rajta, hogy Vancenek ez a megjegyzése nagyon felizgatta. Válaszolni akart, de azután meggondolta magát és szó nélkül követte a könyvtárterembe visszatérő Vancet, aki most itt nézett alaposabban körül.

— Szép botanikai gyűjteménye is van, amint látom — mondta.

Stamm közönyösen bólintott.

— Igen, de ez nem érdekel túlságosan. Trópusi útjaimról hoztam ezeket az érdekes növényeket, inkább az anyám kedvéért, de a legtöbb már elpusztult.

Vance egy nagyobb kőedénybe ültetett szép és aránylag terebélyes növényt közelebből is megtekintett.

— Pedig, amint látom, — mondta — szépen öntözik ezeket — és megtapogatta a növény földjét.

— Igen, de hiába. Idővel mind elpusztul, mert trópusi éghajlathoz vannak szokva.

Vance megnézte, hány óra van.

— Milyen gyorsan múlik az idő — kiáltott fel. — Mindjárt itt a lunch ideje. Délután majd ismét kijövünk, Stamm úr, de már nem sokáig fogjuk igénybevenni vendégszeretét.

Miután elbúcsúztunk a ház urától, Markham rátámadt Vancere :

— Minek kellett elpocsékolni ennyi időt abban a halmúzeumban? Sokkal fontosabb feladatok várnak ránk.

— De hiszen nagyon komoly munkát végeztünk, drága öregem — tiltakozott Vance. — Az elmúlt félóra alatt sok érdekes dolgot tanultunk... Jöjjön, barátom, mert már korog a gyomrom.

Aztán Heathhez fordult:

— Küldje ki egy emberét a sziklavermekhez és kutattassa át annak környékét. Hátha találnak ott valami talicskát, kerékvágást, vagy ilyesfélét.

Heath kivette szájából szivarját, bánatos szemét rászegezte Vancere, majd hirtelen megértően bólintott:

— Meglesz, uram — mondta.

XVIII. FEJEZET.

A sárkány nyomai.

(Hétfőn, augusztus 13-án délben 1 órakor.)

Miközben Vance gépkocsiján a város felé robogtunk, hirtelen zivatar támadt. Már elindulásunkkor kezdtek gyülekezni a sötét fellegek Inwood felett, de nem látszottak veszedelmeseknek. Pár perc múlva mégis zuhogni kezdett a zápor, cikkáztak a villámok, haragosan dörgött az ég. Mire azonban, röviddel félegy után, Vance lakása elé érkeztünk, a vihar már elvonult és ismét sütött a nap, úgyhogy lunchünket a tetőkertben fogyaszthattuk el.

Az étkezés folyamán Vance egy szóval sem érintette az ügyet és Markham is kétszeri, vagy háromszori kíséreltet után, hogy a beszélgetést ebbe az irányba

terelje, hallgatásba merült. Két óra után néhány perccel Vance hirtelen felemelkedett az asztaltól és meglepetésünkre bejelentette, hogy most el kell mennie egy-két órára.

Markham méltatlankodva nézett rá.

— De, Vance kérem, nem hagyhatjuk úgy a dolgokat, ahogyan most állnak! Munkánkat nem szabad félbeszakítani... Feltétlenül el kell mennie? És hová megy?

Vance csak az utolsó kérdésre felelt:

— Bevásárolni — és az ajtó felé indult.

Markham idegesen ugrott fel.

— Bevásárolni?! Éppen most jutott eszébe?

Vance sejtelmesen mosolygott.

— Egy öltözet új ruhára van szükségem, édes öregem.

Markham elképedt, de mielőtt fokozódó méltatlankodását szavakba önthette volna, Vance folytatta:

— Ha végeztem, felhívom az irodájában — búcsút intett és kilépett az ajtón.

Markham tehetetlenül roskadt székébe. Kiürítette borospoharát, végigszívta szivarját, azután taxit hozatott és irodájába ment.

Egyedül maradtam a lakásban. Előbb olvasgatni próbáltam, de a könyvek nem tudtak lekötni. Bementem Vance dolgozószobájába és kinyitottam a rádiót. Berlint sikerült fognom, ahonnan gyönyörű Brahms-hangversenyt közvetítettek. Az E-moll szimfónia meghallgatása után az íróasztalhoz ültem, hogy megfejtsem azt a sakkrejtvényt, amelyet Vance feladott nekem.

Kevéssel négy óra előtt érkezett haza Vance. Jókor a csomagot lóbált a kezében. Szokatlanul komolynak látszott és csak biccentett felém. Currie

meghallotta, hogy gazdája hazaérkezett, mert bejött és a kalapért, botért nyúlt, mire Vance így szólt hozzá :

— Hagyja csak ezeket, úgyis mindjárt megyünk. Ellenben ebből a csomagból csináljon nekem gyorsan egy egészen kis csomagot, kötözze jól össze, ahogyan csak lehetséges.

Currie engedelmeskedett, mire Vance ezzel fordult hozzám :

— Markham még nem jelentkezett, mi? Telefonáltam neki a White Hallból, hogy nálam találkozzunk négy órakor. — Ránézett órájára. — Kicsit veszekedett velem, amikor felhívtam.

Currie visszajött az összekötözött csomaggal, Vance utasította, hogy vigye le és tegye a kocsiba. Pár perc múlva csengettek és Markham lépett be.

— Mégis eljöttem — mondta és láthatóan neheztelt, mert még csak nem is köszönt. — Az ördög tudja, miért engedelmeskedem magának mindig.

— Ugyan, ugyan, Markham — békítgette Vance — igazán nem akartam megbántani . . .

— Na, sikerült kiruházkodnia? — kérdezte Markham gúnyosan.

— Egyelőre csak megtekintettem az öltönyt, — felelte Vance — ellenben vettem magamnak egy pár cipőt és egy pár kesztyűt.

Markham csak nézte-nézte barátját.

— Az igazság az, — folytatta Vance — legalább is remélem, kitaláltam a módját annak, hogyan derítsük ki az elmúlt két nap borzalmas rejtelseit.

— A vadonatúj kiruházkodással, mi? — Markham még mindig neheztelt.

Vance azonban vidáman bólogatott.

— Igen, eltalálta . . . A vadonatúj kiruházkodással . . . De most már induljunk, kedves barátom.

És nagyon hálás lennék, ha nem zavarna kérdésekkel, amíg Inwoodba érünk.

Ismét tikkasztó forróság uralkodott. A déli vihar még csak fokozta a hőséget, mert most nehéz párákkal telített levegő súlyosodott mellünkre.

Amikor a Stamm-kastély elé értünk, Heath nyomban elénk sietett.

— Greeff holttestét már elszállították — jelentette.

— Semmi más ujság? — kérdezte Vance.

— Csakugyan találtunk talicskát.

— Teringettét!

— Körülbelül ötven lábnyira a veremtől. Sőt keskeny kerékvágást is találtunk, azonkívül lábnyomokat.

— Akkor megfejtettük Greeff halála titkának egyik részét — jelentette ki Vance. — Még csak kis türelmet kérek és akkor megmagyarázom ezek jelentőségét...

Ebben a pillanatban Leland és Bernice tűnt fel a szalón ajtajában.

— Bernice meg én nem tudjuk tovább elviselni a könyvtárban uralkodó lármát, a parkban pedig nagyon meleg van, ezért a szalónba vonultunk vissza — magyarázta Leland.

— A többiek a könyvtárban vannak? — érdeklődött Vance.

— Kivéve Stammet. Ő átment a tó túlsó oldalára, hogy kiemelje a lezuhant sziklát. Engem is kért, hogy segítek neki, de túl meleg volt. Különbösen sem vagyok abban a hangulatban, hogy most ilyesmivel foglalkozzam. Azt hiszem, elment, hogy néhány embert hozzon, akikkel ki akarja emelni a sziklát.

Bernice Lelandhoz fordult:

— Szobámba megyek és ledülök egy kicsit — mondta különös, remegő hangon.

Leland aggódó tekintete követte a lépcsőkön eltűnő leányt. Azután Vancehez fordult:

— Lehetek valamiben segítségükre?... Tulajdonképpen mégis inkább Stammel kellett volna men-nem, de... de nem hagyhattam magára Bernicet, aki túlságosan szívére vette az itt történt tragédiát. Közel áll a teljes idegösszeroppanáshoz és féltettem...

— Történt valami délután, ami felizgatta Stamm kisasszonyt? — Vance áthatóan figyelte a férfit.

Leland szavakat keresgélt.

— Az öreg Stammné küldött értem röviddel lunch után. Láta, hogy a fia lement a tóhoz és szinte hisztérikusan követelte, hogy hozzam vissza. Zavarosan jajveszékelt, a sárkányt emlegette, hogy veszély leselkedik fiára a tónál... Olyan izgatott volt, hogy telefonáltam Holliday doktorért.

Vance csak pár pillanat múlva szólalt meg:

— Meg kell kérnünk, hogy ne távozzék most a házból.

Leland felnézett és tekintete találkozott Vance merev pillantásával.

— Az északi terraszon leszek... ha szükség lenne rám. — Mély lélekzetet vett és kissé megtörtén ment ki.

Amikor az ajtó becsapódott mögötte, Vance Burke detektívhez fordult:

— Maradjon itt a hallban és vigyázzon, hogy senki ne menjen le a tóhoz.

Burke tisztelgett és a lépcsők közelében helyezkedett el.

— Mi azonban most lemegyünk a tóhoz, — indult el Vance — de autóval és az East Road felől közelítjük meg a tavat a túlsó oldalon.

Igy is történt. Magunkkal vittük Snitkint is. Mielőtt kiszálltunk a kocsiból, Vance magához vette csomagját, azután lesétáltunk a tó északkeleti lapályos partjára, a duzzasztó gát és a cementfal közti részre.

A part szélén emelkedarút pillantottunk meg drótkötelekkel. Stamm azonban, úgy látszik, még nem tért vissza az emberekkel.

— Lám, milyen derék fickó ez a Stamm, — mondta Vance — egyedül próbálta kihúzni a sziklát... Nehéz munka, de a legjobb arra, hogy valaki visszanyerje lelki egyensúlyát.

Markham idegeskedett.

— Azért hozott ide, hogy orvosi előadást tartson?

— Még ennél is bolondabb célból — felelte Vance, azután egészen lement a tó szélére.

— Kérem, maradjanak fent néhány percig, — kiáltotta — amíg elvégzem kísérletemet.

Kibontotta csomagját, de úgy fordult, hogy nem láthattuk, mit csinál. A tónak ezen a lapályos partján meglehetősen nedves volt még a föld a déli záportól. Csak annyit láttam, hogy Vance kivesz valamit a csomagból, azután leguggolt és egyik kezére nehezedett, majd ismét lehajolt és másik kezére nehezedett teljes erővel. Végül felállt és egy-két pillanatig nézegette a talajt. Azután cigarettát vett elő és rágyújtott. Ugyanakkor intett, hogy menjünk hozzá.

Amikor elértük, rámutatott a sáros földre. Lenéztünk ujja irányába és két ismerős nyomot láttunk: a széles, háromkarmú patanyomokat.

— Egek ura! — kiáltotta Markham. — Mit jelent ez? Ugyanolyan nyomok, amilyeneket a tó fenekén találtunk!

Snitkin lehajolt és hosszasan vizsgálta a nyomokat.

— Pontosan olyanok, — állapította meg — amilyeneket lemásoltam.

— Ezeket én csináltam... — fújta a füstöt Vance.

— Hogyan csinálta? És mivel? — Markham hangja remegett az izgatottságtól.

— Vadonatúj kiruházkodásommal — nevetett Vance. — Hiszen mondtam, hogy új kesztyűt és új cipőt vettem délután.

Felkapta csomagját és elindult.

— Jöjjön, Markham, menjünk vissza kocsinkhoz, majd ott megmagyarázom.

Szóttalanul követték a diadalmasan cigarettázó Vancet. Amikor az autóhoz értünk, kibontotta csomagját és egy pár kesztyűt mutatott, aminőhöz hasonlót még sohasem láttam. Vastag gumiból készült, hatalmas kesztyű volt ez, de csupán három széles ujjal. Csakugyan olyannak látszott, mint valami szörnyeteg háromkarmú lába.

— Ezt, kedves Markhammem, — magyarázta Vance — úgy hívják, hogy háromujjú bűvárkesztyű. A tengeri bűvárok használják, amikor arra van szükség, hogy kezükkel dolgozzanak a víz alatt. Ezekkel a kesztyűkkel csináltam a különös nyomokat a tóparti sárban.

Markham percekig nem tudott szóhoz jutni. Szinte megigézetten nézte a vaskos gumikesztyűket.

— Eszerint a tó aljában is ilyen kesztyűktől keletkeztek azok a nyomok? — kérdezte.

— Igen... Most pedig megmutatom, mivel készültek a sárkány lábnyomai.

Benyúlt csomagjába és kivett egy idomtalan nehéz, vastag gumicsizmát.

— Ezek bűvárcsizmák — magyarázta Vance. — A benyomódások onnan származnak, — mutatta — hogy a talpra vastag rézdarabok vannak verve.

Hosszú szünet következett. Elsőnek Markham nyerte vissza szavát.

— Jóságos ég!... Kezdem érteni... De mi van azzal a ruhával, amit venni akart?

— Csak megnéztem azt a ruhát, amikor ezt a kesztyűt és cipőt vásároltam. Arra nem volt szükség, hogy meg is vásároljam, mert csupán meg akartam tudni, milyen egy bűvár-ruha...

— Értem! — csillant fel Markham szeme. — Azt gondolja, hogy itt valahol kell lennie egy bűvár-ruhának, továbbá ugyanilyen kesztyűnek és cipőnek?

— Igen... Itt valahol... Sőt még egy oxigéntartálynak is... Valahol itt a közelben... — jártatta körül szemét Vance.

— Ezek tehát a sárkány-kellékek! — mormolta Markham, mintha nem akarna hinni a meglepő felfedezésben.

— Igen — felelte Vance — és ezeknek a kellékeknek okvetlenül itt kell lenniök a tó közelében. Arra nem volt idő, hogy elszállítsák, a házba se vihették, mert az nagyon veszélyes lett volna... Ezeknek a bűncselekményeknek a kitervezésében és végrehajtásában a legaprólékosabb részletre is ügyelt a tettes.

Vance összeráncolt homlokkal töprengett egy ideig, azután hirtelen felkiáltott:

— Gyerünk, Markham! Megvan! — fojtott izgalom remegett hangjában. — Bizisten! A felszerelés csak ott lehet... Sehol másutt!... Borzasztó gondolat és mégis... mégis...

XIX. FEJEZET.

A dráma vége.

(Hétfőn, augusztus 13-án délután 5 órakor.)

Vance szinte futott a cementfal felé. Mi közvetlenül mögötte, de sejtelmünk sem volt róla, hogy mi villanhatott fel agyában. Egyszerre csak befordult a fák és bokrok sűrűjébe.

— Vigyázzanak, hogy senki meg ne lássa magukat a házból! — kiáltotta hátra és megállt a kriptá előtt.

Kivette zsebéből a kulcsot és óvatosan kinyitotta a nehéz vasajtót. Csendet intett és nesztelenül bekémlelt. A következő percben azonban már belépett a kriptába. Heath villanylámpájának fénye átszakította a sötétséget.

— Adjá csak ide egy pillanatra — nyúlt Vance a lámpa felé és annak sugarát végigsiklatta az egymás mellett sorakozó koporsókon.

Hátborzongató látvány volt, amint a vékony fény sugar végigvillódzott a koporsókon. Vance egyiktől a másikhoz lépett és betűzgette azoknak az ezüst táblácskáknak a feliratait, amelyek a koporsók elülső oldalára voltak erősítve. Amikor az utolsó koporsóhoz ért, hangosan olvasta:

— Sylvanius Anthony Stamm 1790—1871.

Aztán szabad kezével végigtapogatta a koporsót.

— Ez lesz az, gondolom — mormolta. — Ezen alig van por és ez a legrégibb koporsó. A test benne már rég elporladt és így a csontváz mellett bőven akad hely más tárgyak számára.

Heath-hez fordult :

— Legyen szíves, emelje le Snitkinnel ezt a koporsót a földre. Szeretném átkutatni.

Markham, aki eddig csendben állt az egyik sarokban, most gyorsan előrelépett.

— Ezt nem teheti meg, Vance ! — tiltakozott.
— Nem szabad feltörni idegen koporsót . . . Ennek súlyos következményei lehetnek.

— Most nincs idő a kegyeletre, Markham — válaszolt Vance kissé emelt hangon. — Jöjjön, felügyelő úr, maga velem tart?

Heath habozás nélkül előrelépett.

— Önnel, — felelte — én már sejtem, mit fogunk benne találni.

Markham egy pillanatig farkasszemet nézett Vance-szel, azután hátat fordított.

Közben a két detektív leemelte a nehéz koporsót a földre és Vance a fedélre hajolt.

— Ah ! A srófok hiányzanak belőle ! — kiáltotta, majd a detektívek segítségével leemelte a nehéz bronzfedelet. Vance a lámpa fényét a felnyitott koporsó belsejére irányította.

Az első pillanatban azt hittem, hogy valami földöntúli borzalmas teremtmény villan a szemem elé. Elakadt a lélekzetem és szinte megrémültem. Itt a szörnyeteg ! Már-már ki akartam rohanni a napvilágra, amikor Vance hideg, tárgyilagos hangja magamhoz térített :

— Ez ugyanolyan ruha, amilyent ma délután megsejmeltem. Nézze csak, Markham. Búvár-ruha, aminőt főképpen gyöngyhalászok szoktak használni. Itt van a fémsisak is, továbbá a gumikesztyű és a csizma, amilyeneket én is vásároltam. — Egymásután szedegette ki a koporsóból a holmikat, amelyek mind sárosak voltak.

Markham megigézetten meredt előre.

— És még hozzá koporsóban elrejtve! — súgta inkább csak magának.

— A legbiztosabb rejtekhely — felelte Vance. — Azért esett a választás erre a koporsóra, mert ez a legrégibb. Ebben már csak csontok voltak, amit könnyen el lehetett távolítani. Ehhez az öltözékhez azonban oxigéntartály is szükséges... Lám, itt is van... — A koporsó alján kis fémhengerre mutatott. — Ez az oxigéntartály. A háton szokták hordani, hogy ne akadályozza a bűvár munkáját.

Fel akarta emelni és ekkor olyan hangot hallottunk, mint amikor két fémdarab összekoccan.

— Oh! Hát ez meg...

Elgurította a tartályt és belenyúlt a koporsóba. Amikor kiemelte kezét, különös formájú, háromágú éles vashorgot pillantottunk meg. Először nem tudtam felfogni, mi lehet, de Vance ujjmutatása nyomán borzadva láttam rajta a vérfoltokat és ekkor világosság gyúlt az agyamban.

— A sárkány ezzel marcangolta össze Montague és Greeff mellét — mutatta Vance.

Összerezzenem, amikor az iszonyatos szerszám csörrenve hullt vissza Vance kezéből a koporsóba.

— Egyelőre itt végeztünk — mondta és gyorsan kisiettünk a szabadba. Vance gondosan bezárta a kriptá ajtaját, majd cigarettára gyújtott és gyújtójának lángja mögül derűsen hunyorgott az ügyészre:

— Látja, édes öregem, — mondta — mégis csak szerepelt sárkány ebben a pokoli drámában, ha nem más, de legalább mősárkány, amely képes a víz alatt maradni, karmai is vannak... Mindez egy elvetemült ember agyában fogamzott meg. Ha az emberi agy megbomlik és bűnre hajlik, akkor nincs veszedelmesebb lény a földön az embernél.

— Kezdem érteni, — bólogatott gondolataiba

merülten Markham — bár nagyon sok részlet van még, ami magyarázatra szorul.

— Majd mindent megmagyarázok, — nyugtatta meg Vance — fő, hogy maga a titok megoldást nyert.

Heath, aki eddig magában töprengett, most megszólalt :

— Legalább azt magyarázza meg, Vance úr, hogy a fickó hogyan jöhetett ki a vízből anélkül, hogy lábnyomokat hagyott volna maga után?

— Ez a kérdés engem is izgatott mostanáig, — felelte Vance — de sejtettem, hogy ennek a titoknak is csak egyszerű magyarázata lehet. Amikor ma körülnéztem a sírboltnál, egyszerre világosság gyúlt az agyamban.

Halvány mosoly suhant végig az arcán.

— Bizony ezt már régen ki kellett volna találnunk, hiszen magunk mutattuk meg a módját, amikor a sírbolt körül talált deszkalapokat lefektettük a tó fenekére. A gyilkos is ezt tette : ezeket a deszkákat lerakta a tó partjától egészen a kriptáig és csak azokra lépkedett, amikor pedig kijött a tóból, sorra felszedte maga után ezeket a deszkalapokat.

— Csakis így történhetett — ismerte el a felügyelő.

Markham szólt most közbe :

— A bűncselekmény technikai részét tehát megoldottuk, Vance, de ki az az elvetemült gazember, aki elkövette mindezeket a szörnyűségeket? Azonnal le kell tartóztatnunk !

Vance gyengén rázta a fejét.

— Nem... nem azonnal, Markham. Az ügy még mindig sötét és bonyolult. Előbb még több homályos pontot kell tisztáznunk. Óvatosnak kell lennünk, mert mindenre elszánt fickóval van dolgunk... Bízsa csak rám — órájára pillantott. —

De most térjünk vissza a házba és fejezzük be ezt az iszonyatos ügyet.

Amikor kiléptünk az East Roadra, éppen akkor ért oda Stamm két munkással, akiket Spuyten Duywillból hozott.

— Van valami ujság? — kérdezte, de be sem várta válaszunkat, hanem folytatta: — Kiemeljük a sziklát a tóból.

— Igen, van ujságunk az ön számára, — válaszolta Vance — de nem itt... Majd ha végzett, fáradjon fel a házba.

Stamm felhúzta szemöldökét.

— Jó... rendben van — szólt vontatottan. — Körülbelül egy óra alatt készen leszünk. — És elindult embereivel a tó felé.

Vance nem a kastély főkapuján ment be, hanem megkerülte a házat és az északi terrasra irányította lépteit. Nagyszerű kilátás nyílt innen az egész tóra.

Leland békésen pipázgatott egy fonott karosszékben. Halkan köszöntött bennünket. Vance letelepedett melléje.

— Vége a játéknak, Leland, — mondta csendesen — felfedeztük az igazságot.

Leland meg se rezdült.

— Miféle igazságot? — mintha egyáltalában nem érdekelné a dolog.

— Azt, hogy miképpen történt Montague és Greeff megölése.

— Sejtettem, hogy ki fogják deríteni — felelte csendesen Leland. (Csodáltam, hogy mennyire megtudja őrizni önuralmát.) — Láttam önöket az előbb lent a tónál. Jártak a kriptában is?

— Igen, felnyitottuk Sylvanus Anthony Stamm koporsóját és megtaláltuk benne a bűvárfelszerelést, meg a háromágú acélhorgot.

— Az oxigéntartályt is? — Lelandnak még a szempillája sem rezzen meg.

— Igen ... minden a legtisztábban áll előttünk.

Leland lehorgasztotta fejét és remegő ujjakkal gyújtotta meg pipáját.

— Voltaképen örülök — súgta alig hallhatóan.

— Talán jobb is így ... mindnyájunknak ...

Vance szinte szánakozón nézte a férfit.

— Csak egyet nem értek, Leland úr — mondta rövid, de annál feszültebb csend után. — Miért telefonált Montague elmerülése után a rendőrségre? Kizárólag maga irányította a gyanút arra, hogy itt bűncselekmény történt, különben Montague elmerülését mindenki balesetnek könyvelte volna el.

Leland lassan felemelte fejét és megtört szemekkel nézett Vancera.

— Nem tudom ... igazán nem tudom, miért tettem — felelete inkább sóhajtas volt.

— És most mit akar csinálni? — Vance áthatóan figyelte a megtört férfit.

Leland sűrű füstöt eresztett ki pipájából és felállt.

— Legjobb lesz, ha felmegyek Bernicehez, ha nincsen ellenére és ... magam mondom el neki ...

Vance bólintott.

— Helyes.

Alighogy Leland mögött becsukódott az ajtó, Markham felugrott és utána akart szaladni. Vance azonban utólérte és kezét rátette a vállára.

— Hagyja, Markham — kiáltotta szinte parancsolóan.

— De ezt nem teheti meg, Vance! — tiltakozott Markham és ki akarta magát szabadítani Vance keze alól. — Nem akadályozhatja meg a törvényes eljárást!

— Kérem, higgye el nekem, Markham, — felelte Vance — így a legjobb . . . — Majd hirtelen kitágult a szembogara és meglepődés villant fel benne. — Ah, szavamra! Maga még nem érti . . . Várjon, várjon — és Markhamet visszakényszerítette székébe.

Pillantásunk ekkor a tóra tévedt és láttuk, hogy Stamm fürdőtrikóra vetkőzve kilép az egyik kabinból, habozás nélkül a vízbe ugrik és a tóba zuhant szikla felé úszik. A két munkás a parti emelődarúnál várta Stamm utasításait. Stamm magával vitte a kötél végét. Amikor a sekély vízbe ért, az ott kimeredő sziklához, leállt a fenékre. Néztük, hogyan kötozi körül a sziklát és int az embereknek, hogy húzhatják. A kötél azonban kétszer is lecsúszott.

Mialatt e műveleteket figyeltük, Leland nesz-telenül visszajött a terraszra és leült Vance mellé. Arca sápadt volt, szemére a szomorúság árnyéka fátyolosodott.

— Bernice már sejtette az igazságot, — mondta Vancenek szinte suttogó hangon — de azt hiszem, most mégis megkönnyebbült . . . Igazán hőiesen viselkedett.

Ebben a percben borzalmas dolog történt.

A Sárkány Tóra lassan leboruló naplementi homályból reccsenés hallatszott. Arról a szikláról, amelyet Stamm mutatott nekünk tegnap, hogy az esőzéstől meglazult, hirtelen iszonyatos robajjal megint levált egy hatalmas szirt és belegördült a tóba, pontosan arra a helyre, ahol Stamm foglalatoskodott. A rettenetes súly valósággal a vízbe lapította a szerencsétlen embert.

Ez a borzalmas jelenet olyan villámgyorsan játszódott le, hogy részleteit még később sem tudtam magam elé idézni. A loccsanással egyidejűleg

vérfagyasztó sikoltás hallatszott a fejünk feletti erkélyről. Rögtön sejtettem, hogy Stammné szemtanuja volt fia iszonyatos halálának.

Végtelennek tetsző másodpercekig ültünk megdermedten. Leland lány hangjára rezzentem össze.

— Jótékony halál...

Vance mélyet szippantott cigarettájából és kiégésztette:

— Jótékony és igazságos.

A darúnál álló két munkás, miután felocsúdott ijedtségéből, azonnal beugrott a vízbe, bár nyilvánvalónak látszott, hogy mentési kísérletük hasztalan.

A szemünk előtt lejátszódó katasztrófa lesújtó érzésétől némiképpen megszabadulva, szinte egyszerre álltunk fel. Ekkor felpattant az ajtó és Holliday doktor rohant ki sápadtan és izgatottan.

— Oh, itt van, Leland úr... — megállt, mint aki nem tudja, hogyan folytassa. Aztán egyszerre kirobbant belőle:

— Stammné meghalt. Szívszélhűdést kapott a szerencsétlenség láttán...

XX. FEJEZET.

A rejtélyek megfejtése.

(Hétfőn, augusztus 13-án este 10 órakor.)

Ezen az estén Vance, Markham, Heath és jómagam a tetőkerten ültünk, pezsgőt ittunk és dohányoztunk.

Stammné és fia megrendítő halála után rövidesen elhagytuk a kastélyt. A tavat ismét lecsapolták és Stamm felismerhetetlenségig összelapított holttestét kiemelték.

Vance, Markham és én tíz óra tájban fejeztük be vacsoránkat és röviddel később Heath is csatlakozott hozzánk. Még mindig tikkasztó meleg volt s Vance kinyittatott egy üveg 1904-es évjáratú Pol Rogert.

— Ez valóban csodálatos bűncselekmény volt — jegyezte meg Vance és fáradtan dőlt hátra. — Csodálatos, mégis egyszerű és észszerű.

— Ez igaz, — felelte Markham — bár sok részlet még homályos előttem.

— Most már csak össze kell rakni a láncszeme-
ket — válaszolta Vance — és akkor tisztán áll előttünk minden.

Kiitta pezsgőjét.

— Stamm olyan embereket hívott magához vendégségbe, — kezdte azután — akik jellemüknél fogva mind könnyen gyanuba jöhetnek. Biztosra vette, hogy vendégei ebben a nagy nyári hőségben le fognak menni a tóba fürödni és hogy Montague, akinek hiúságát ismerte, elsőnek fog beugrani. Maga unszolta a társaságot a mértéktelen ivásra, de ő volt az egyetlen, aki Lelanddal és Bernicevel józan maradt.

— Ugyan, Vance...

— Igen, csak tetette, hogy annyit iszik. Erre a látszatra nagy szüksége volt ördögi tervének kivitelében. Életében nem volt még olyan józan, mint azon az estén, amikor vendégei lementek fürödni. Vacsora után egész este egyhelyben ült a könyvtárban gumifája alatt és titokban ennek tartójába öntögette poharának tartalmát.

Markham Vancere nézett.

— Szóval ezért érdekelte magát annyira az a növény?

— Ugy van. Egy kicsit kicsíptem ujjammal a földből és megállapítottam, hogy alkohollal átitatott.

— De hiszen Holliday doktor megállapította . . .

— Oh, Stamm akkor már csakugyan teljesen részeg volt, amikor az orvos megvizsgálta. Emlékezik rá, hogy mielőtt a társaság levonult a tóhoz, új üveg whiskyt bontatott Trainorral. A gyilkosság után visszalopózott a könyvtárba és egyszerre felhajtotta az üveg egész tartalmát. Mire tehát Leland bement hozzá, már eszméletlenségig bódult volt.

Vance újból töltött és néhány korty után folytatta elbeszélését.

— Stamm már a nap folyamán mindent előkészített. Búvárfelszerelését elrejtette a garázsban álló kocsijában s a palló is le volt fektetve a kriptától a partig. Mindenki abban a tudatban ment le a tóhoz, hogy Stamm a tehetetlenségig részeg. Egy pillanat múlva azonban felugrott és a garázsba rohant. Az East Roadra hajtott. Pár perc alatt magára kapta búváröltözékét és lement a tóhoz. Biztosra vette, hogy Montague lesz az első, aki a vízbe ugrik és elhelyezkedett a víz alatt szemben az ugróléccel. Azt pedig az elveszett kincs utáni kutatás történetéből tudjuk, hogy Stamm gyakorlott búvár volt, hiszen a Cocus-szigeten is a víz alatt kellett keresgélni a kincs rejtekhelyét.

— Azután elképzelhetik, mi történt. Montague beugrott a vízbe, Stamm nyomban megragadta acélhorogjaival, amelyeket kezére erősített. Ezek a horgok idézték elő a mell sérüléseit. Ugy képezem, hogy a szegény Monty ugrása közben beleütközött az oxigéntartályba; vagy Stamm fémsisakjába és koponyája ennek következtében szakadt be. Stamm áldozatát a víz alatt a partig vitte és a már ismert módon, vagyis a deszkákon lépegetve elcipelte kocsijáig. Itt lerángatta magáról a búvárfelszerelést és elrejtette azokat a kriptában, majd a vermekhez robogott és a testet ledobta. Ezután visszaszágul-

dott a garázsba, belopózott a könyvtárba és kiitta a whyskis üveg egész tartalmát.

Vance mélyet szippantott cigarettájából és kifújta a füstöt.

— Ezzel kész volt az alibi.

— De az idő, Vance... — kezdte Markham.

— Oh, éppen elég idő állt rendelkezésére. Legalább tizenöt percig tartott, amíg a társaság a kabinokban levetkőzött és ez bőségesen elegendő volt Stammnek, hogy a fent ismertetett módon elbujjék a víz alá. A többi sem tartott tizenöt percnél tovább. Ha Montague mégsem elsőnek ugrott volna be a vízbe, akkor egyszerűen kijött volna a tóból és más alkalomra halasztotta volna a gyilkosságot.

Vance rövid szünetet tartott, majd így folytatta:

— A különben pokoli pontossággal kitervezett bűncselekménybe azonban mégis fatális számítási hiba csúszott. Mint említettem, csupa olyan embert hívott meg, akiknek minden okuk megvolt arra, hogy gyűlöljék Montyt. Megfeledkezett azonban arról, hogy van köztük egy-kettő, aki jól ismerte a bűvaraparátusokat, minthogy együtt dolgoztak a kincskeresés alkalmával. Ezek az emberek tehát rögtön megsejtették, hogy mi történt, amikor a holttestet megtaláltuk a különös sérülésekkel.

— Azt gondolja, — kérdezte Markham — hogy Leland már kezdetben keresztüllátott a szitán?

— Ez nem kétséges. Amikor Montague nem jött elő a vízből, Leland rögtön gyanította, hogy ebben Stammnek része lehet. Rettenetes küzdelmet vívott benne a becsület, a törvények tisztelete és Bernice iránti nagy szerelme. Megalkudott önmagával, amikor telefonált a rendőrségre, hogy vizsgálatra van szükség. Maga nem akarta nyíltan meg-

vádolni szerelmének fivérét, viszont lelkiismerete nem hagyta, hogy a bűn megtorlatlanul maradjon. Emlékeznek, valósággal megkönnyebbült, amikor ma délután közöltem vele, hogy kiderítettük az igazságot. Másrészt rettenetesen szenvedett Bernice miatt.

— Gondolja, hogy a lány is gyanakodott bátyjára? — kérdezte Markham.

— Oh igen. Bernice is sejtette az igazságot, amint Leland elmondta ezt nekünk ma délután. Ez a magyarázata annak, hogy felügyelőnk azt a benyomást szerezte róla, hogy nem annyira Montague, mint inkább valami más miatt aggódik. Sőt azt hiszem, Tatum is érezhette az igazságot, hiszen ő is résztvett Stamm expedíciójában és a kincskereső bűvárkutatásokban. Mégis fantasztikusnak találta a dolgot és nem szólt, mert semmiféle bizonyíték nem állt rendelkezésére. Greeff hasonlóképpen sejtette, hogy mi történt Montaguegal.

— A többiek is?

— Nem. Teeny McAdam és Ruby Steel csak ösztönösen gyanították, hogy valami nincs rendjén. Ruby Steelnek valamikor közeli kapcsolata volt Montyval és ez okozta köztük az ellentéteket. Féltékenykedett Bernicere épp úgy mint Teeny McAdam, Ruby Steel azért vádolta Lelandot, mert haragudott a férfira, aki semmiképpen sem akart tudomást venni róla. Teeny McAdam valóban csak ijedtében sikoltotta el magát, amikor Montague nem jött elő s a gyanú csak akkor merült fel benne, amikor megemlítettem neki, hogy loccsanás hallatszott a tóban.

— Az autó, amelynek berregését Leland, Greeff és Bernice hallották, természetesen Stammé volt.

— Igen... az időpontok teljesen összevágtnak. Azt hallották, amikor Stamm az East Roadon be-

gyújtotta motorját és a vermek felé indult. Visszafele az autó már nesztelenül jött úgy, hogy a zaj nem hatolt el a tóig.

— És mi van a Bruett-féle levéllel?

— Ellen Bruett nemlétező személy. Stamm találta ki ezt a nevet. Arra számított, hogy az esetet így egyszerű elillanásnak fogják minősíteni. Maga írta a találgára hívó levelet és becsempészte Monty tárcájába. Emlékezzenek csak vissza, ő maga hívta fel a figyelmünket azzal, hogy kinyitotta Montague ruhásszekrényét. Úgyes ötlet volt, annál is inkább, mert a levél tartalmát teljesen alátámasztotta az East Road felől hallott motorbúgás.

— Ilyen körülmények között nem csoda, ha seholsem találtam meg őnagyságát — nevetett Heath.

— Már most hogyan magyarázza az öreg Stammné csodálatos jóslatait? — vetette fel ezt a problémát Markham.

— Azok nem voltak jóslatok, hanem mind abból eredtek, hogy Stammné meg akarta menteni a fiát. Hogy ablakából mit látott, mit nem, azt nem lehet megállapítani, de mindenesetre legalább is gyanította az igazságot és mindaz, amit nekünk olyan sejtelmesen tudtunkra adott, csak arra szolgált, hogy eltérítsen bennünket a valóságtól. Sárkánymeséi mind kitalálások voltak, bár kétségtelen, hogy kissé zavaros agyában éltek bizonyos homályos képzetek a Sárkány Tó babonái alapján. És éppen az a körülmény, hogy hitt a víziszörny létezésében, szolgáltatott neki alapot arra, hogy így védelmezze fiát. El akarta hitetni velünk a sárkány-babonát. Miután sejtette, hogy fia nem hagyja a tóban a holttestet, hanem elrejtí, ezért könnyen meg tudta jósolni nekünk, hogy Montague nincs a tóban. És miután azt is el tudta képzelni, hol lehet ez a rejtékhely, tehát sejtelmes célzásokat tett a sziklaveremre,

mivel azon az éjszakán ő is hallotta, merre járt Stamm kocsijával. A tó lecsapolásakor sikoltozni kezdett, de ez csak tetetés volt, hogy ezzel is alátámassza azt a meséjét, hogy a sárkány Monty testével kirepült a tóból.

Vance kinyújtotta lábát és pezsgőjével megnedvesítette ajkát.

— Stammné utalása a második gyilkosságra ugyanezt a célt szolgálta. Bizonyára sejtette, hogy fia felbátorodik az első gyilkosság sikerén és elteszi láb alól Greefft is, mert haragudott rá leleplezett csalásai miatt. Biztosra veszem, hogy hallotta és látta, amikor tegnap éjszaka Greeff Stammel lement a tóhoz. Látta, hogy fia egyedül jön vissza s ebből tudta, hogy a második gyilkosság is megtörtént. Emlékezzenek, milyen ügyesen valószínűsítette előttünk a sárkány-teóriát, amikor értesült Greeff eltűnéséről. Kezdetől fogva gyanítottam, hogy sokkal többet tud, mint amennyit elárul. Ezért mentem második rohama után, amelyről Hollidaytól értesültünk, egyenesen a vermekhez, ahol tényleg megtaláltuk Greeff holttestét. Igen, ez a szerencsétlen asszony tudott fia rettenetes bűneiről. Amidőn azonban ma délután kérte Lelandot, hogy hozza vissza fiát a tótól, ez már komoly aggodalom volt részéről, mert ösztönösen félt attól, hogy Stammet baj érheti bűncselekményeinek színhelyén.

— És csakugyan ott is érte utól a végzet — sóhajtott Markham.

— De ha Stamm ügyelt arra, hogy ne hagyjon lábnyomokat a parton, — kérdezte most Heath — miért nem törődött azzal, hogy a tó fenekén se maradjanak utána nyomok.

— Ez nekem is szöget ütött a fejembe, — felelte Vance — de Stamm is megrettent, amikor bűvárcsizmáinak nyomai napvilágra kerültek. Leland

a rajzok láttára rögtön megállapította, hogy azok mitől származnak.

— Greeff meggyilkolásának egyes körülményei homályosak előttem — vetette közbe most Markham.

Vance nem felelt azonnal.

— Azt nem tudom, hogy Greeff megölésének gondolata már előbb felmerült-e Stamm agyában, vagy csak hirtelen ötlete volt ez Montague sikeres meggyilkolása után. Az bizonyos, hogy gyűlölte Greefft nem csupán csalásai miatt, hanem mert attól is tartott, hogy Greeff le fogja leplezni. Egyébként saját magának is megtetszett a sárkány-teória és arra gondolt, miért ne ismételhetné meg borzalmas eljárását Greeffel is, hiszen ez csak megerősítené azt a hihetetlen feltevést, hogy mégis csak sárkánynak lehet szerepe a rejtelmes eltűnésekben. Ezért ismételte meg Greeffel fantasztikus gyilkossági módszerét. Ugyanolyan sebeket ejtett rajta, mint Montaguen és ugyanabba a verembe dobta.

— Hogyan tudta kicsalni Greefft éjszaka a tóhoz?

— Ez nagyon könnyű volt. Miután szombaton éjszaka Stamm olyan hevesen rátámadt Greeffre, az boldog volt, amikor Stamm másnap kibékült vele. Hallották, hogy vasárnap este milyen bizalmasan tárgyaltak a könyvtárszobában. Együtt mentek fel szobájukba is, de Stamm behívta magához Greefft még egy pohár italra. Ujabb egyórás beszélgetés következett, majd később Stamm azt javasolta, hogy szellőztessék ki a fejüket a tóparton. Leland és Trainor ekkor hallották az oldalajtó kinyílását. Hogy Stamm azután miképpen csalta be Greefft a kriptába, azt sohasem fogjuk megtudni...

— Innen erednek a vérfoltok és így került a koporsók alá a gardénia... — mormolta Markham.

— Igen... Miután Stamm megölte Greefft és

éppúgy összeroncsolta mint Montaguét, talicskával vitte fel a holttestet a sziklaveremhez, de nagy körülött tett, nehogy észrevegyük a kerékvágást. A fémszörej, amit Leland hallott, bizonyára a kriptá vasajtájának becsukódása volt.

— De miért csempészte a kriptakulcsot Tatum fiókjába?

— Ez volt Stamm sátáni tervének egyik legnagyobb hibája. Amint említettem, túlon belül óvatos volt. Nem merte végrehajtani tetteit anélkül, hogy azért mindenesetre másra ne hárítsa a gyanút. Bizonyára már régebben kilopta a kulcsot anyja kazettájából és a gyilkosságok után nem merte eldobni, mert ha megtalálják a kulcsot és ezáltal felfedezik a koporsó titkát, kiderül, hogy ő a tettes, hiszen az ott elrejtett búvárruhában felismerik az ő tulajdonát. Hogy elhárítsa magáról a gyanút, előbb Greeff, majd annak megölése után Tatum szobájába csempészte a kulcsot. Stamm szerette Lelandot s nagyon kedvére lett volna, ha elveszi hugát feleségül, ami szintén hozzájárult ahhoz, hogy megölje Montaguét. Ezért Lelandot semmiképpen sem akarta gyanúba keverni.

— Most még csak azt mondja meg, hogyan irányult gyanúja Stammre? Hiszen ő volt az egyetlen személy a társaságban, akinek tökéletes alibije volt.

Vance tagadólag rázta fejét.

— Nem, édes öregem. Ő volt az egyetlen, akinek *nem* volt alibije. Eppen ezért tartottam őt kezdettől fogva gyanúsak, bár — elismerem — voltak egyéb lehetőségek is. Stamm természetesen azt hitte, hogy tökéletes alibiről gondoskodott, pedig ebben tévedett a legjobban. Hiszen ő teljesen egyedül maradt. A társaság többi tagja mind ellenőrizhette egymást. Természetesen Stamm nem lehetett volna

a gyilkos, ha csakugyan olyan tehetetlenségig részeg volt. Ezen a ponton kezdtem gondolkodni és így derítettem ki, hogy csak tetette a részegséget, amiről véglegesen meggyőződtem a gumifa megtekintésekor.

— Ez tehát a szörny-gyilkosság borzalmainak megoldása — állt fel Markham.

— Igen, — nyúlt a pezsgősüveg után Vance, de az már üres volt. — Mi a véleményük még egy palack Pol Roger-ról?

És Currieért csöngetett.

*

Körülbelül egy évvel a Sárkány Tónál történt két borzalmas gyilkosság és annak tragikus következményei után, Leland és Bernice házasságot kötöttek. A tragédia olyan mélyen lesújtotta őket, hogy nem maradtak tovább Inwoodban. Villát építtettek maguknak a westchesteri dombokon és odaköltöztek. Vance-szel együtt meg is látogattuk itt őket röviddel esküvőjük után.

Az ódon Stamm-kastélyt a parkkal együtt a város vette át, a házat lerombolták és itt létesült később az Inwood-park. A tó körül most vidám gyermekek játszadoznak és nem is sejtik, milyen véres és megdöbbentő emlékek fűződnek ehhez a helyhez.

VÉGE.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

AZ ATHENAEUM IRODALMI ÉS NYOMDAI R. T. NYOMÁSA
Felelős kiadó: Erényi András

Nyomdaigazgató: Wózner Ignác